

Аналітичний звіт

Ринок відкритих даних України: стан, динаміка та вплив

■ 56782303028613956031
■ 023652718967403218
■ 492886570326036687033
■ 1569562683260226768193
■ 2302683370380337 ■ 023652718967403218
■ 492886570326036687033
■ 1569562683260226768193
■ 2302683370380337

34560181806491734819
801430896745281096
270864358104814468811
9347340461048004546971
0180461158168115

Київ, грудень 2025

Підготовлено Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у співпраці з InfoSapiens на замовлення Texty.org для Міністерства цифрової трансформації України

Автори:

Ігор Бураковський, Анастасія Кропова, Андрій Бутін, Станіслав Юхименко, Вероніка Мовчан, Поліна Каменчук, Уляна Супрун

За редакцією Вероніки Мовчан

Рецензенти: Яніна Любива, Марина Остренська, Денис Губашов, Дмитро Сергеев, Надія Конащук, Ольга Гвоздьова

Літературний редактор: Аліна Пастухова
Дизайнер: Дмитро Мокрий-Вороновський

Застереження

Дослідження має виключно інформаційний характер. Судження, представлені в цій публікації, відображають точку зору авторів на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча автори доклали значних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ІЕД не бере на себе жодної відповідальності за можливі помилки. ІЕД не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. У разі цитування обов'язковим є посилання на цей звіт.

У межах дослідження аналіз здійснювався з фокусом на відкриті дані та їхнього використання, наскільки це було можливо забезпечити в процесі збору та узагальнення інформації. Водночас слід враховувати, що респонденти могли по-різному інтерпретувати поняття відкритих даних, ототожнюючи їх із ширшим масивом публічної інформації. За цих умов існує ймовірність змішування категорій у відповідях, що обмежує можливість гарантувати точну частотність окремих показників.

Міністерство
цифрової трансформації
України

TEXTY.ORG.UA

Зміст

Список графіків і мап	5
Абревіатури	6
Резюме	8
Вступ	11
Чому відкриті дані важливі: економічний ресурс та суспільне благо	12
Методологія дослідження	17
Мета, метод та предмет дослідження	17
Джерела інформації	17
Підхід до визначення обсягу ринку	19
Розмежування використання відкритих та інших державних даних	20
Регулювання ринку	22
Огляд законодавства	22
Відповідність законодавства нормам ЄС	23
Структура ринку	26
Розпорядники публічної інформації у формі відкритих даних	26
Користувачі: сервіси на основі відкритих даних	28
Інші користувачі	28
Міністерство цифрової трансформації	30
Проекти міжнародної технічної допомоги	30
Огляд ключових наборів відкритих даних	32
Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР)	32
Єдиний державний реєстр судових рішень та судові дані	33
Податкові дані	33
Фінансова звітність підприємств	34
Дані публічних закупівель (Prozorro)	34
Державний земельний кадастр та Національна інфраструктура геопросторових даних	34
Дані НБУ та банківська статистика	35
Дані про публічні фінанси (Є-data)	35
Митні дані	36
Екологічні дані	36
Освітні дані	37
Дані з охорони здоров'я	37

Оцінка ринку	38
Обсяги ринку	38
Сегментація ринку	42
Секторальний аналіз використання відкритих даних	53
Кількість користувачів	61
Вплив відкритих даних на IT-проекти	62
Вплив повномасштабного вторгнення на ринок	64
Оцінка проблем ринку	70
Перспективи розвитку ринку	72
Вплив на суспільство	74
Висновки	76
Рекомендації	78
Додаток 1: Гайд для проведення інтерв'ю з експертами у сфері відкритих даних	80
Додаток 2: Гайд для проведення інтерв'ю з розпорядниками відкритих даних	82
Додаток 3: Гайд для проведення інтерв'ю з компаніями, що працюють з відкритими даними	85
Додаток 4: Питання для Щомісячного опитування бізнесу ІЕД	90
Додаток 5: Питання анкети для онлайн-опитування: Оцінка ринку відкритих даних в Україні	94
Додаток 6: Перелік досліджених нормативно-правових актів, які у т. ч. регулюють сферу відкритих даних в Україні	99
Додаток 7: Перелік актів ЄС у сфері відкритих даних	100
Додаток 8: Перелік розпорядників центрального рівня (Постанова №835)	101
Додаток 9: Перелік сервісів та проектів на основі відкритих даних	105

Список графіків і мап

Графік 1. Динаміка реєстрації доменів сервісів на основі відкритих даних, 2015—2025, кумулятивно, стор. 38.

Графік 2. Доходи сервісних компаній, 2020—2024, млрд грн, стор. 39.

Графік 3. «Оцініть важливість відкритих даних для організації/компанії, де Ви працюєте», 2025 рік, у %, стор. 45.

Графік 4. Важливість відкритих даних для підприємств відповідно до їхніх розмірів, у % від загальних відповідей, стор. 46.

Графік 5. Сектори, у яких відкриті дані мають найбільше значення, на думку респондентів, 2025 рік, у %, стор. 54.

Графік 6. Респонденти онлайн-опитування за секторами, 2025 рік, у %, стор. 55.

Графік 7. Розміри компаній/організацій, які використовують відкриті дані, 2025 рік, у %, стор. 56.

Графік 8. Секторальне використання відкритих даних підприємствами, у %, стор. 57.

Графік 9. Категорії відкритих даних, які використовують респонденти, 2025 рік, у %, стор. 58.

Графік 10. Джерела та частота використання відкритих даних, 2025 рік, у %, стор. 60.

Графік 11. Кількість запитів, за даними до продуктів/сервісів компанії у 2021 і 2024 роках, 2025 рік, у млн, стор. 61.

Графік 12. «Чи вплинуло закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення Росії на Вашу роботу?», 2025 рік, у %, стор. 67.

Графік 13. «З якими проблемами при роботі з відкритими даними в Україні Ви стикаєтесь найчастіше?», 2025 рік, у %, стор. 71.

Графік 14. Сфери, у яких відкриті дані та продукти/сервіси на основі відкритих даних мають найбільший суспільний вплив, 2025 рік, стор. 75.

Мапа 1. Підприємства, для яких відкриті дані є основою бізнес-моделі, за регіонами, у %, стор. 47.

Мапа 2. Підприємства, для яких відкриті дані є суттєвою, але не єдиною частиною бізнес-моделі, за регіонами, у %, стор. 48.

Мапа 3. Підприємства, для яких відкриті дані є додатковою функціональністю для продуктів/послуг, за регіонами, у %, стор. 49.

Мапа 4. Підприємства, які використовують відкриті дані переважно для внутрішніх потреб, за регіонами, у %, стор. 50.

Мапа 5. Підприємства, які майже не використовують відкриті дані у своїй діяльності, за регіонами, у %, стор. 51.

Мапа 6. Підприємства, які не використовують відкриті дані у своїй діяльності, за регіонами, у %, стор. 52.

Абревіатури

АТ	Акціонерне товариство
ВВП	Валовий внутрішній продукт
ВРУ	Верховна Рада України
ГО	Громадська організація
ДЗК	Державний земельний кадастр
ДП	Державне підприємство
ДП НАІС	Державне підприємство «Національні інформаційні системи»
ДПС	Державна податкова служба
ДРРП	Державний реєстр речових прав на нерухоме майно
ДТП	Дорожньо-транспортна пригода
ЄАВТ	Європейська асоціація вільної торгівлі
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄДЕССБ	Єдина державна електронна система у сфері будівництва
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
ЄДРПОУ	Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України
ЄДРСР	Єдиний державний реєстр судових рішень
ЄС	Європейський Союз
ЄСВ	Єдиний соціальний внесок
ЗНО	Зовнішнє незалежне оцінювання
ІЕД	Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
ІОА	Інститут освітньої аналітики
ІСТ	Інформаційні системи та технології
ІТ	Інформаційні технології
КЕП	Кваліфікований електронний підпис
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
МОН	Міністерство освіти і науки України
МТД	Міжнародна технічна допомога
НАЗК	Національне агентство з питань запобігання корупції
НАЗЯВО	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
НБУ	Національний банк України
НМТ	Національний мультипредметний тест
НПА	Нормативно-правовий акт

НСЗУ	Національна служба здоров'я України
ОБСЄ	Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ПДВ	Податок на додану вартість
ПІБ	Прізвище, ім'я, по батькові
ПП	Приватне підприємство
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
РНОКПП	Реєстраційний номер облікової картки платника податків
США	Сполучені Штати Америки
ТОВ	Товариство з обмеженою відповідальністю
ЦВК	Центральна виборча комісія
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ЦСБ	Цифрове суспільне благо
АІ/ШІ	Штучний інтелект (Artificial Intelligence)
AML	Протидія відмиванню грошей (Anti-Money Laundering)
API	Прикладний програмний інтерфейс (Application Programming Interface)
CEFTA	Центральноевропейська асоціація вільної торгівлі (Central European Free Trade Agreement)
ESG- ризики	Екологічні, соціальні та управлінські ризики
GDPR	Загальний регламент про захист даних (General Data Protection Regulation)
GET	German Economic Team
KYC	Процедура «Знай свого клієнта» (Know Your Customer)
ML	Машинне навчання (Machine Learning)
OSI	Ініціатива відкритих джерел (Open Source Initiative)
OSINT	Розвідка на основі відкритих джерел (Open Source Intelligence)
USAID	Агентство США з міжнародного розвитку (United States Agency for International Development)
UK Dev	Програма допомоги з міжнародного розвитку від Уряду Великої Британії

Резюме

Відкриті дані в Україні є складовою державної політики цифрової трансформації та розвиваються як елемент національної дата-екосистеми. Відповідно до законодавства відкриті дані — це публічна інформація у форматі, що забезпечує її автоматизовану обробку, подальше вільне використання та безоплатний доступ.

Сфера відкритих даних як напрямок державної політики в Україні була започаткована у 2015 році та стрімко розвивалася. Однак російське повномасштабне вторгнення стало критичною точкою: частину державних даних, зокрема реєстрів, було закрито з міркувань безпеки, що змінило потреби користувачів, призвело до тимчасового ускладнення функціонування ринку та змінило державні пріоритети щодо захисту інформації, оприлюднення якої може становити загрозу інтересам національної безпеки та територіальної цілісності. Одночасно повномасштабна війна підкреслила важливість доступності даних для антикорупційного контролю, побудови логістики, перевірки контрагентів, реалізації гуманітарних програм та планування відбудови. Сфера відкритих даних опинилася на стику двох вимог — прозорості та безпеки, - що потребує нових моделей публікації, захисту доступу та управління ризиками.

Протягом серпня—грудня 2025 року в Україні було проведено дослідження ринку відкритих даних, покликане ідентифікувати структуру ринку, оцінити його економічні параметри, трансформацію в умовах війни, економічні та соціальні ефекти використання, а також визначити основні проблеми та перспективи розвитку, що забезпечать сталість ринку та позитивний внесок у цифрову економіку, антикорупційну політику та відбудову країни.

Дослідження включало збір первинної та вторинної інформації щодо стану, проблем та перспектив ринку. Зокрема, було проведено 43 інтерв'ю з розпорядниками відкритих даних, експертами, представниками компаній, які надають сервіси на основі відкритих даних, та компаній, які є активними користувачами відкритих даних; дві фокус-групи та онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні» (138 відповідей). Крім того, питання щодо відкритих даних були включені до Нового Щомісячного опитування підприємств Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД), отримано 475 відповідей.

Обсяги ядра ринку відкритих даних складають близько 2,0 млрд гривень або 50,1 млн дол. США, що суттєво нижче оцінки розміру ринку від респондентів інтерв'ю, що становить від 100 до 174 млн дол. США. Відповідно, компанії, які надають сервіси на основі відкритих даних, створюють близько 0,02–0,05% ВВП України у 2024 році, тоді як сектор інформації та телекомунікацій складає близько 4,7% ВВП. Водночас, розрахунковий обсяг українського ринку відкритих даних становить 26,8 млрд гривень або 668 млн дол. США, або близько 0,2% ВВП, що в тринадцять разів вище за доходи, власне, ядра ринку.

Станом на грудень 2025 року дослідження виявило 128 активних сервісів та окремих проєктів на основі відкритих даних, що працюють в Україні. Найактивніше створення сервісів відбувалось протягом 2018–2020 років (до 20 нових щороку). Ключові напрямки діяльності сервісів: фінансовий моніторинг, комплаєнс, юридична аналітика, антикорупційні рішення та геоінформаційні сервіси.

Рівень інтеграції відкритих даних прямо корелює з технологічною зрілістю секторів: чим більше підприємства залучені в цифрову економіку, тим активніше вони використовують відкриті джерела, і, зокрема, відкриті дані як інструмент підвищення ефективності, прозорості й конкурентоспроможності.

Опитування бізнесу показало, що 36,8% компаній використовують відкриті дані для внутрішньої аналітики, ще 12,2% — інтегрують їх у продукти й 4,6% сприймають відкриті дані як основу бізнес-моделі, навіть якщо компанії не надають сервісів на основі відкритих даних.

Представники банківського сектору зазначили, що відкриті дані є ключовими: до 85% стратегічних рішень ухвалюються на їхній основі. У страхуванні цей показник становить

70–80% у ризикових видах страхування і близько 40–50% у страхуванні життя. У сфері юридичних послуг та послуг у сфері корпоративної безпеки відкриті дані становлять 20–25% усіх процесів, в основному для моніторингу судових справ та перевірки контрагентів.

Використання відкритих даних суттєво відрізняється для компаній різного розміру. Найвищий рівень інтеграції відкритих даних спостерігається серед великих підприємств: 83% респондентів повідомили, що вони активно використовуються в бізнес-моделі, тоді як для середніх підприємств цей показник складає 56%, для малих 44%, а для мікро- – 23%.

Роль відкритих даних у розвитку економіки України виходить далеко за межі діяльності сервісів на основі відкритих даних, охоплюючи широкий спектр секторів – від фінансів і державного управління до промисловості, транспорту та енергетики. Однак використання відкритих даних суттєво відрізняється за секторами. Опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні» показало, що відкриті дані мають найбільше значення у фінансовому та банківському секторах – 62%, а також у публічному секторі – 52%. Професійні послуги (47%) і торгівля (41%) також активно використовують відкриті дані для підвищення ефективності ринкових процесів. Середню значущість респонденти зазначили в логістиці (36%), IT (34%) та будівництві (30%). Менший, але помітний вплив даних спостерігається в транспорті (27%), промисловості та енергетиці (по 23%), а також у недержавному секторі (21%). Найнижчі показники зафіксовано в аграрному секторі (20%), освіті та культурі (6%).

Таким чином, відкриті дані вже стали важливим елементом економічної діяльності в Україні. На цьому етапі користувачі переважно звертаються до найбільш універсальних та зручних державних порталів, оскільки саме вони забезпечують найпростіший доступ і зрозумілі формати. Подальший розвиток екосистеми відкритих даних потребує більшої уваги до галузевих реєстрів, стандартизації даних та розширення можливостей їхнього інтеграції в різні процеси та сервіси.

Після 2022 року ринок відкритих даних в Україні зіткнувся з новими викликами, зокрема із закриттям частини даних і ключових реєстрів без прозорої оцінки ризиків. Водночас, низка проблем, що існували й раніше, продовжує суттєво обмежувати розвиток екосистеми. Серед них:

- обмежений або платний API-доступ, який ускладнює автоматизоване використання даних;
- застарілі, неповні або нерегулярно оновлювані набори даних;
- не машиночитні формати, що не відповідають сучасним технічним вимогам;
- відсутність відкритих медичних і соціальних даних тощо, які могли б мати високу суспільну цінність;
- низька якість метаданих;
- недотримання розпорядниками вимог Постанови Кабінету Міністрів України № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»;
- дефіцит фахівців із управління даними в державному секторі, що ускладнює впровадження якісних процесів публікації та підтримки даних;
- зростання недовіри з боку бізнесу, через що компанії дедалі частіше користуються послугами комерційних провайдерів даних замість використання відкритих державних наборів.

При цьому, відкриті дані мають значний суспільний та економічний вплив. За даними опитувань, 81% респондентів вважає, що відкриті дані підвищують прозорість влади, ще 69% – що вони знижують корупційні ризики, 52% зазначили їхній вплив на фінансовий скоринг, 45% – покращення якості життя громад, а 42% – посилення громадського контролю. Крім того, 42% респондентів бачать вплив відкритих даних у маркетингових дослідженнях, 29% – в екологічному моніторингу.

Перспективи розвитку ринку відкритих даних в Україні пов'язані з переходом до нової моделі відкритості — створення інтегрованої екосистеми між державним і приватним секторами, що передбачає публікацію даних компаній для досліджень та інновацій.

Важливими кроками для розвитку екосистеми відкритих даних є відновлення публічного доступу до державних реєстрів на основі прозорих критеріїв безпеки; підвищення якості, інтероперабельності та машиночитності наборів даних; розвиток аналітичних сервісів і підтримка стартапів; навчання користувачів даних; а також гармонізація законодавства з нормами ЄС (Директива 2019/1024, Data Governance Act, Data Act тощо).

Вступ

В Україні відкриті дані розвиваються як один із інструментів реалізації державної політики у сфері цифрової трансформації та є складовою формування національної дата-екосистеми. У нормативно-правовому полі відкриті дані визначаються як публічна інформація, оприлюднена у форматі, що дозволяє її автоматизовану обробку, подальше повторне використання та вільний і безоплатний доступ до неї.

Сфера відкритих даних в Україні почала формуватися на основі Закону України «Про доступ до публічної інформації», який уперше закріпив принцип відкритості та можливість подальшого використання публічної інформації. У 2012–2014 роках цей нормативний фундамент був підсилений появою перших хакатонів та громадських ініціатив, зокрема [SocialBoost](#), що стимулювали практичний попит на дані та розвиток цифрових сервісів. Важливим кроком стало також відкриття у 2014 році [національного порталу відкритих даних](#) data.gov.ua. Подальший етап державної інституціоналізації розпочався у 2015 році із прийняттям Постанови № 835.

У наступні роки відкриті дані перетворилися з експериментальної цифрової ініціативи на повноцінний елемент державного управління та ринку. Паралельно розвивалися сервіси на основі відкритих даних, включаючи правові, фінансові, аналітичні та екологічні продукти, що дозволило сформувати сталу екосистему користувачів та постачальників.

Україна [бере участь](#) у провідних глобальних індексах, зокрема Open Data Barometer та Global Open Data Index (з 2015 року). Додатково країна оцінюється за Open Data Inventory та OECD OURdata Index, за якими аналізуються застосування даних у державному управлінні, організація процесів публікації та рівень участі громадян. З 2020 року Україна також входить до European Open Data Maturity Assessment, який порівнює країни ЄС та асоційовані держави за чотирма ключовими вимірами: державною політикою у сфері відкритих даних, розвитком національного порталу, якістю оприлюднених даних та фактичним впливом відкритих даних на суспільство й економіку. Участь у цих оцінюваннях свідчить про інтегрованість України в міжнародну екосистему відкритих даних та дає змогу відстежувати прогрес на зіставній основі.

Станом на кінець 2025 року, незважаючи на понад три роки повномасштабної російської агресії, Україна входить до європейських лідерів за відкритими даними. За даними Open Data Maturity, у 2025 році Україна займала [четверте місце](#) серед країн-учасниць оцінки, до яких належать країни ЄС та кілька країн з ЄАВТ та СЕФТА. Причому, рівень зрілості відкритих даних України оцінюється на рівні 97,1% порівняно з 81,1% в середньому для ЄС-27. Україна, незважаючи на війну, поступається лише Франції, Литві та Польщі.

Повномасштабне вторгнення Росії стало критичною точкою для сфери відкритих даних – частина реєстрів була закрита з міркувань безпеки, що змінило структуру попиту, призвело до тимчасового падіння ринку та змінило державні пріоритети на захист критичної інформації. Одночасно війна пришвидшила запит на дані для антикорупційного контролю, логістики, перевірки контрагентів, гуманітарних програм та планування відбудови. Сфера відкритих даних опинилася на стику двох вимог – прозорості та безпеки, що потребує нових моделей публікації, захисту доступу та управління ризиками.

Дослідження має на меті ідентифікувати структуру ринку відкритих даних, оцінити його економічні параметри, трансформацію в умовах війни та економічні й соціальні ефекти використання, а також визначити основні проблеми, з якими стикається сфера та перспективи розвитку, що забезпечать її сталість та внесок у цифрову економіку, антикорупційну політику та відбудову країни.

Це дослідження присвячене аналізу використання відкритих даних та пов'язаної з ними публічної інформації в Україні. Основний фокус роботи зосереджений на відкритих даних у розумінні чинного законодавства та практик їх повторного використання. Водночас у межах дослідження враховувалося, що на практиці межа між відкритими даними та іншими формами публічної інформації не завжди є чітко окресленою для користувачів, що впливає на сприйняття та інтерпретацію відповідних процесів.

Чому відкриті дані важливі: економічний ресурс та суспільне благо

Інформація в різних формах традиційно відігравала велику роль у житті людства й сьогодні перетворилась на рушійну силу суспільного розвитку. На практиці це означає, що інформація стала незамінним ресурсом, який використовується у сфері економіки, політики та суспільному житті.

В економіці інформація — це ресурс, використання якого приватним сектором підвищує продуктивність та ефективність виробничо-комерційної діяльності. Водночас, інформаційний ресурс також є важливим елементом у сферах публічної політики та державного управління, у яких він використовується не лише для забезпечення операційних процесів, а й для підвищення якості рішень. Сьогодні формування та реалізація державної політики дедалі більше спираються на відкриті дані та аналітику, що відповідає глобальній тенденції переходу до системного підходу Data-Driven Decision-Making. Цей процес особливо характерний для країн, де цифрова трансформація є стратегічним напрямом, і Україна в цьому контексті не є винятком: ми спостерігаємо активний розвиток цифрових інструментів, сервісів комунікації та рішень, що покращують взаємодію між владою та суспільством.

Масштаби й динаміка розвитку процесу інформатизації, глибина та швидкість проникнення цифрових технологій практично в усі сфери життя суспільства поставили на порядок денний питання про доступ до інформації у спосіб, який би відповідав суспільним інтересам у широкому розумінні цього терміна. Одним зі способів розв'язання цього питання є поява ініціатив щодо відкриття безплатного та необмеженого доступу для всіх зацікавлених сторін до інформаційних джерел. Їхнім результатом стала поява нової групи суспільних благ — цифрових суспільних благ (ЦСБ).¹

ЦСБ в економічному сенсі — це блага, які мають три основні характеристики, а саме:

- невиключеність: неможливість виключення будь-якого суб'єкта з числа споживачів;
- неконкурентність: споживання блага одним суб'єктом не перешкоджає споживанню того ж блага іншими;
- споживання на безплатній основі, на відміну від приватних товарів та послуг.

Суто в матеріальному вимірі ЦСБ розглядаються як програмне забезпечення з відкритим кодом, відкриті моделі штучного інтелекту, відкриті стандарти, відкритий вміст та відкриті дані. Функціонування ЦСБ базується на дотриманні принципів приватності, відповідного національного та міжнародного законодавства, стандартах, кращих практиках та принципах «не нашкодити».

Для того, щоб визначити, чи можна вважати конкретний цифровий продукт ЦСБ, Альянсом цифрових суспільних благ² (міжнародною багатосторонньою ініціативою під егідою ООН) було розроблено спеціальний Стандарт цифрових суспільних благ. Стандарт ЦСБ — це фактично набір вимог, відповідність до яких дає можливість визнати той чи інший цифровий продукт цифровим суспільним благом (Таблиця 1).

¹ Gruen, Nicholas. Building the Public Goods of the Twenty-First Century' Digital public goods in the age of the data revolution // [Building the Public Goods of the Twenty-First Century - Economics](#)

² Digital Public Goods Alliance. <https://www.digitalpublicgoods.net/who-we-are>

Таблиця 1. Стандарт цифрових суспільних благ: вимоги та коментарі

Вимоги	Коментар
1. Відповідність до Цілей сталого розвитку ООН	Цифрові рішення мають сприяти досягненню Цілей сталого розвитку ООН. Ідеться про спільні дії світової спільноти, спрямовані на підвищення добробуту людей, розвиток інклюзивних та стійких інституцій, а також збереження довкілля та ресурсів для майбутніх поколінь
2. Відкрите ліцензування	Цифрові рішення повинні використовувати затверджену відкриту ліцензію. Зокрема, для програм із відкритим кодом — це ліцензії OSI, для відкритих колекцій — Creative Commons, відкритих даних - Open Data Commons, тощо
3. Чітке визначення власності	Організація, яка володіє цифровим рішенням, має бути чітко визначена
4. Незалежність платформи	Цифрові рішення не повинні бути «прив'язані» до конкретного постачальника або бути невід'ємною складовою продуктів, використання яких обмежується належністю до конкретного постачальника або продукту
5. Документація	Цифрові рішення повинні мати якісну технічну документацію. Це означає, що будь-яка особа, яка має відповідну кваліфікацію, але не знайома з відповідним рішенням, може ним скористатись
6. Використання даних	Цифрові рішення повинні бути побудовані таким способом, щоб запитувана інформація не дозволяла ідентифікувати особу, надсилати запит для отримання відповідних даних
7. Конфіденційність та чинне законодавство	Цифрові рішення повинні відповідати національному та міжнародному законодавству
8. Відкриті стандарти та кращі практики	Цифрові рішення повинні відповідати певним стандартам, та/або принципам, найкращим практикам
9. Безпечний дизайн	Цифрові рішення повинні бути розроблені таким чином, щоб передбачати, запобігати та не завдавати шкоди

Джерело: Digital Public Goods Alliance. Submission Guide <https://www.digitalpublicgoods.net/submission-guide>

Мета ініціативи розробки Стандарту цифрових суспільних благ — забезпечити консенсус щодо сутності цього феномену з тим, щоб суспільство максимально повно використало потенціал цифрових технологій. При цьому слід зазначити, що частиною ЦСБ є відкриті дані, які продукує держава.

Ініціативи щодо відкриття даних традиційно виникали як елемент взаємодії між цими трьома сторонами. Для держави відкриті дані є інструментом прозорості, підзвітності та ефективності управління. Приватний сектор використовує відкриті дані як безкоштовний ресурс для створення товарів і послуг, оптимізації операційної діяльності та прийняття бізнес-рішень. Водночас, зростає і суспільний запит на відкриті дані: з погляду суспільної цінності, контролю влади та підвищення добробуту. Важливо підкреслити роль громадянського суспільства, зокрема антикорупційних організацій, журналістів та активістів, які активно використовують відкриті дані для виявлення проблем, аналізу державної політики й формування сприятливого бізнес-клімату. Це сприяє зменшенню економічних втрат від корупції та підвищенню якості управління.

Відкриті дані є інформаційним ресурсом, що використовується для ухвалення рішень на різних рівнях — від державного до муніципального та приватного. Прикладом є [Портал відкритих даних Львова](#), який станом на 12 грудня 2025 року містить понад 1 475 наборів даних (нормативні акти, реєстри, економічні та інформаційні матеріали тощо), що забезпечують регулярність та прозорість господарської діяльності міста. З огляду на стратегічну важливість відкритих даних для приватного сектору й суспільства, держава виконує ключову роль у їхньому створенні, оприлюдненні й підтриманні. Незважаючи на те, що підготовка даних потребує людських та фінансових ресурсів, витрати на інфраструктуру та механізми доступу є значно нижчими за витрати на створення первинних інформаційних систем, які генерують ці дані. Тому інвестування держави у відкриті дані є економічно обґрунтованим і сприяє сталому розвитку.

Загалом, використання відкритих даних має позитивний ефект для суспільства, який реалізується в кількох формах.

Вставка 1. Відкриті дані: результати використання (приблизний перелік)

- Прозорість і демократичний контроль.
- Участь зацікавлених сторін у виробленні суспільно важливих рішень.
- Самоорганізація (самотивація) зацікавлених сторін.
- Покращені або нові продукти та послуги, які пропонує приватний сектор.
- Інновації (виробничі, фінансові тощо).
- Підвищення ефективності державних послуг.
- Підвищення результативності державних послуг.
- Оцінка впливу (ефективності) політики.
- Нові знання на основі комбінації джерел даних та шаблонів великих даних.

Джерело: Open Knowledge Foundation. Open Data Handbook. <https://opendatahandbook.org/guide/en/why-open-data>. Сукупність цих ефектів збільшує добробут суспільства (громади).

Відкриті дані, як і кожне суспільне благо, мають свої специфічні особливості. Для відкритих даних характерні такі властивості:

- відкриті дані є невичерпним ресурсом, незалежно від того, скільки користувачів одночасно отримують до них доступ, їхній зміст не змінюється і не зменшується. На відміну від фізичних благ, споживання даних одним користувачем не обмежує можливість їх використання іншими;
- відкриті дані зберігають свою оригінальність (автентичність змісту): інформація, отримана безпосередньо з джерела, залишається незмінною за змістом, незалежно від кількості копій і подальшого поширення. Публічна інформація може набувати форми відкритих даних, однак це не впливає на первинний зміст, із якого вона походить;
- поширення відкритих даних може вимагати додаткових ресурсів, оскільки багато наборів потребують ручного або напівавтоматичного перетворення з публічної інформації на відкриті дані. Водночас після первинної підготовки даних їхнє подальше розміщення та багаторазове використання вимагає значно менших витрат порівняно зі створенням та підтриманням вихідних інформаційних систем.

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) визначає три основні сфери використання відкритих даних державою для реалізації своїх функцій³.

³ van Ooijen, C., B. Ubaldi and B. Welby (2019), «A data-driven public sector: Enabling the strategic use of data for productive, inclusive and trustworthy governance», OECD Working Papers on Public Governance, No. 33, pp. 17-27. // https://www.oecd.org/en/publications/a-data-driven-public-sector_09ab162c-en.html

- Цільове та активне (випереджаюче) управління (anticipatory governance). Ідеться про ідентифікацію майбутніх викликів, проблем, прогнозування динаміки протікання певних соціально-економічних процесів та інформування про відповідні рішення, які ухвалюються з урахуванням поточної ситуації.
- Розробка політики та її реалізація, надання послуг. На практиці це означає формування політики на основі фактичних даних.
- Управління ефективністю (performance management). Тут мається на увазі ефективність державного управління.

Таблиця 2. Відкриті дані як ресурс для функціонування держави

Цільове та активне (випереджаюче) управління	Розробка політики та її реалізація, надання послуг	Управління ефективністю
Прогнозування трендів та визначення закономірностей Мінімізація можливих ризиків Реагування на кризи	Розуміння проблем Залучення громадськості Задоволення потреб громадян Політика на основі фактів та доказів	Ефективність державного сектору Більш ефективне використання ресурсів Оцінка політики та впливу

Джерело: EU. Creating public sector value through the use of open data Insights and recommendations from the data.europa.eu campaign. Summary paper 2023 // https://data.europa.eu/sites/default/files/report/Creating%20public%20sector%20value%20through%20the%20use%20of%20open%20data_EN_230807.pdf.pdf

Схема 1. Вартість відкритих даних: основні складові

1. Вартість «створення» та технічного забезпечення ініціативи Витрати на підготовку даних (упорядкування інформації, цифровізація паперових документів тощо), придбання необхідної техніки та програмного забезпечення тощо.	2. Вартість адміністрування /управління Витрати на персонал, який готує та оприлюднює відкриті дані, розробку та запровадження протоколів/регламентів підготовки відкритих даних тощо Administration/Governance
3. Розбудова відповідних навичок та залучення стейкхолдерів Навчання персоналу, який займається підготовкою відкритих даних, комунікація зі стейкхолдерами тощо Skills Development and Community Engagement	4. Вартість підтримки Витрати на обслуговування техніки, покращення програмного забезпечення, поточне підвищення кваліфікації персоналу Sustainability Cost

Джерело: Open Data Institute. How to plan and budget an open data initiative. A guide to support open data leaders in government, and those considering implementing an open data initiative. Sep 22, 2014. // <https://theodi.org/insights/guides/how-to-plan-and-budget-an-open-data-initiative>.

У 2015 році уряди, громадянське суспільство й експерти розробили шість загальних принципів, на яких має будуватись політика та практика оприлюднення відкритих даних. Ці принципи отримали назву Міжнародної хартії відкритих даних.

- Відкритість за замовчуванням (Open By Default). Уряд має оприлюднювати всі дані.
- Своєчасність та повнота (Timely and Comprehensive).
- Доступність та зручність (Accessible and Usable).
- Порівнюваність та сумісність (Accessible and Usable).
- Відкриті дані як ресурс для покращення управління та залучення громадян (For Improved Governance & Citizen Engagement).
- Відкриті дані як ресурс для інклюзивного розвитку та інновацій (For Inclusive Development and Innovation).⁴

Названі принципи фактично є основою державного регулювання сектору відкритих даних для держав, які приєдналися до Хартії.

Водночас, важливу роль у виробництві інформації відіграє приватний сектор, який в цілому має більш широкі можливості в цій сфері. Тому сьогодні активно дискутується питання про створення інтегрованої інформаційної екосистеми, яка має забезпечити обмін даними між приватним сектором та державою (урядом). Такий обмін об'єктивно посилить спроможність держави виробляти адекватні політичні рішення та ефективно вирішувати відповідні соціально-економічні проблеми. Ну а приватний бізнес зможе підвищити ефективність виробничо-комерційної діяльності. Ця тенденція в Україні поки формується.

У цілому ж, співпраця між приватним сектором і державою та оприлюднення даних приватними компаніями стане наступним етапом розвитку цифрової економіки. Саме тому ЄС приділяє велику увагу питанням обміну даними, що зберігаються компаніями, у двох вимірах: обмін інформацією між приватними компаніями та обмін інформацією між приватним сектором та державою.⁵

Крім того, як свідчить практика, приватні компанії дедалі частіше публікують частину власних даних не лише з міркувань прозорості, а й з огляду на практичні вигоди. Відкриття даних може зміцнювати довіру на ринку, спрощувати взаємодію з партнерами, зменшувати витрати на обмін інформацією та стимулювати появу нових сервісів, що розвивають екосистему навколо компанії. Компанії на зразок Thomson Reuters, Swisscom, Microsoft, Uber, UK Power Networks чи Walmart відкривають дані для того, щоб формувати стандарти галузі, підтримувати інновації та залучати зовнішніх розробників до створення рішень, які доповнюють їхні продукти. Таким чином, відкриття даних приватним сектором стає елементом конкурентної стратегії та розвитку нових бізнес-моделей.⁶ Загалом відкриття даних розглядається як інструмент конкуренції за клієнта, підвищення прозорості та передбачуваності ринку, пошуку нових бізнесових рішень. Обмін даними також є потужним способом стимулювання наукового прогресу та вирішення суспільних проблем. І приватні компанії, продукуючи відкриті дані, роблять свій внесок у цей процес. Водночас, відкриття даних розглядається і приватними компаніями як інструмент підвищення взаємодії з ринком та посилення конкурентоспроможності.⁷

Очевидно, що й надалі держава відіграватиме роль провідного регулятора сфери відкритих даних.⁸ Але сам процес їх створення та оприлюднення має будуватись на принципах об'єднання зусиль держави та приватного сектору в процесі розробки наборів відкритих даних та спільних правил їхнього створення, фінансування цього процесу, визначення механізмів та інструментів регулювання цього сектору.⁹

⁴ Open Data Charter Principles // <https://opendatacharter.org/principles/>

⁵ Див. детальніше Regulation (EU) 2023/2854 of the European Parliament and of the Council of 13 December 2023 on harmonised rules on fair access to and use of data and amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive (EU) 2020/1828 (Data Act) // <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>

⁶ Hansen J, Pang Y-S (2023) Opening industry data: The private sector's role in addressing societal challenges. Data & Policy, Volume 5 <https://doi.org/10.1017/dap.2023.15>

⁷ Там же.

⁸ Ці питання детально описані, зокрема, CJ Jiang Sabrina Martin. The Geopolitics of Data Governance. Research Report Part I: Data Governance Regimes Oxford Insights, 2020 // <https://oxfordinsights.com/wp-content/uploads/2024/08/The-Geopolitics-of-Data-Governance-Oxford-insights-Master.pdf>. Принципи законодавчого регулювання сфери відкритих даних, зокрема, визначаються спеціальною Директивою ЄС: Directive (EU) 2019/1024 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on open data and the re-use of public sector information (recast) // <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>

⁹ Lisandro Martin, Haishan Fu. Harnessing the private sector for better development data. May 27, 2025 // blogs.worldbank.org/en/voices/harnessing-the-private-sector-for-better-development-data

Методологія дослідження

Мета, метод та предмет дослідження

Мета дослідження — визначити структуру ринку відкритих даних України, оцінити його економічні параметри, трансформацію в умовах війни, економічні та соціальні ефекти, а також визначити основні проблеми та перспективи розвитку.

У дослідженні визначення відкритих даних використовується відповідно до [Закону України «Про доступ до публічної інформації»](#). Отже, під відкритими даними ми розуміємо публічну інформацію у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання. Це означає, що ми говоримо про інформацію, що отримується, створюється або зберігається органами державної влади, місцевого самоврядування, державними та комунальними підприємствами тощо, та яка доступна у файловій формі, а також через API у машиничитаних форматах, та яка надається безоплатно для подальшого використання, у тому числі з комерційною метою.

Для забезпечення спільного розуміння термінології дослідження під час збору первинної інформації респондентам цитувалось це визначення. Водночас слід враховувати, що частина респондентів могла ототожнювати відкриті дані з ширшим масивом публічної інформації. Така особливість сприйняття створює ризик змішування категорій у відповідях, у зв'язку з чим результати опитування слід інтерпретувати з урахуванням цього методологічного обмеження, зокрема щодо частотності окремих відповідей. Автори дослідження зважали на можливість неточного використання термінів, а тому враховували це під час аналізу результатів.

Аналіз ринку відкритих даних України складається з таких елементів:

- аналіз ключових елементів регулювання ринку, порівняння правових рамок України та ЄС;
- визначення структури ринку, його основних сторін;
- аналіз сторони первинної пропозиції;
- аналіз попиту, у тому числі оцінка розміру ринку, його динаміки, географії, секторальної структури, а також чинників, які визначають його розвиток;
- аналіз впливу ринку відкритих даних на суспільство.

Дослідження базується на емпіричних методах пізнання, зокрема на зборі первинної інформації за допомогою глибинних інтерв'ю, фокус-груп та анкетування.

Джерела інформації

Протягом серпня—листопада 2025 року представниками ІЕД та InfoSapeins було проведено:

- 15 інтерв'ю з компаніями¹⁰, які надають послуги на основі відкритих даних (надалі сервісні компанії);
- 11 інтерв'ю з експертами та розпорядниками відкритих даних;
- 8 інтерв'ю з представниками фінансового сектору (6 страхових компаній, 2 банки);

¹⁰ У дослідженні термін «компанія» використовується в значенні юридична особа.

- 9 інтерв'ю з представниками інших секторів економіки, які використовують відкриті дані (зокрема юридичні фірми, компанії зі сфери корпоративної безпеки¹¹ тощо);
- 2 фокус-групи;
- Нове Щомісячне опитування підприємств ІЕД (475 відповідей);
- Онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні» (138 відповідей).

У випадку інтерв'ю з представниками сервісних компаній, розпорядників даних та експертів запрошення відбувалось із генеральної сукупності відповідних респондентів на основі рекомендацій Texty.org та аналізу значущості цих респондентів для ринку. Контакти з іншими споживачами відбулись через відповідні профільні асоціації.

Онлайн опитування було розміщене у відкритих джерелах (соціальні мережі ІЕД), на спеціалізованих форумах учасників ринку та розіслане бізнес-асоціаціям. Нове Щомісячне Опитування підприємств ІЕД проводиться на основі панелі підприємств, основу якої складають підприємства промисловості.

Також у дослідженні використані міжнародні та українські дослідження, які стосуються ринку відкритих даних, база даних законодавства, а також кількісна та якісна інформація з відкритих джерел.

Зокрема, у рамках дослідження було зібрано інформацію про сервіси, які надають послуги на основі відкритих даних. Станом на кінець грудня 2025 року ІЕД зміг ідентифікувати 128 активних сервісів, які працюють на основі відкритих даних. Для 89-ти сервісів ми змогли визначити юридичних осіб, які є власниками або здійснюють управління цими сервісами. Відповідно, за оцінками ІЕД, ядро ринку складають принаймні 62 юридичні особи.

Джерелами даних про юридичних осіб є [YouControl](#) та [Clarity Project](#). Збирались такі дані: код ЄДРПОУ, організаційно-правова форма (ТОВ, ПП, ГО, АТ тощо), дата державної реєстрації, дата припинення/закриття (за наявності), юридична адреса (лише область/регіон), контактні дані юридичної особи.

Для визначення динаміки формування сектору також збиралась інформація про дату реєстрації домену. Ця інформація базувалась на [ICANN Lookup](#), [WHOIS Lookup](#) та [What's My DNS Domain Age Checker](#).

Для аналізу ядра ринку використано фінансові показники з таких статистичних форм.

- Повна фінансова звітність (для середніх та великих підприємств):
 - Форма №1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан). Поля (статті): необоротні активи, оборотні активи;
 - Форма №2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Поля (статті): дохід (виручка), собівартість, фінансовий результат (прибуток/збиток);
 - Форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності». Там є розділ щодо чисельності персоналу.
- Для малих підприємств:
 - Форма №1-м – Баланс;
 - Форма №2-м – Звіт про фінансові результати.
- Для мікропідприємств:
 - Форма №1-мс – Баланс;
 - Форма №2-мс – Звіт про фінансові результати.

¹¹ Послуги у сфері корпоративної безпеки стосуються широкого кола питань, спрямованих на виявлення та усунення зовнішніх та внутрішніх ризиків, пов'язаних із діяльністю компаній. Це може стосуватись фінансових розслідувань, захисту від рейдерів, захисту даних, перевірки персоналу тощо.

Підхід до визначення обсягу ринку

Особливу увагу в рамках дослідження приділено визначенню потенційного розміру ринку. Оскільки відкриті дані, за визначенням, поширюються безкоштовно, оцінити ринкову вартість відкритих даних, а отже й розмір ринку можна лише на основі аналізу споживачів.

Для потреб визначання розміру ринку відкритих даних споживачів можна умовно розділити на дві категорії: споживачі, які використовують відкриті дані для створення та просування сервісів на їхній основі (ядро ринку), та решта споживачів, які використовують відкриті дані. Оцінка розміру ринку відкритих даних проводилась окремо для ядра ринку та ринку в цілому.

Аналіз ядра ринку складався з таких кроків:

- формування переліку сервісів відкритих даних, які діють або діяли в Україні, на основі інформації порталу Дія. Відкриті дані, пошук в Інтернеті та інтерв'ю із зацікавленими сторонами;
- визначення юридичної або фізичної особи, яка забезпечує роботу сервісу;
- знаходження на основі інформації про назву відповідного коду ЄДРПОУ для юридичних осіб та, за наявності, РНОКПП для фізичних осіб-підприємців;
- формування бази даних з інформацією про дату реєстрації, адресу, фінансові показники, кількість працівників тощо на основі знайдених кодів;
- аналіз ядра ринку на основі наявної інформації.

Розмір ядра ринку визначено як обсяг доходів учасників ринку. Ця оцінка має використовуватись із певними застереженнями, оскільки:

- частина сервісів не увійшла до переліку;
- не всі юридичні особи, які утримують ці сервіси, надали фінансову інформацію, необхідну для аналізу;
- юридичні особи, які утримують сервіси, мають інші джерела доходу.

Водночас, ця оцінка дозволяє зрозуміти відносну роль ядра ринку в економіці, а також простежити динаміку ядра розвитку ринку та його основні характеристики.

Для оцінки загального обсягу ринку вартість відкритих даних оцінюється опосередковано, через ціну отримання необхідної інформації у випадку, якщо наявні зараз відкриті дані були б не доступними. Це «ціна» запиту за оплату доступу до державних даних або отримання інформації іншим чином.

Ця ціна розраховується множенням двох компонентів:

- час, який необхідний для отримання відповіді на запит, за умови недоступності відкритих даних (у годинах), — ця інформація отримана під час інтерв'ю;
- вартість години роботи в економіці, яка розраховується на основі середньої зарплати, скоригованої на єдиний соціальний внесок (ЄСВ) для отримання середнього фонду зарплати праці на одного працівника, та інформації про середню кількість годин роботи протягом місяця. Ця інформація базується на даних Держстату.¹²

Для отримання загального обсягу ринку «ціна» запиту множиться на сумарну кількість запитів, які отримують державні портали та ключові сервіси відкритих даних протягом визначеного проміжку часу, наприклад, року. Джерелом інформації в такому випадку є опитування та інформація, надана порталами (на основі інформації, наведеної в Розділі «Кількість користувачів»).

¹² https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zp.htm

Як і у випадку оцінки ядра ринку, отримана оцінка має сприйматись із застереженнями щодо її точності. Наприклад, час, потрібний на обробку одного запиту, відрізняється залежно від складності запитуваної інформації. Вартість години роботи залежить від кваліфікації та сектору. Інформація про кількість запитів, які обробляються щорічно, може бути неповною. Тим не менш, запропонована оцінка дає розуміння цінності відкритих даних для економіки, не зосереджуючись лише на ядрі (сервісах відкритих даних).

Альтернативним джерелом оцінки розміру ринку є інтерв'ю учасників ринку.

Розмежування використання відкритих та інших державних даних

У процесі проведення інтерв'ю з компаніями експертами та розпорядниками відкритих даних було виявлено важливу проблему – відсутність чіткого розмежування між відкритими даними й іншими державними або комерційними джерелами. На практиці більшість сервісів поєднує відкриті набори (наприклад, дані Prozorro, Держстату, відкриті реєстри парламенту) з інформацією, доступ до якої регулюється окремими процедурами, – платними API, договорами або спеціальними угодами (зокрема даними ЄДР, скорингованими показниками чи комерційними агрегаційними системами). Це призводить до змішування різних режимів доступу та створює ризик хибного ототожнення: не всі дані, що використовуються в проєктах, є відкритими в розумінні законодавства, навіть якщо вони доступні онлайн.

Під час інтерв'ю з представниками банківського, страхового та безпекового секторів було підтверджено, що в Україні сформувалася гібридна модель використання даних: IT-проєкти одночасно опрацьовують набори відкритих даних (санкційні списки, Єдиний державний реєстр судових рішень, дані НБУ, Prozorro) та дані з обмеженим або регульованим доступом, що надаються через платні API чи спеціальні договори (ЄДР, ДРРП, окремі набори ДЗК). У результаті лише частина інформації відповідає критеріям відкритих даних у юридичному сенсі, тоді як інші джерела є доступними, але з обмеженнями щодо способу отримання та умов використання.

Представники банківського сектору звернули увагу, що хоча низка державних реєстрів та наборів даних де-юре підлягають публікації у формі відкритих даних, на практиці вони часто надаються через платні або авторизовані канали доступу, що впливає на можливість їх широкого використання. Наприклад, дані ЄДР чи окремі показники податкової звітності можна отримати через інтеграцію з комерційними провайдерами (як-от YouControl, Opendatabot) або за договорами з адміністраторами реєстрів (НАІС). Відсутність цих наборів у форматі відкритих даних ускладнює автоматизацію скорингу, комплаєнсу та перевірки ризиків, змушуючи компанії вибудовувати складні технічні ланцюги для верифікації клієнтів.

У страхових компаніях спостерігається аналогічна ситуація: державні дані активно використовуються, але значна частина з них фактично є «напіввідкритими», тобто формально оприлюдненими, але доступ до них можливий лише через авторизовані канали або комерційних провайдерів. Наприклад, дані про транспортні засоби публікуються на Порталі відкритих даних, проте інформація про власників доступна тільки з авторизацією або через агрегатори, які самі отримують ці дані з державних реєстрів. За словами респондентів, низка важливих наборів формально вважається відкритою, однак її реальне використання ускладнюється платним доступом, нестабільною роботою API, відсутністю машиночитних форматів або необхідністю вручну обробляти витяги та звіти. Через це страховим компаніям, як і банкам, доводиться будувати складні технічні схеми для інтеграції та підтримувати власну інфраструктуру обробки даних.

У сфері корпоративної безпеки ситуація ще складніша. За словами респондентів, юридичні та правові сервіси, які здійснюють моніторинг судових справ або корпоративних змін, вимушені поєднувати відкриті дані з інформацією, отриманою від приватних поставальників або партнерських організацій на підставі комерційних договорів чи угод про інформаційну взаємодію. Така інформація не є відкритою для широкого кола користувачів,

але використовується для оперативного аналізу ризиків, зокрема для запобігання рейдерським захопленням та шахрайським змінам у реєстрах. Респонденти наголосили, що після 2022 року обмеження доступу до окремих державних реєстрів лише посилило залежність бізнесу від приватних провайдерів даних.

Галузеві приклади

- **Будівництво та нерухомість.** Респонденти наголосили на критичній залежності від державних реєстрів — насамперед, Державного земельного кадастру та Державного реєстру речових прав. Попри появу якісних наборів ЄДЕССБ, значна частина інформації залишається у форматах, непридатних для аналізу, або потребує складних процедур доступу (архіви, витяги, платні чи авторизовані канали).
- **Фінансовий сектор.** Банки й страхові компанії поєднують відкриті дані (санкційні списки, Prozorro) із комерційними джерелами. Доступ до податкових звітів чи відомостей про власників підприємств часто можливий лише через платний API ЄДР, а податкові показники підприємств лише через спеціальні інтеграції з комерційними сервісами. Це підвищує вартість автоматизації, сповільнює онбординг клієнтів і створює бар'єри для малих компаній.
- **Медицина.** Дані МОЗ і НСЗУ подаються здебільшого у формі інтерактивних дашбордів. Але дуже часто цих даних недостатньо для подальшої обробки чи створення нових сервісів, які могли б допомагати людям із різними захворюваннями. Також часто при запиті даних уповноважені органи відмовляють в їх наданні, оскільки вони не знеособлені, що значно обмежує створення нових сервісів.
- **Антикорупційні ініціативи.** Антикорупційні та громадські організації, що працюють із деклараціями посадових осіб, політичними фінансами та моніторингом публічних витрат, зазначають про необхідність комбінувати набори відкритих даних (наприклад, дані Prozorro, E-Data, Єдиного державного реєстру декларацій) з інформацією, отриманою через запити на доступ до публічної інформації або за спеціальними партнерськими домовленостями.

Респонденти інтерв'ю та фокус-груп зазначили, що хоча українське законодавство та міжнародні стандарти чітко визначають вимоги до відкритих даних (безоплатність, вільне повторне використання, машиночитність, доступність), на практиці ці принципи реалізуються нерівномірно. Частина реєстрів формально має статус відкритих, проте фактичні умови доступу, зокрема отримання даних лише через договірні чи платні канали, технічні обмеження API, нерегулярне оновлення або необхідність ручного завантаження файлів, не забезпечують повної відповідності визначеним критеріям відкритості.

У таких умовах важливо розрізняти формальну та фактичну відкритість даних. Наявність платного або авторизованого доступу сама по собі не суперечить принципам відкритих даних, якщо паралельно доступний повний відкритий набір у машиночитному форматі. Водночас там, де набір відсутній і доступ здійснюється виключно через платні або обмежені технічні канали, можливість вільного повторного використання є обмеженою. Це створює різницю у спроможності різних учасників ринку працювати з даними: більші компанії мають ресурси для інтеграцій, тоді як менші змушені покладатися на фрагментарну інформацію, що впливає на конкурентні умови та прозорість середовища.

Ключова проблема полягає в тому, що практики використання відкритих даних і пов'язаної з ними публічної інформації залишається неоднорідним. У межах цього середовища окремі інформаційні ресурси мають різні режими доступу, періодичність оновлення та технічні формати реалізації. Така ситуація формує практики, за якої частина інформації доступна для вільного використання, тоді як інші дані потребують додаткової авторизації, містять платні елементи або оновлюються із затримкою. У процесі оцінювання враховувалося, що відкриті дані та публічна інформація тісно переплітаються в практичному використанні, а користувачам часто доводиться поєднувати кілька джерел і додатково перевіряти повноту та актуальність інформації. Це впливає на зручність роботи з даними та ускладнює формування стабільних і передбачуваних підходів до їх використання. Подальший розвиток відповідної сфери пов'язується з поступовим вирівнюванням режимів доступу, підвищенням якості та регулярності оновлення інформаційних ресурсів, що сприятиме більшій узгодженості даних і зменшенню залежності від фрагментарних рішень.

Регулювання ринку

Огляд законодавства

Сфера відкритих даних в Україні розпочала своє нормативне затвердження у 2014–2015 роках, хоча перші згадки в офіційних документах були ще [у 2012 році](#). Зокрема, у п.10 Розділу III Плану дій із впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» зазначено зобов'язання Уряду стосовно «Проведення громадського обговорення щодо запровадження механізму вільного, спрощеного та безоплатного доступу, у тому числі з використанням Інтернету, до інформації, що міститься в державних реєстрах, зокрема реєстрі прав на нерухоме майно, реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, земельному кадастрі, реєстрі осіб, які вчинили корупційні правопорушення». Це можна вважати першими кроками на шляху до впровадження сфери відкритих даних в Україні. План дій із впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» було сформовано за участі інститутів громадянського суспільства та активістів, про що прямо зазначено в його тексті. Це супроводжувалося низкою неформальних обговорень та ініціатив громадських активістів, які просували ідею впровадження відкритих даних в Україні.

Безпосереднє впровадження норм, які стосувалися сфери відкритих даних, розпочалося у 2015 році з внесення змін у [Закон України «Про доступ до публічної інформації»](#) в частині доступу до публічної інформації у формі відкритих даних, який є базовим для сфери відкритих даних в Україні. Саме ці зміни запровадили поняття публічної інформації у формі відкритих даних та встановили обов'язок розпорядників інформації оприлюднювати дані в машиночитному форматі, відкритому для автоматизованої обробки, а також регулярно оновлювати їх на єдиному державному вебпорталі відкритих даних та на своїх вебсайтах, а також надавати на запит.

Наступним кроком стало затвердження Кабінетом Міністрів України постановою № 835 від 21 жовтня 2015 року [Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних](#). Цей крок означив перехід від декларативних намірів до реального впровадження політики відкритих даних в Україні. Постановою № 835 визначено, зокрема, перелік обов'язкових наборів відкритих даних для державних органів і органів місцевого самоврядування, державних підприємств, вимоги до їхнього формату, правила оприлюднення на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних ([data.gov.ua](#)). Це охоплює широкий спектр інформації: від бюджетів, закупівель до даних про довкілля, транспорт, освіту, охорону здоров'я, земельні ресурси тощо.

Розпорядники зобов'язані безкоштовно оприлюднювати та регулярно оновлювати усі набори даних, доступ до яких не обмежено законом, та, зокрема, визначені Постановою № 835 набори даних на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних у машиночитному форматі. Відповідно до постанови, усі розпорядники зобов'язані публікувати 16 наборів даних, відповідно до компетенції, а саме: інформація про організаційну структуру розпорядника, звіти щодо задоволення запитів на інформацію, реєстри наборів даних, за які відповідає розпорядник та інші. Також для кожного розпорядника, який згадується в Постанові, є індивідуальний перелік наборів відкритих даних, які той зобов'язаний оприлюднювати.

У процесі розвитку сфери відкритих даних в Україні до Постанови № 835 неодноразово вносилися і продовжують вноситися зміни та доповнення.

Крім уже зазначених базових законодавчих актів, сферу відкритих даних тією чи іншою мірою регулюють й інші нормативно-правові документи (див. Додаток 6).

До нормативно-правової бази, яка регулює сферу відкритих даних, також відносяться законодавчі акти про реєстри, зокрема в частині забезпечення доступу до реєстрів у формі відкритих даних (наприклад, постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 р. № 754 «Деякі питання ведення Єдиного туристичного реєстру» та від 9 червня 2023 р. № 706 «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру артезіанських свердловин»

тощо); накази Міністерства цифрової трансформації України як відповідального органу за розвиток сфери відкритих даних, а також накази, які регулюють порядок роботи та оприлюднення відкритих даних безпосередньо розпорядниками таких даних.

У жовтні 2016 року Україна офіційно [приєдналася](#) до Міжнародної хартії відкритих даних, взявши на себе зобов'язання перед міжнародною спільнотою впроваджувати національну політику відкритих даних відповідно до принципів хартії. Згодом до хартії приєдналися майже 90 міст України.

[18 лютого 2025 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 131](#) затверджено План пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, у якому, серед іншого, було передбачено:

- розробку та подання Кабінетові Міністрів України проекту акта щодо підвищення кількості та якості оприлюднених розпорядниками інформації наборів даних;
- інші суміжні заходи.

Діяльність, спрямована на вдосконалення законодавства у сфері відкритих даних, продовжується в постійному режимі.

Відповідність законодавства до норм ЄС

На початку свого розвитку відкриті дані були частиною сфери електронного врядування. Поступово впроваджуючи політику відкритих даних, держави прагнули підвищити прозорість та створити умови для економічного використання державних даних. Як окрема сфера відкриті дані відокремилися з підписанням 21 січня 2009 року Президентом США Б. Обамою Меморандуму про прозорість та відкритий уряд ([«Transparency and Open Government»](#)). Він став основою політики відкритого уряду в США, визначивши три принципи роботи виконавчої влади: прозорість, участь громадян та співпраця.

У ЄС базові правила доступу до державних даних та їх повторне використання були впроваджені у 2003 році [Директивою 2003/98/ЄС «Про вторинне використання інформації державного сектору» \(PSI Directive\)](#). Уже у 2013 році [Директивою 2013/37/ЄС](#) до неї були внесені зміни.

Наразі чинною є [Директива \(ЄС\) 2019/1024 «Про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору» \(Open Data Directive\)](#), яка замінила дві попередні директиви і стала основою для функціонування сфери відкритих даних у ЄС. Держави-члени ЄС мали до 16 липня 2021 року імплементувати нову директиву у свої національні законодавства. Її чинна редакція впроваджує поняття high-value datasets (набори даних високої цінності), зобов'язує оприлюднювати дані в машиночитному форматі, встановлює правила доступності тощо.

[Регламент ЄС 2022/868](#) (Data Governance Act (DGA)) спрямований на забезпечення безпечного обміну даними між державним і приватним сектором, створення ролі посередника з даних та сприяння повторному використанню даних.

У лютому 2020 року ухвалено [Європейську стратегію щодо даних](#), метою якої було створення єдиного ринку даних, забезпечення конкурентоспроможності ЄС та суверенітету даних. Вона сформулила ідею спільного європейського простору даних та внутрішнього ринку даних, на якому дані можуть використовуватися незалежно від місця їхнього фізичного зберігання в ЄС. Акт розроблявся з метою позитивного впливу на розвиток технологій та, зокрема, штучного інтелекту.

Важливим для розвитку сфери відкритих даних у ЄС став [Імплементаційний Регламент Комісії \(ЄС\) 2023/138](#), який встановив перелік конкретних категорій та наборів даних високої цінності, порядок їх публікації та повторного використання.

У січні 2024 року набув чинності [Регламент ЄС 2023/2854](#) про гармонізовані правила справедливого доступу до даних та їх використання, що стало важливою віхою цифрової

трансформації Європи. У межах ширшої Європейської стратегії щодо даних цей акт спрямований на демократизацію доступу до даних, а також на стимулювання інновацій і створення більш справедливої цифрової економіки по всій Європі. Наразі держави-члени ЄС працюють над дотриманням вимог та інтеграцією його положень у свої системи.

Регуляція сфери відкритих даних у ЄС тісно пов'язана із захистом персональних даних. Це реалізовано в низці актів ЄС (у тому числі наведені в Додатку 7 до цього Звіту), основним із яких є [Регламент ЄС 2016/679 \(GDPR\)](#), у якому запроваджено поняття персональних даних, принципи їх обробки та анонімізації, права суб'єктів даних, обов'язки контролерів та процесорів.

У ЄС захист персональних даних при публікації відкритих даних має важливе значення. Водночас, у різних державах-членах ЄС це вирішується по-різному.

Співставлення українського законодавства у сфері відкритих даних із європейськими нормами аналізувалося в низці аналітичних робіт, зокрема:

- [Аналітичному звіті](#) «Відповідність законодавства України окремим положенням правового регулювання сфери відкритих даних у Європейському Союзі», підготовленому громадською організацією «Тренінгово-консультаційний центр із доступу до інформації» в межах USAID/UK aid проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS», що реалізовувався Фондом Євразія, та за сприяння Міністерства цифрової трансформації України і підтримки Фонду Східна Європа;
- [Аналітичному звіті щодо дослідження кращих практик і законодавства ЄС щодо стандартизації наборів даних високої цінності](#), підготовленого громадською організацією «Тренінгово-консультаційний центр із доступу до інформації» в межах USAID/UK aid проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS», що реалізовувався Фондом Євразія, та за сприяння Міністерства цифрової трансформації України і підтримки Фонду Східна Європа.

Законодавство України у сфері відкритих даних у цілому відповідає Директиві (ЄС) 2019/1024 та Імплементативному регламенту (ЄС) 2023/138, хоча й потребує точкових змін у частині уточнення окремих положень та вдосконалення в частині наборів даних високої цінності.

Процес євроінтеграції України спонукає до гармонізації національного законодавства з нормами ЄС, включно зі сферою відкритих даних. Адаптація до вимог ЄС, зокрема й до Загального регламенту про захист даних (GDPR), вимагає від України забезпечення високого рівня захисту персональних даних і розробки нових регуляторних актів. Від імплементативності його положень до національного законодавства безпосередньо залежить можливість розпочинати імплементативні процеси в інших галузях права, зокрема у сфері обробки неперсональних даних.

У цілому, Україна має імплементувати 7 актів ЄС у сфері даних та [Регламент ЄС 2024/903](#) щодо забезпечення високого рівня інтероперабельності.

Ідеться про: [Регламент \(ЄС\) 2018/1807](#) щодо рамок для вільного обігу неперсональних даних у Європейському Союзі; [Директиву \(ЄС\) 2019/1024](#) про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору; [Регламент \(ЄС\) 2022/868](#) про європейське управління даними та про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724 (Акт про управління даними, Data Governance Act); [Регламент \(ЄС\) 2023/2854](#) про гармонізовані правила справедливого доступу до даних та їх використання та про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2017/2394 і Директиви (ЄС) 2020/1828 (Акт про дані, Data Act); [Керівні принципи щодо Регламенту про рамки вільного потоку неперсональних даних у Європейському Союзі COM/2019/250](#); [Виконавчий регламент Комісії \(ЄС\) 2023/138](#), що встановлює перелік конкретних наборів даних високої цінності та порядок їх оприлюднення та повторного використання; [Європейська стратегія щодо даних](#) від 19.02.2020.

Чинне законодавство України не забезпечує повного та ефективного захисту персональних даних відповідно до сучасних міжнародних стандартів. Це зумовлює необхідність оновлення національного правового регулювання в цій сфері. З огляду на вказане,

у 2022 році у Верховній Раді України був зареєстрований відповідний [проект закону «Про захист персональних даних» \(реєстр. номер 8153 від 25 жовтня 2022 року\)](#). Наразі проект прийнятий за основу і готується до другого читання. Ним передбачається імплементація Регламенту (ЄС) 2016/679 (GDPR), Директиви (ЄС) 2016/680 щодо обробки даних у кримінальному провадженні та Директиви 2002/58/ЄС про конфіденційність та електронні комунікації.

Крім цього, продовжується робота уряду із розробки законопроектів та внесення змін у чинні урядові постанови у сфері відкритих даних із метою їх доповнення та актуалізації, у т. ч. відповідно до європейських норм. Цей процес є безперервним.

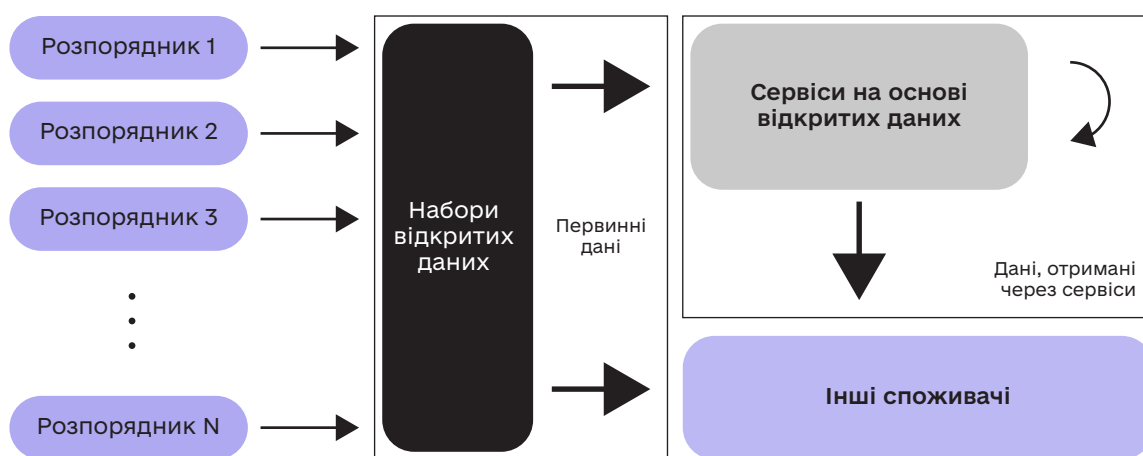
Структура ринку

Ринок відкритих даних базується на взаємодії трьох основних груп:

- Розпорядники відкритих даних (органи центральної влади та місцевого самоврядування, держпідприємства тощо);
- Розробники та сервіси на основі відкритих даних – компанії та проекти, що створюють цифрові продукти та аналітику;
- Користувачі (бізнес та громадяни, які використовують або відкриті дані, або сервіси на основі відкритих даних).

Структура ринку умовно представлена на Рисунку 1.

Рисунок 1: Структура ринку відкритих даних

Джерело: власне представлення авторів

Також на ринку діють інші учасники, як-от: Міністерство цифрової трансформації, яке є відповідальним за формування та реалізацію державної політики у сфері відкритих даних, проекти міжнародної технічної допомоги тощо.

Нижче ми розглянемо кожен групу детальніше.

Розпорядники публічної інформації у формі відкритих даних

Розпорядники публічної інформації у формі відкритих даних визначені статтею 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації»¹³. Це, зокрема, суб'єкти владних повноважень (органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування тощо), а також юридичні особи, що фінансуються з державного чи місцевих бюджетів, особи з делегованими повноваженнями, природні монополії, юридичні особи публічного права, державні/комунальні підприємства та господарські товариства з переважною державною або комунальною часткою власності, приватні компанії (щодо інформації, яка становить суспільний інтерес). Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом. Відповідно до [Постанови № 835](#) розпорядники мають дотримуватись принципу відкритості

¹³ Закон України «Про доступ до публічної інформації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

за замовчуванням: забезпечувати оприлюднення всієї публічної інформації у формі відкритих даних, яка перебуває в їхньому володінні, крім інформації, яка законом віднесена до інформації з обмеженим доступом. Також розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних та на своїх вебсайтах.

Єдиний державний вебпортал відкритих (data.gov.ua), який адмініструє ДП «Дія» (держатель — Міністерство цифрової трансформації), став головною точкою доступу до публічної інформації у формі відкритих даних. Також функціонують й інші портали відкритих даних: секторальні (такі як [Prozorro](#), [Spending](#), [Портал відкритих даних Верховної Ради України](#)) та місцеві й обласні (такі як [портал відкритих даних Луцької міської ради](#), [Львівщини](#)).

Станом на грудень 2025 року відповідно до Постанови № 835 на центральному рівні 95 розпорядників зобов'язані публікувати 927 наборів даних. (Перелік у Додатку 8).

Тип розпорядника	Кількість розпорядників	Кількість індивідуальних наборів
Економічна політика, фінанси та держмайна	17	344
Довкілля, природні ресурси	9	81
Соціальна політика	7	76
Правоохоронні, безпекові органи, юстиція	13	74
Культура	4	61
Державні компанії	11	58
Судова система	7	55
Транспорт, пошта та інфраструктура	5	40
Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації	6	38
Енергетика	3	31
Цифрова трансформація, дані та зв'язок	5	29
Парламент і парламентський контроль	2	11
Вибори	1	11
Оборона, безпека, зовнішня політика	2	4
Інше	3	14
Усього	95	927

Також певні набори даних зобов'язані публікувати Рада міністрів АР Крим, місцеві держадміністрації (24 обласні та 136 районних) та 1469 [органів місцевого самоврядування](#), частина з яких зараз окуповані Росією.

Тип розпорядника	Кількість розпо- рядників	Кількість індивідуаль- них наборів даних, які має оприлюднювати кожен розпорядник
Рада міністрів Автономної Республіки Крим	1	1
Обласні державні адміністрації	24	8
Районні державні адміністрації	136	8
Органи місцевого самоврядування	1469	58

Користувачі: сервіси на основі відкритих даних

Вищевказані розпорядники формують великий масив публічної інформації, зокрема у формі відкритих даних. На цій основі працює цілий спектр цифрових сервісів, але на практиці вони зазвичай поєднують відкриті дані з іншими видами публічної інформації: вебсайтами органів влади, оприлюдненими реєстрами не у форматі відкритих даних, відповідями на запити, а також даними з комерційних чи власних джерел. Наприклад, сервіс може брати базу компаній із відкритих даних ЄДР, а дані про судові справи – з вебінтерфейсу судового реєстру.

Окрему групу складають бізнес-орієнтовані сервіси, що надають інструменти для перевірки контрагентів, оцінки ризиків, комплаєнсу та фінансового моніторингу. Вони використовують, серед іншого, набори відкритих даних із ЄДР, публічних закупівель, санкційних списків, а також публічні, але не завжди формально «відкриті» дані з судового реєстру. Наприклад, сервіси на кшталт Opendatabot чи YouControl формують досье компанії: показують її реєстраційні дані, історію зміни власників, участь у тендерах, наявність судових спорів та згадок у санкційних переліках. Кінцевий користувач отримує зведений профіль юридичної чи фізичної особи з індикаторами ризику, що знижує трансакційні витрати для бізнесу, зменшує імовірність шахрайства та підвищує прозорість ринкових відносин. Ми зосереджуємося саме на цій групі користувачів, бо вона одна з найбільших і найактивніших у всій екосистемі відкритих даних. Саме ці сервіси формують реальний попит на дані, постійно їх поєднують, перевіряють якість і час від часу стимулюють розпорядників відкривати більше.

Суттєвий сегмент становлять громадські й антикорупційні ініціативи, що будують аналітичні панелі та моніторингові платформи. Вони системно використовують відкриті дані про закупівлі (Prozorro), використання публічних коштів (Є-data), декларації посадових осіб, інформацію про державні підприємства, але часто доповнюють їх неструктурованою публічною інформацією: рішеннями місцевих рад, пояснювальними записками, локальними реєстрами без машиночитного формату. Наприклад, платформи на кшталт DOZORRO або Clarity Project аналізують тендери та відгуки учасників, виявляючи підозрілі закупівлі, а громадські моніторингові ініціативи зіставляють платежі з Є-data з фактичним станом об'єктів на місцях.

Інші користувачі

Інші користувачі рідко працюють саме з відкритими даними напряму. Найчастіше вони взаємодіють із сервісами, які вже інтегрували й «упакували» дані в зручний інтерфейс. Для більшості користувачів CSV формат даних не є зручним для користування, вони надають перевагу візуалізованому даним. Попит на відкриті дані в Україні є диверсифікованим і походить від кількох ключових груп, кожна з яких має свої потреби.

Бізнес-сектор. Бізнес є однією з найбільших та найактивніших груп споживачів. Вони використовують відкриті дані для вирішення низки критично важливих завдань: конкурентної розвідки, аналізу ринків, перевірки контрагентів та прийняття інвестиційних рішень. Сервіси, що надають доступ до зведеної інформації з відкритих даних та іншої публічної інформації (а також до власної аналітики), стали невід'ємною частиною повсякденної ділової практики для багатьох українських компаній.

Громадянське суспільство. Відкриті дані суттєво розширили можливості громадянського суспільства в контролі влади, боротьбі з корупцією та аналізі державної політики. Антикорупційні організації використовують дані реєстрів та державних систем для моніторингу державних фінансів і виявлення зловживань. Найбільш відомий приклад цифрового рішення, яке змінило сферу державних закупівель — система ProZorro (відкрита база даних всіх публічних закупівель з 2016 року). На основі даних ProZorro громадська організація Transparency International Україна створила аналітичний модуль BI Prozorro — безкоштовний інструмент бізнес-аналітики, що дозволяє виявляти підозрілі тендери, оцінювати ефективність закупівель конкретних установ, шукати інформацію про постачальників тощо.

Крім закупівель, громадський сектор активно застосовує відкриті дані у сфері виборів (після 2015 року ЦВК, на вимогу Постанови № 835, має публікувати інформацію про вибори у формі відкритих даних. На місцевих виборах 2020 року на сайті ЦВК з'явилася інформація про кандидатів та обраних депутатів у формі відкритих даних, якою [користувався Рух ЧЕСНО](#)), бюджетів ([проєкт](#) із контролю місцевих бюджетів і витрат через відкриті дані казначейства та портал [spending.gov.ua](#)), довкілля (аналіз даних від [SavEcoBot](#) про якість повітря, води, лісів, що стають доступні від [Українського гідрометеорологічного центру](#), [Держводагентства](#), [Держлісагентства](#)) тощо. Таким чином, для громадських організацій відкриті дані — це потужний інструмент моніторингу і контролю влади, створення суспільно важливих продуктів для громадян, просування реформ і залучення громадян до прийняття рішень.

Журналісти та медіа. Сфера медіа, особливо розслідувальна та аналітична журналістика, однією з перших почала використовувати відкриті державні реєстри і бази даних. В Україні сформувався напрям «журналістики даних» — редакції та незалежні журналісти використовують відкриті дані для підготовки матеріалів, інфографіки та розслідувань. Одним із прикладів є Агенція журналістики даних ([Texty.org.ua](#)), яка створила десятки матеріалів із використанням наборів відкритих даних як на початку розвитку відкритих даних в Україні (наприклад, [карти ймовірних фальсифікацій](#) на виборах на основі даних протоколів, [аналіз судових рішень щодо ДТП](#), [рейтингування шкіл за відкритими даними](#) тощо) так і в роки повномасштабного вторгнення (наприклад, [аналіз функціонування вищої освіти](#)). Журналісти-розслідувачі (проєкти [Bihus.Info](#), «Схеми», «Наші гроші» тощо) широко застосовують дані ЄДР, ДРРП та Єдиного державного реєстру судових рішень для відстеження зв'язків і власності посадовців. Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, НАЗК також є [джерелом](#) гучних викриттів.

Держава як споживач також є важливою категорією. Публічні службовці в міністерствах, агентствах, місцевих радах використовують як власні внутрішні системи, так і відкриті дані інших розпорядників. Наприклад, орган місцевого самоврядування може брати дані з державних реєстрів про підприємства, землю, нерухомість або санкційні списки через Портал відкритих даних чи зовнішній сервіс, щоб приймати рішення щодо інвестиційних проєктів, земельних аукціонів або партнерів для співпраці тощо.

Широка громадськість. Мільйони громадян, хоч і не працюють із сирими даними напряму, є кінцевими користувачами сервісів, створених на основі відкритих даних. Пересічний громадянин рідко заходить на [data.gov.ua](#), але може користуватися міськими та галузевими порталами, де ті ж самі відкриті дані представлені у формі зручних сервісів і візуалізацій, зокрема інформацією про ремонти доріг, укриття, черги до дитсадків, бюджетні показники громади, пошук лікарів або лікарських засобів. У таких випадках відмінність полягає не в природі даних, а у форматі доступу та способі їхнього подання, адаптованому до потреб конкретної цільової аудиторії. Для цієї категорії ключову роль відіграє простота інтерфейсу й зрозумілі пояснення, а не сам формат даних. Саме тому розвиток сервісів на основі відкритих даних є критичним для того, щоб потенціал відкритості відчувала не лише вузька експертна спільнота.

Міністерство цифрової трансформації

Міністерство цифрової трансформації України (Мінцифри) відповідальне за формування та координацію політики відкритих даних на національному рівні, зокрема за підготовку відповідного законодавства, а також відповідає за адаптацію українського законодавства до норм ЄС у сфері цифрової трансформації, формує правила оприлюднення відкритих даних та забезпечує відповідні умови для цього, сприяє міжнародному співробітництву щодо розвитку відкритих даних.

Важливою функцією Мінцифри є методологічна підтримка — розробка стандартів, консультації розпорядників даних, проведення навчань, створення навчальних серіалів на Дія.Освіта. Також Мінцифри, у межах USAID/UK aid проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS», створило національний центр компетенцій «Дія. Відкриті дані» — онлайн-платформу з інформаційними матеріалами про роботу з відкритими даними.

Мінцифри забезпечує створення, впровадження, ведення та належне функціонування Єдиного державного вебпорталу відкритих даних (data.gov.ua). Адміністратором порталу, який забезпечує його оновлення і доступність, проводить модерацію даних, координує розпорядників, є ДП «Дія», що належить до сфери управління Мінцифри.

Проекти міжнародної технічної допомоги

Розвиток відкритих даних в Україні суттєво підтримується міжнародною спільнотою. Ще з 2013 року діяли проекти технічної допомоги: у межах USAID/UK aid проекту «Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах/TAPAS», під управлінням Фонду Євразія. Цей проект підтримував модернізацію Порталу відкритих даних, розробку центру компетенцій [Дія. Відкриті дані](#); надавав експертну допомогу в розробці НПА та стандартів відкритих даних; проведення 23 досліджень, від оцінок економічного впливу до секторального аналізу ролі відкритих даних у ключових сферах. Також, у межах TAPAS було проведено сім грантових конкурсів, які підтримали використання відкритих даних для прозорості, антикорупційних рішень та інновацій. За вісім років [підтримку отримали](#) більше 30 проектів на понад \$690 000.

Протягом 2024–2025 років розвиток сфери відкритих даних було підтримано проектом «Підтримка цифрової трансформації» ([Digital Transformation Activity](#)), що фінансувався урядом США через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Програмою допомоги з міжнародного розвитку від уряду Великої Британії (UK Dev). Проект сприяв проведенню інформаційних аудитів для розпорядників даних та підвищення їхнього рівня компетенцій через освітню ініціативу [Open Data Academy](#), а також відкриттю нових наборів даних. Було обрано перших [Open Data Ambassadors](#) в Україні. Проект Digital Transformation Activity планувався як п'ятирічна програма, але в березні 2025 року був достроково завершений після отримання Stop-Work Order від USAID. Це стало наслідком 90-денного аудиту та тимчасового призупинення фінансування всіх програм іноземної допомоги, за рішенням Держдепу США.

ОБСЄ забезпечує ще один вимір підтримки, зокрема через свій проект «Сприяння належному врядуванню та позитивному бізнес-клімату в регіоні ОБСЄ шляхом цифровізації та використання відкритих даних». З 2023 року ОБСЄ та Міністерство цифрової трансформації України за підтримки SocialBoost реалізують програму Open Data Unbroken, якою керує Офіс Координатора економічної та екологічної діяльності ОБСЄ. Програма надавала малі гранти та менторську підтримку командам, які створювали цифрові сервіси на основі відкритих даних для вирішення викликів війни: від пошуку найближчого укриття та роботи для внутрішньо переміщених осіб до інструментів моніторингу пошкоджень інфраструктури й підтримки громадян у кризових ситуаціях.

У 2025 році ОБСЄ, Міністерство цифрової трансформації та SocialBoost запустили другу редакцію акселератора [Open Data Unbroken 2.0](#) — 10-тижневу програму, спрямовану на підтримку стартапів, які використовують відкриті дані, зокрема рішення на основі

штучного інтелекту, для подолання викликів війни, сприяння економічному відновленню та просуванню прозорості. Програма надає підтримку відібраним командам через поєднання фінансової допомоги, індивідуального менторства та можливостей для видимості. Кожна команда отримала початковий грант у розмірі приблизно 500 000 грн (або 10 000 євро) з можливістю отримати додаткові 150 000 грн (або 3 000 євро) для проєкту-переможця за результатами фінальної події Open Data Keynotes.

Окрім акселераційних програм, ОБСЄ спільно з Міністерством цифрової трансформації системно інвестує в розвиток компетенцій у сфері відкритих даних. Зокрема, у 2024 та 2025 роках організація підтримувала [спеціалізоване навчання для громадських організацій і приватного сектору](#) щодо просування прозорості через відкриті дані. Восени 2025 року в рамках [Open Data Roadshow](#) у Львові та Києві були організовані практичні заходи, спрямовані на розвиток навичок роботи з відкритими даними серед студентів, а також спеціалізовані події, такі як [тренінги для бізнесу та фінансового сектору](#).

Огляд ключових наборів відкритих даних

Формування системи відкритих даних в Україні як окремого напрямку державної політики розпочалося у 2015 році після запуску Єдиного державного вебпорталу відкритих даних (data.gov.ua) та ухвалення Постанови Кабінету Міністрів України № 835. Відтоді портал став основною інфраструктурною платформою для оприлюднення наборів відкритих даних органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Станом на грудень 2025 року на порталі опубліковано майже 40 000 наборів даних від різних розпорядників.

Водночас практична цінність відкритих даних для бізнесу, журналістів, дослідників, громадських організацій та органів влади концентрується навколо обмеженого кола так званих «ядерних» наборів. Йдеться про масштабні, загальнонаціональні за охопленням дані, які регулярно оновлюються, мають машиночитний формат і інтегровані в аналітичні інструменти та сервіси. Саме такі набори забезпечують можливість перевірки контрагентів, моніторингу судових проваджень, аналізу фінансової спроможності суб'єктів господарювання, контролю за використанням публічних коштів, а також оцінювання стану довкілля, систем освіти та охорони здоров'я.

Повномасштабне вторгнення Росії суттєво вплинуло на доступ до частини таких даних: окремі набори були закриті або переведені в режим обмеженого доступу з міркувань безпеки (а деякі втратили статус наборів у формі відкритих даних), натомість інші зберегли, відновили відкритість або навіть створили нові продукти ([DREAM](#), [Державний реєстр санкцій](#)).

Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР)

ЄДР є єдиною державною інформаційною системою, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадські формування, які зареєстровані в Україні. Реєстр містить базову реєстраційну інформацію про назву компанії, код ЄДРПОУ, адресу, форму власності, керівників, види діяльності, статус юридичної особи тощо.

До 24 лютого 2022 року ЄДР публікувався у формі відкритих даних на data.gov.ua у машиночитному форматі. [Наявність](#) цього реєстру у 2018–2021 роках у формі відкритих даних дала поштовх появі низки сервісів, що використовували інформацію ЄДР для бізнес-аналітики і громадського контролю.

З початком повномасштабного вторгнення портал відкритих даних було закрито, а доступ до більшості державних реєстрів обмежено. Відновлення доступу відбувалося поступово. Публічний доступ до [вебпорталу ЄДР](#) було відновлено 27 грудня 2022 року, але з важливою зміною: тепер для перегляду інформації потрібна обов'язкова електронна ідентифікація користувача. Однак повноцінна публікація ЄДР у формі відкритих даних на порталі data.gov.ua досі не відновлена.

Наразі доступ до даних у машиночитному форматі через API можна отримати через договір із ДП НАІС на платній основі. Також можна отримати платний доступ до інформації на основі даних ЄДР через комерційні сервіси, які агрегують дані та пропонують додаткові аналітичні інструменти, такі як Youcontrol або Clarity Project. Це фактично обмежує можливості ринку та суперечить ключовому принципу відкритих даних: безоплатний і рівний доступ до інформації, що створюється та утримується державою за кошти платників податків. У результаті, зменшується конкуренція, стримується розвиток нових сервісів та інновацій, а також знижується загальна суспільна та економічна цінність відкритих даних.

Єдиний державний реєстр судових рішень та судові дані

ЄДРСР — це автоматизована система, у яку вносяться електронні копії рішень судів усіх інстанцій по всій країні. Реєстр містить анонімізовані тексти судових рішень (цивільних, кримінальних, адміністративних), ухвал та постанов, які оприлюднюються з відкритим доступом для будь-якого користувача. Він є важливим як для бізнесу, так і для фізичних осіб, щоб мати можливість моніторити появу нових справ (або перебіг існуючих) проти фізичної або юридичної особи.

Відповідно до Постанови №835 цей реєстр [публікується](#) у формі відкритих даних, і його можна завантажити на data.gov.ua. На Порталі доступні дані ЄДРСР із 2006 року, які оновлюються щодня. За кожен рік [публікується](#) ZIP-архів з усіма рішеннями, ухвалами як окремий набір даних.

API для ЄДРСР не надається напряму через державні сервіси. Доступ до даних із реєстру можна отримати безкоштовно через Портал відкритих даних або платно через агрегатори, такі як [Opendatabot](#) та «Суд на долоні» (останній припинив оновлюватись через тимчасове закриття даних після початку повномасштабного вторгнення).

Окремий, пов'язаний із ЄДРСР набір, — це «Список справ, призначених до розгляду», який Державна судова адміністрація [публікує](#) у формі відкритих даних. У цьому наборі фіксуються всі справи, призначені до розгляду в судах на конкретні дати: дата й час судового засідання, назва суду, номер справи, форма судочинства (цивільне, кримінальне, адміністративне, господарське), ПІБ судді, іноді номер залу засідань, а також коротка характеристика категорії справи. Це дозволяє не лише громадянам і адвокатам оперативно перевірити, коли саме призначено розгляд конкретної справи, а й будувати аналітику щодо навантаження судів, дотримання процесуальних строків, динаміки розгляду різних категорій спорів.

Податкові дані

До початку повномасштабного вторгнення ДПС [публікувала](#) у формі відкритих даних інформацію про податковий борг юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а також низку інших важливих реєстрів, зокрема реєстри [платників ПДВ](#) та [єдиного податку](#). Ці дані дозволяли перевірити податковий борг будь-якого суб'єкта господарювання та оцінити його фінансову надійність.

З лютого 2022 року Державна податкова служба припинила публікацію цієї інформації у формі відкритих даних. ДПС обґрунтувала своє рішення [результатами](#) внутрішнього «трискладового тесту» щодо відкритості інформації, що викликало [критику](#) з боку експертної спільноти через відсутність публічних консультацій та недостатню прозорість процесу прийняття рішення.

Хоча фізичні та юридичні особи можуть перевірити власний стан розрахунків із бюджетом через Електронний кабінет платника податків, інформація у формі відкритих даних, що дозволяє перевірити податковий борг будь-якого суб'єкта господарювання, більше не оновлюється і є недоступною. Водночас, підприємці можуть перевіряти податковий борг у тому ж Електронному кабінеті платника податків, але це радше поштучний сервіс перевірки, а не відкритий масив для автоматизованого збору даних. Відсутність інформації про податковий борг та реєстри платників ПДВ у формі відкритих даних ускладнює перевірку надійності контрагентів, підвищує ризики для бізнесу та створює сприятливі умови для недобросовісної конкуренції.

Фінансова звітність підприємств

Фінансова звітність підприємств (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал тощо) є публічною інформацією і визначена Постановою № 835 як обов'язкова до оприлюднення у формі відкритих даних. Українські підприємства, які є респондентами державних статистичних спостережень, зобов'язані подавати фінансову звітність до органів державної статистики відповідно до законодавства. На порталі data.gov.ua Державна служба статистики у 2023 році, уже після початку повномасштабного вторгнення, почала публікувати мікродані як щодо [квартальної](#), так і [річної](#) фінансової звітності, у формі накопичувальних архівів за відповідні роки.

Під час воєнного стану Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» тимчасово дозволив суб'єктам не подавати звітність та інші документи у встановлені строки без застосування штрафів за умови подання їх після завершення воєнного стану. Проте з 5 липня 2025 року подання статистичної та фінансової звітності до органів державної статистики знову стало обов'язковим для всіх підприємств. Ця зміна пов'язана з набранням чинності [Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів...»](#). Таким чином, із 5 липня 2025 року обов'язок подавати статистичну та фінансову звітність знову застосовується у повному обсязі, незважаючи на дію воєнного стану. Для звітності, не поданої у 2022–2025 роках, встановлено перехідний період: суб'єкти мали право подати пропущену статистичну та фінансову звітність до 5 жовтня 2025 року включно.

У той же час, Державна податкова служба, яка має публікувати набір даних із фінансовою звітністю (Фінансова звітність (звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), подані як додаток до звітної (звітної нової) податкової звітності за річний податковий (звітний) період відповідно до пункту 46.2 статті 46 Податкового кодексу України), не оновлює [інформацію на порталі](#) з 2021 року.

Дані публічних закупівель (Prozorro)

Система Prozorro залишається еталоном прозорості та стійкості навіть в умовах повномасштабної війни. Дані про всі етапи публічних закупівель є повністю доступними у формі відкритих даних через відкритий API системи, а також через офіційний портал. Принцип відкритості чітко закріплений на сайті системи, що дозволяє будь-якій особі вільно використовувати, копіювати та поширювати дані, у тому числі в комерційних цілях.

Державний земельний кадастр та Національна інфраструктура геопросторових даних

Ситуація з відкритими даними Держгеокадастру є неоднорідною. Держгеокадастр [публікує](#) на порталі data.gov.ua низку наборів у формі відкритих даних. Ці набори оновлюються нерегулярно: частина ресурсів має свіжі версії, але окремі з них тривалий час позначені як «не оновлені». Також варто зазначити, що не всі з цих наборів даних є машиночитними та структурованими, що обмежує та ускладнює їхню автоматизовану обробку.

Із початком повномасштабного вторгнення було суттєво обмежено відкритий онлайн-доступ до відомостей Державного земельного кадастру (ДЗК). Відповідно до [постанови Кабінету Міністрів України від 7 травня 2022 р. № 564](#) на період воєнного стану та місяць після його скасування припинено роботу Публічної кадастрової карти як відкритого інструменту доступу до даних ДЗК. Наразі існують лише сторонні дзеркала зі знімком стану до березня 2022 року.

Обмеження доступу до основних даних Держгеокадастру обґрунтовує [результатами](#) «три-складового тесту», посиляючись на ризики для національної безпеки, щоб ускладнити

ворогу використання детальної просторової інформації для пошуку військових виробництв на території України. Інформація про власників та користувачів земельних ділянок більше не публікується у відкритому доступі (ця інформація і раніше не була у формі відкритих даних, але її можна було отримати в публічній кадастровій карті після авторизації за допомогою КЕП), а витяги надаються за обмежених обставин: що не є відкритими даними. Ідеться не про оприлюднення даних, а про адміністративну послугу із заявою та ідентифікацією заявника.

Додаткові обмеження щодо розкриття інформації про нерухомість та земельні ділянки в електронних реєстрах запроваджені Законом України [«Про внесення змін до Цивільного кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей надання відомостей публічних електронних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, та деяких інших публічних електронних реєстрів»](#). Закон на період дії воєнного стану та рік після його припинення дозволяє приховувати кадастрові номери земельних ділянок та повні адреси об'єктів нерухомості, зареєстрованих за юридичними особами, у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та пов'язаних реєстрах.

Доступ до [Порталу Національної інфраструктури геопросторових даних](#) з 24.02.2022 року до завершення воєнного стану обмежено Держателем – Держгеокадастром.

Дані НБУ та банківська статистика

Національний банк України підтримує на своєму офіційному вебсайті розділ [«Відкриті дані»](#). НБУ чітко зазначає, що дані дозволені для подальшого вільного використання та поширення, у тому числі в комерційних цілях. Регулятор публікує щоденні офіційні курси гривні до іноземних валют і банківських металів, показники діяльності банків, дані про міжнародні резерви, показники грошово-кредитної статистики та фінансових ринків, а також іншу наглядову й макрофінансову статистику. Через API частина відкритих даних НБУ [доступна](#) в машиночитних форматах (XML та JSON), а от на [порталі відкритих даних](#) значна частка статистики все ще знаходиться у форматі XLSX.

У ході інтерв'ю представник НБУ повідомив, що Нацбанк працює над розширенням частки наборів, які він публікуватиме в машиночитних форматах за допомогою відкритого API. Серед всіх наборів даних, які публікує НБУ, найбільш запитуваними, за словами представника НБУ, є обмінні курси: за 3 місяці зафіксовано понад 4 мільйони завантажень. Інші популярні набори: ставки, цінні папери та довідники (від тисяч до десятків тисяч завантажень за 3 місяці).

Профільні асоціації (Асоціація українських банків) та аналітики [користуються](#) цими даними для оцінки ризиків. Хоча НБУ не публікує базу платіжних транзакцій приватних клієнтів, макростатистика банків НБУ є [відкритою](#) і оновлюється щоквартально в машиночитному форматі. Також на сайті НБУ можна завантажити деяку публічну інформацію з [Фонду гарантування вкладів](#), кредитних спілок, але не в машиночитних форматах.

Дані про публічні фінанси (Є-data)

Портал [Є-data](#) (Єдиний вебпортал використання публічних коштів) – це державна платформа відкритих даних у сфері публічних фінансів, створена відповідно до Закону «Про відкритість використання публічних коштів» і офіційно інтегрована в систему управління державними фінансами. Адміністратором порталу є державна установа «Відкриті публічні фінанси» (держатель – Міністерство фінансів України).

Платформа об'єднує кілька ключових модулів, зокрема Spending (транзакції за даними Державної казначейської служби), Open Budget (планування та виконання державного і місцевих бюджетів), а також аналітичні інструменти (Boost-аналіз, тематичні панелі тощо).

Є-data є безоплатною та публічно доступною платформою, створеною насамперед для забезпечення прозорості та громадського контролю за використанням публічних коштів.

Портал агрегує дані про платіжні транзакції на Єдиному казначейському рахунку, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, а також інформацію про договори та їх виконання (зокрема через інтеграцію з Prozorro). Платформа надає [публічне API](#) для автоматизованого доступу до даних, однак існують обмеження щодо кількості запитів, роботи з аналізом кількох розпорядників бюджетних коштів одночасно тощо.

Митні дані

Державна митна служба України до лютого 2024 року [публікувала](#) на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних знеособлену інформацію, пов'язану з митним оформленням. Це, зокрема, знеособлена зведена інформація для статистичних цілей, аналітичні набори та знеособлена інформація щодо конкретних експортно-імпортних операцій, яка містить дані за кожною митною декларацією (тип декларації, код товару, митна вартість, вага тощо) без ідентифікації конкретних суб'єктів господарювання.

Доступ до деталізованих, анонімізованих митних декларацій для громадськості закритий. Крім того, на сайті служби прямо зазначено, що доступ до відкритих даних може бути обмежено на період дії воєнного стану з міркувань національної безпеки на основі [проведених трискладових тестів](#). Набір даних «Знеособлена інформація щодо конкретних експортно-імпортних операцій», створений на підставі постанови КМУ №462 від 12.05.2021, регулярно оновлювався до початку 2024 року, але, за [результатами](#) трискладового тесту, доступ до нього наразі обмежений.

Екологічні дані

Екологічна інформація в Україні належить до публічної: громадяни мають право знати про стан повітря, води, ґрунтів, викиди та інші впливи на довкілля, а така інформація згідно зі статтею 50 Конституції України не може бути засекречена. У Постанові № 835 багато екологічних наборів визначені як обов'язкові для оприлюднення у формі відкритих даних. Частина з них оприлюднюється у формі відкритих даних на Єдиному державному вебпорталі data.gov.ua та на спеціалізованих платформах (зокрема ЕкоСистема).

Після [об'єднання](#) Мінекономіки, Мінагрополітики і Міндовкілля об'єднане Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України стало одним із найбільших розпорядників відкритих даних, у тому числі екологічних. Значну частину цих наборів становлять набори даних, які раніше адмініструвало Міндовкілля. Крім того, екологічну публічну інформацію у формі відкритих даних публікують Державне агентство водних ресурсів України, Державне агентство лісових ресурсів України, Державна екологічна інспекція, Державна служба геології та надр України, а також Укргідрометцентр.

[ЕкоСистема](#) функціонує як центральна платформа екологічних даних. На платформі доступні 38 реєстрів, частина з яких доступна виключно для веб перегляду, частина — у форматі XLSX. Також доступ до реєстрів обмежений через вимогу використання електронного кваліфікованого підпису. Сукупність цих факторів унеможливорює віднесення цієї інформації до відкритих даних.

Громадська організація SaveDnipro через платформу SaveEcoBot здійснює регулярний моніторинг стану оприлюднення екологічних даних. На сторінці [«Стан доступу до екологічної інформації в Україні»](#) публікується детальний огляд доступності кожного важливого екологічного набору (статус доступу, дата останнього оновлення, джерело — портал відкритих даних чи окремий сайт органу влади).

Освітні дані

МОН та підпорядковані йому установи, такі як Інститут освітньої аналітики (ІОА) та Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), є основними розпорядниками відкритих даних у сфері освіти.

МОН України [публікує](#) на data.gov.ua більше 20 великих наборів даних, які охоплюють: переліки освітніх закладів (професійна, фахова передвища, вища освіта), списки загальноосвітніх і дошкільних закладів, знеособлені реєстри дипломів та атестатів, дані про вступні кампанії та випускників за спеціальностями.

Єдина державна електронна база з питань освіти (ЄДЕБО), є центральною автоматизованою системою збору, обробки, зберігання та захисту освітньої інформації. Власником ЄДЕБО є держава, держателем — МОН, а технічним адміністратором — державне підприємство «Інфоресурс». На порталі ЄДЕБО публікуються дані про заклади освіти всіх рівнів, статистика кількості здобувачів освіти, реєстр педагогічних і науково-педагогічних працівників, а також дані, що використовуються для вступних кампаній. Дані доступні через API, який надає доступ до окремих файлів.

Відповідно до Постанови № 835, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти має оприлюднювати три набори даних на Порталі, але вони не були оприлюднені.

Також набори відкритих даних на своєму вебсайті [оприлюднює](#) Український центр оцінювання якості освіти, доступні результати НМТ/ЗНО починаючи з 2016 року. Дані деанонізовані та детальні, у розрізі кожного учасника. Проте самі дані не оприлюднюються на data.gov.ua.

Дані з охорони здоров'я

На data.gov.ua оприлюднено понад 50 наборів медичних даних від розпорядників центрального рівня. Відповідно до Постанови № 835 головними розпорядниками наборів відкритих даних, пов'язаних із охороною здоров'я, є Міністерство охорони здоров'я (МОЗ, 22 набори) та Національна служба здоров'я України (НСЗУ, 17 наборів).

На цей момент на Порталі відкритих даних МОЗ [публікує](#) 24 набори відкритих даних, однак більшість із них оновлені невчасно або не оновлені. Також переважну більшість наборів даних МОЗ публікує у форматі XLSX, які до того ж не мають машиночитну структуру, а не в більш зручних машиночитних форматах.

НСЗУ на Порталі відкритих даних [публікує](#) 16 наборів відкритих даних, більшість із яких доступна до завантаження в машиночитному форматі й оновлена вчасно.

Також на Порталі публікує набори даних Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. Станом на грудень 2025 року Держлікслужба оприлюднює на Єдиному державному вебпорталі сім наборів даних у формі відкритих даних, зокрема ліцензійний реєстр на право здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а також інформацію про суб'єкти господарювання з цього реєстру.

За результатами проведених інтерв'ю з компаніями, які зацікавлені у відкритих даних із охорони здоров'я, можна прийти до висновку, що ринку не вистачає деперсоніфікованих, але більш детальних даних щодо захворювань українців у розрізі типів захворювань, географічного розташування та більш детальних даних про пацієнтів, окрім їхніх персональних даних. Це б допомогло швидше та якісніше реагувати на виклики.

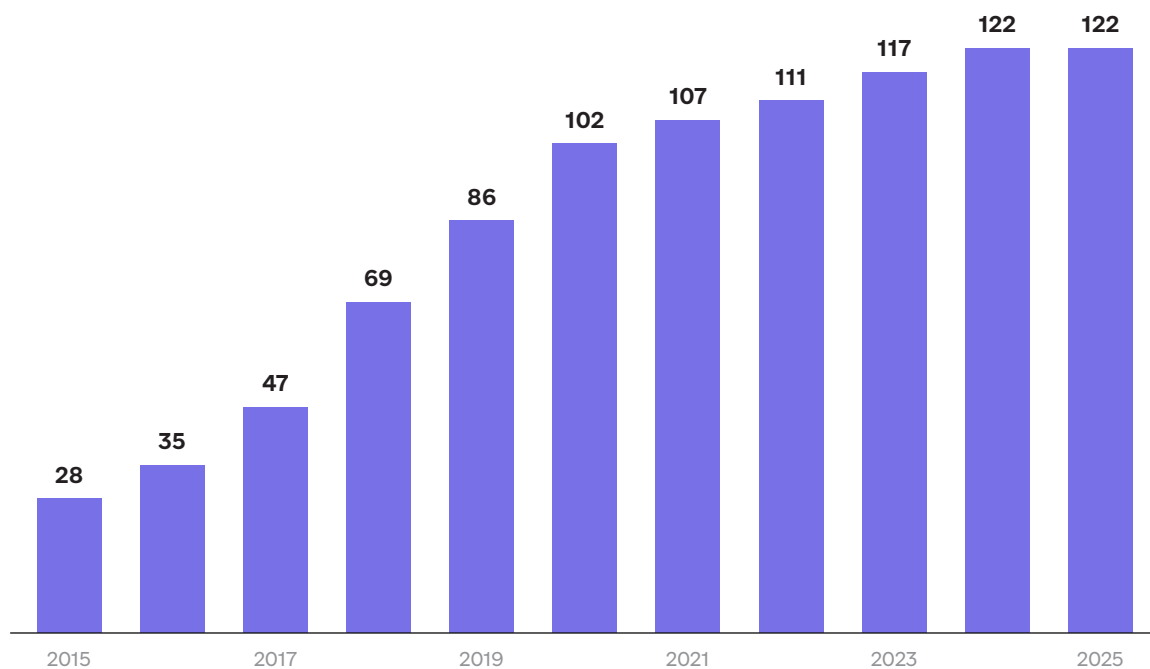
Оцінка ринку

Обсяги ринку

Ринок сервісів на основі відкритих даних в Україні активно розвивається, формуючи помітний сегмент цифрової економіки. Станом на кінець грудня 2025 року ІЕД зміг ідентифікувати 128 активних сервісів, які працюють на основі відкритих даних. Для 89-х сервісів ми змогли визначити юридичних осіб, які є власниками або здійснюють управління цими сервісами. Відповідно, за оцінками ІЕД, ядро ринку складають принаймні 62 юридичні особи.

Аналіз інформації про реєстрацію доменів, із якими пов'язані сервіси, свідчить про кілька чітких періодів появи нових сервісів. Перший динамічний період був після ухвалення нормативних актів щодо відкритих даних: спостерігається активізація ринку. Пік припадає на 2018–2020 роки, коли кількість нових зареєстрованих сервісів становила до 20 щорічно, а сукупна кількість сервісів перевищила 100. У цей час активно розвивалися аналітичні та моніторингові платформи, орієнтовані на використання відкритих даних. З 2021 року динаміка сповільнилася, але нові сервіси продовжили з'являтися, незважаючи навіть на російську повномасштабну агресію та закриття частини наборів та обмеження доступу до реєстрів (див. Графік 1). Частково це відбувалось завдяки стимулюванню, наприклад, через грантові конкурси. Водночас частина сервісів поступово виходила з ринку.

Графік 1. Динаміка реєстрації доменів сервісів на основі відкритих даних, 2015–2025, кумулятивно

Джерело: сайти сервісів

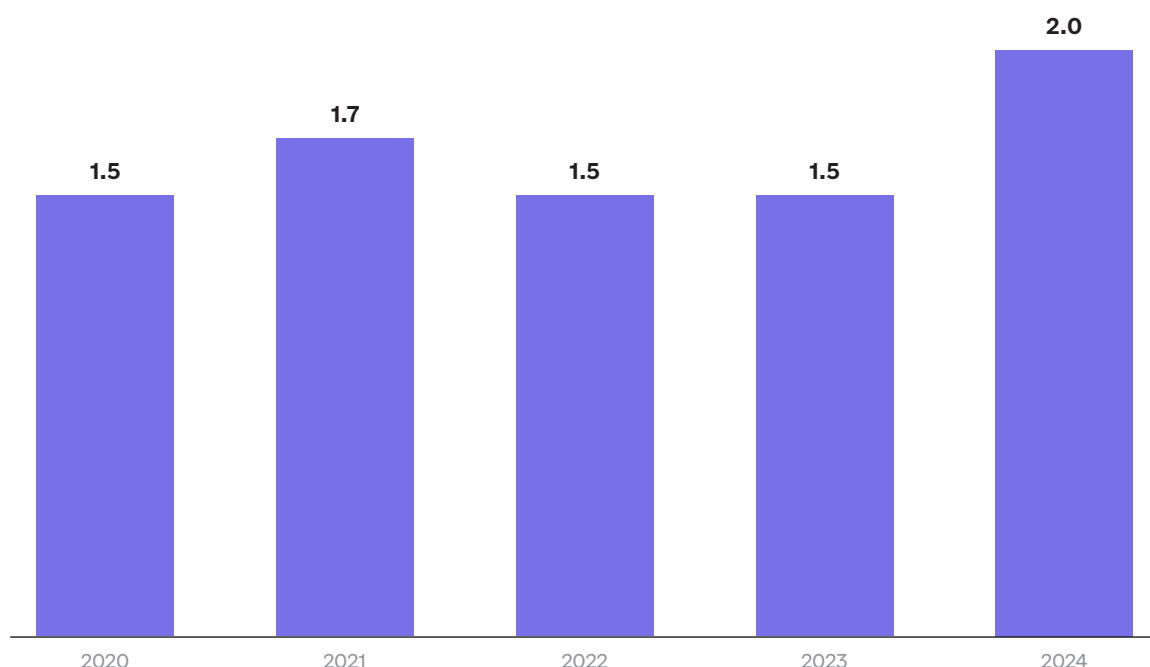
За результатами інтерв'ю з сервісними компаніями встановлено, що компанії, для яких відкриті дані є важливим, але не єдиним елементом бізнес-моделі, за оцінками респондентів, мають річний дохід на рівні близько 40 млн грн. Водночас великі гравці, для яких відкриті дані є основою бізнес-моделі (що не виключає використання інших інформаційних ресурсів), можуть досягати значно вищих обсягів доходу – орієнтовно до 250 млн грн на рік. Зазначені оцінки базуються на самооцінках респондентів і мають індикативний характер, зважаючи на можливу різну інтерпретацію поняття відкритих даних та поєднання їх із

іншими джерелами інформації в бізнес-практиках компаній. У цілому індустрію сервісів, що працюють із відкритими даними, представники сервісних компаній оцінюють приблизно у 7 млрд грн або близько 174 млн дол. США річного обігу. Представники банківського, страхового та юридично-безпекового секторів оцінюють обсяг українського ринку відкритих даних у межах 100–150 млн дол. США.

Оцінка ядра сектору, тобто сервісних компаній, проведена ІЕД, показує у 2024 році обсяг сектору на рівні 2,0 млрд гривень або 50,1 млн доларів США. Таким чином, оцінка, проведена на основі фінансових показників підприємств, помітно нижча, ніж значення оцінки ринку, яку незалежно один від одного зробили респонденти. Це може бути пов'язано з різницею у розумінні як того, що є відкритими даними (див. Графік 2).

Якщо припустити, що співвідношення доданої вартості до проміжного споживання в секторі відкритих даних дорівнює співвідношенню в секторі комп'ютерного програмування, частка відкритих даних відповідає 0,02–0,05% ВВП України у 2024 році. Для порівняння, сукупний розмір сектору інформації та телекомунікації складає близько 4,7% від ВВП, за оцінкою ІЕД та GET.¹⁴

Графік 2. Доходи сервісних компаній, сервіси яких є активними станом на грудень 2025 року, 2020–2024, млрд грн

Джерело: фінансова звітність

Водночас загальний обсяг ринку, імовірно, значно вищий. Оцінка ІЕД на основі кількості запитів, тривалості альтернативного шляху отримання інформації та середньої зарплати показує, що сукупна вартість відкритих даних може становити 26,8 млрд гривень¹⁵ або 668 млн дол. США, що в тринадцять разів вище, ніж доходи, власне, ядра ринку. Для порівняння, у країнах ЄС сукупно ринок відкритих даних оцінюється в понад **334,2 млрд євро**, що свідчить про значний потенціал розвитку українського сектору та зростання його економічної ваги.

¹⁴ Kosse, I., & Poluschkin, G. (2025). IT Sector Monitor Ukraine. BE Berlin Economics GmbH. 20 p. https://www.german-economic-team.com/wp-content/uploads/2025/05/GET_UKR_PB_03_2025-3.pdf

¹⁵ Див. методологічне пояснення вище. Кількісні параметри: 0,5 години необхідно для отримання інформації одного запиту, якщо відкриті дані відсутні (джерело: інтерв'ю), загальна кількість запитів за рік 355 млн (джерело: інтерв'ю), середня вартість години роботи в економіці складала у 2024 році 161 грн (джерело: Держстат)

Зазначимо, що загальна оцінка ринку значно менша за розрахунки, які були здійснені під час попередніх досліджень ринку через екстраполяцію в них співвідношення розміру та рівня розвитку ринку ЄС на Україну. Можна припустити, що це відбулось через різну купівельну спроможність ВВП України та країн ЄС, що визначає дохідність ринку.

Під час проведення інтерв'ю з розпорядниками, експертами та компаніями, що працюють з відкритими даними, з'ясувалося, що ринок відкритих даних в Україні до повномасштабного вторгнення демонстрував стабільне зростання. Водночас вони наголосили, що частина сервісів, які згадувалися під час інтерв'ю, не базується виключно на відкритих даних, а використовує дані державних реєстрів, доступні через платні API. Це свідчить про те, що під час опису динаміки розвитку ринку респонденти часто поєднували сервіси на відкритих даних із рішеннями, побудованими на платному доступі до реєстрів. У період 2016–2021 роки відкриті дані стали важливою частиною економічної екосистеми: з'явилися потужні аналітичні платформи, інструменти для моніторингу бюджетних витрат, перевірки контрагентів, фінансової звітності та судових рішень, сервіси у сфері охорони здоров'я, екології та ін. Саме в цей час активно розвивалися такі сервіси, як Opendatabot, YouControl, LIGA360, Clarity Project тощо, які демонстрували приклад сталого попиту на дані як з боку бізнесу, так і з боку громадського сектору, а Україна посідала та продовжує посідати лідируючі позиції в регіоні за темпами цифровізації та прозорості.

Після повномасштабного вторгнення 2022 року ринок відкритих даних стикнувся з різкою турбулентністю: із міркувань безпеки було тимчасово обмежено або закрито понад 20 ключових державних реєстрів і тисячі наборів даних, включно з ЄДР, Державним земельним кадастром (доступ до якого був повністю закритий), масивами податкової звітності, відкритими митними деклараціями та реєстром будівельної діяльності. Це призвело до того, що близько чверті сервісів, які працювали на основі відкритих даних, призупинили або суттєво скоротили роботу, зокрема модулі аналізу нерухомості, бенефіціарів чи будівельних дозволів. Сервіси на кшталт Opendatabot, YouControl, Clarity Project адаптувалися, поєднуючи роботу з платним API ЄДР, який залишається ключовим джерелом для базової оцінки контрагентів, але не є єдиним інструментом перевірки, та іншими даними: судовими рішеннями, фінансовою звітністю, санкційними списками, борговими реєстрами та міжнародними базами. Упродовж 2022–2023 років доступ до більшості наборів даних був поступово відновлений, однак окремі чутливі категорії, насамперед, персоналізовані дані кадастру, частина будівельних масивів та податкові дані залишаються обмеженими, що й надалі впливає на повноцінне відновлення ринку.

Представники фінансових установ наголошують, що економічний ефект відкритих даних значно ширший за їхню пряму ринкову вартість. Ідеться не про «зростання всього ВВП» як прямий результат, а про опосередкований вплив, оскільки відкриті дані виконують роль інфраструктурного ресурсу та каталізатора, який підвищує продуктивність процесів у приватному та державному секторах. За оцінками респондентів, завдяки доступності до якісних даних скорочується час ухвалення рішень у банках і страхових компаніях, прискорюється андеррайтинг, спрощується фінансовий моніторинг та перевірка клієнтів, що дає змогу бізнесу працювати швидше й ефективніше. Сукупний ефект цих процесів, за їхніми розрахунками, може формувати до 5–7% додаткового економічного приросту, але саме як результат підвищення продуктивності та розвитку суміжних цифрових сервісів, а не як прямий внесок самих відкритих даних.

Таким чином, за оцінками респондентів, в Україні формується не стільки сам ринок сервісів на основі відкритих даних – адже низка сталих продуктів працює вже багато років, скільки інституційне середовище та інфраструктура відкритих даних, які забезпечують його подальший розвиток. Ідеться про розширення API-інтеграцій, уніфікацію форматів даних, підвищення їхньої якості та поступову гармонізацію з європейською цифровою інфраструктурою. За оцінками учасників ринку, саме ці системні зміни створюють підґрунтя для стабільного зростання сектору та можуть забезпечити істотне збільшення його обсягів у середньостроковій перспективі.

Респонденти зазначили, що після 2022 року обсяги ринку скоротилися, проте попит на достовірну та оперативну інформацію суттєво зріс. Змінилася не «основна аудиторія», а структура користувачів: до традиційних комерційних сервісів на кшталт YouControl чи Opendatabot додалися державні органи, міжнародні партнери та волонтерські організації,

які потребують відкритих даних для аналізу ризиків, контролю та моніторингу. Особливо важливими відкриті дані стали через законодавчі вимоги щодо перевірки контрагентів у публічних закупівлях, операціях із державним і комунальним майном та роботі з публічними коштами, включно з обов'язковою перевіркою відсутності серед бенефіціарів громадян Росії, Білорусі, Ірану та інших підсанкційних юрисдикцій. Нові кейси використання показують, що відкриті дані дедалі активніше застосовуються в прийнятті управлінських рішень, зокрема [Світовий банк](#) активно використовує відкриті дані та інфраструктуру системи Prozorro у своїх дослідженнях ефективності публічних закупівель, конкуренції, прозорості та антикорупційного контролю в Україні. При цьому структура ринку лишається стабільною: провідні гравці продовжують працювати переважно в комерційному сегменті, а нові користувачі та функції лише розширюють сфери застосування відкритих даних, не замінюючи первинних моделей використання.

Після 2022 року до традиційних користувачів порталу data.gov.ua – бізнесу, журналістів та аналітичних сервісів – долучилися державні інституції, міжнародні донори й волонтерські ініціативи. Вони використовують відкриті дані для підвищення прозорості відбудови, моніторингу бюджетних витрат та перевірки партнерів у проектах технічної допомоги, проте це не змінило загальної структури ринку, а лише розширило коло його користувачів.

Загалом, за оцінками респондентів, ринок відкритих даних в Україні поступово відновлюється, і це відбувається передусім завдяки підвищенню якості та структурованості даних, розширенню API-доступу й стабільності оновлень. Учасники ринку очікують на подальше зростання сервісів на основі відкритих даних та посилення ролі комерційних компаній у його розвитку.

Отже, результати проведених інтерв'ю підтверджують, що ринок відкритих даних в Україні поступово переходить від фази відновлення до етапу інституційного зміцнення та фінансового розширення – зростання інвестицій у сервіси, розширення платних продуктів, збільшення кількості комерційних клієнтів. Його розвиток забезпечується взаємодією між розпорядниками, приватним сектором та експертною спільнотою, що створює синергію між інноваційним потенціалом, прозорістю та економічною вигодою для суспільства.

Показовим прикладом є компанія [YouControl](#), яка в перші місяці повномасштабного вторгнення безоплатно надавала волонтерським структурами великі масиви даних для перевірки контрагентів, осіб для територіальної оборони та моніторингу ризиків. У цей період сформувався новий сегмент користувачів – військові адміністрації, Міноборони та міжнародні партнери, які потребували оперативних і перевірених даних для прийняття рішень. Паралельно YouControl розширив продуктивний пакет, створивши окремі рішення для волонтерів та міжнародного моніторингу активів.

Базуючись на результатах опитування, фокус-групи з експертами, розпорядниками та компаніями, можна зробити висновок, що формування обсягів ринку відкритих даних в Україні нині визначається поєднанням комерційних і суспільних чинників. Учасники обговорень зазначали, що навіть попри скорочення кількості активних проектів у 2022–2023 роках, економічний потенціал ринку залишається значним, а попит на якісні, верифіковані дані стабільно високим.

Зокрема, аналітичні компанії та громадські ініціативи, що працюють у сферах енергетики, екології, транспорту, судової аналітики та містобудування продовжують розвивати свої сервіси, забезпечуючи стабільний грошовий потік, підтримуючи конкуренцію на ринку. Учасники фокус-групи уточнили, що найактивніше зростають сегменти, де відкриті дані залишаються доступними навіть у воєнний період і мають чітку прикладну цінність: моніторинг довкілля (дані сенсорних мереж), аналіз будівельної діяльності на основі ЄДЕССБ, перевірка компаній і фінансова звітність, а також антикорупційні та аналітичні системи, що використовують судові рішення та відкриті реєстри центральних органів влади. При цьому респонденти наголошують, що розвиток геоінформаційних сервісів суттєво обмежений через відсутність відкритого доступу до кадастрових даних і значної частини гео-даних у воєнний час.

Вони також зазначили, що розвиток ринку відкритих даних після 2022 року є нерівномірним: бізнес активніше інвестує у власні або комерційні аналітичні рішення й джерела

даних, оскільки доступ до частини державних відкритих даних був суттєво обмежений. Натомість державні розпорядники працюють в умовах кадрових і ресурсних обмежень, що впливає на якість та регулярність оновлень. Респонденти говорять про невизначеність і побоювання подальшого звуження доступу до даних, тому стверджувати про формування нового рівня довіри поки зарано. Загалом нинішню ситуацію можна описати як етап, коли попит і активність користувачів зростають, а інституційний розвиток відбувається повільніше через умови воєнного часу.

Показовими є окремі кейси, що демонструють, як відкриті дані залишаються важливим елементом продуктів навіть за умов часткових обмежень доступу. Наприклад, сервіси у сфері нерухомості, які до 2022 року працювали насамперед на основі даних містобудівного кадастру, містобудівної документації та відкритих реєстрів будівельної діяльності, після закриття земельного кадастру переорієнтувалися на поєднання доступних наборів ЄДЕССБ, судових рішень, реєстрів дозволів та власних аналітичних баз. Це дозволяє їм підтримувати бізнес-модель, хоча доступ до критично важливих геоданих залишається обмеженим. В екологічному сегменті зростання демонструють ініціативи, які комбінують відкриті регуляторні дані з інформацією власних сенсорних мереж (наприклад, SaveEcoBot) та створюють продукти для оцінки ESG-ризиків (екологічні, соціальні та управлінські ризики). У сфері енергетики можливості відкритих даних значною мірою обмежені, і розвиток аналітичних мап та баз даних тримається переважно на діяльності окремих профільних організацій, таких як DIXI Group, тоді як державні реєстри та геодані в цій тематиці здебільшого недоступні. Ці приклади підкреслюють не «перетворення відкритих даних на самодостатній економічний актив», а радше залежність ринку від відкритих даних як основи, яку учасники вимушено доповнюють альтернативними джерелами, підтримуючи життєздатність сервісів в умовах війни.

Таким чином, учасники ринку зазначають поступове відновлення активності сектору відкритих даних після 2022 року. Зростання відбувається не за рахунок збільшення кількості сервісів, а завдяки ширшому використанню даних у бізнес-процесах, комплаєнсі та аналітиці. Респонденти пов'язують це з частковим відновленням доступності державних реєстрів і покращенням якості окремих наборів, водночас наголошуючи, що доступ до реєстрів не завжди означає доступ саме до відкритих даних. Тому очікування подальшого зростання ґрунтуються переважно на практичній цінності даних: економії часу, зниженні ризиків і розширенні можливостей для створення цифрових рішень.

Сегментація ринку

За результатами інтерв'ю та фокус-груп компанії, що працюють із відкритими даними, поділяються на три сегменти: (1) компанії, для яких відкриті дані є основою діяльності; (2) компанії, у яких відкриті дані є важливою, але не єдиною складовою; (3) компанії, для яких відкриті дані відіграють допоміжну роль.

До першої групи належать сервіси, для яких відкриті дані є основою бізнес-моделі. Це, зокрема, YouControl, Opendatabot, Vkursi, Clarity Project та інші продукти, що майже повністю спираються на масиви офіційних реєстрів, фінансової звітності, судових рішень, даних про забудовників і транзакцій публічних коштів. Саме цей сегмент найбільше постраждав після повномасштабного вторгнення 2022 року: частина менших сервісів була змушена зупинити роботу або скоротити функціональність (наприклад, компанія Дрімдім з сервісом Urbandata), тоді як стійкіші гравці зберегли діяльність, адаптувавши джерела даних і структуру продуктів.

Другою групою є сервіси, у яких відкриті дані становлять важливу, але не визначальну частину бізнес-моделі. До цього сегмента належать, зокрема, LIGA360 (ЛІГА:ЗАКОН), SaveEcoBot тощо. Такі продукти поєднують набори відкритих даних (наприклад, судові рішення, дані про публічні кошти, екологію, дані з порталу data.gov.ua) із власними базами, комерційними джерелами, користувацькими даними чи сенсорними системами. Частка відкритих даних у їхній діяльності є суттєвою, але не домінуючою: вони забезпечують ключовий контекст для аналітичних модулів і внутрішніх процесів, однак бізнес зберігає функціональність навіть за умов тимчасового обмеження доступу до частини джерел.

До третьої групи належать компанії, для яких відкриті дані є додатковою або допоміжною функціональністю (Dixi Group, ГО «Ліки Контроль»). Вони використовують їх для перевірки, уточнення чи аналітичної підтримки основних напрямів діяльності, але не як центральний елемент. До цього сегмента належать, наприклад, медичні сервіси, які використовують відкриту статистику як доповнення до власних баз; також окремі урбаністичні та дослідницькі проекти, що інтегрують відкриті дані в межах конкретних аналітичних задач. У цих сферах обсяг доступної інформації поки що обмежений, тому відкриті дані не формують основу продуктів, а виконують підтримувальну роль.

У цілому, близько половини опитаних компаній повністю залежать від доступності відкритих даних, приблизно третина використовує їх як важливий, але не єдиний ресурс, а решта як додатковий інструмент.

Сегментація за сферою діяльності

У страховому секторі відкриті дані стали ключовим елементом цифрової трансформації, підвищуючи ефективність, швидкість прийняття рішень і точність ризикового аналізу. За результатами інтерв'ю, частка відкритих даних у бізнес-моделях страховиків становить у середньому 20–50% у тих процесах, що мають прямі фінансові наслідки (андеррайтинг, виявлення шахрайства, оцінка базових ризиків), та до 80–100% у стратегічних напрямках – комплаєнсі, AML/KYC, санкційних перевірках і роботі зі структурою власності, де відкриті дані є критично необхідними для законної та масштабованої діяльності.

У сегменті ризикового страхування опитані компанії зазначають, що приблизно 70–80% операційних процесів спираються на поєднання відкритих даних і даних із відкритих джерел. До них належать технічні характеристики транспортних засобів (без персональних даних), судові рішення, фінансова звітність, інформація про публічні кошти. За словами респондентів, саме ці набори забезпечують основу для дистанційного укладання договорів, пришвидшують перевірки та підвищують точність андеррайтингу, тоді як решта даних надходить із внутрішніх систем, комерційних джерел чи клієнтських документів.

У сфері особистого страхування (життя та здоров'я) частка відкритих даних нижча – орієнтовно 30–40%, оскільки більшість операцій базується на внутрішніх медичних, актуарних та клієнтських даних. Водночас інформація з відкритих джерел, передусім макроекономічна статистика, демографічні показники, дані регуляторів та фінансова звітність компаній мають важливе значення для розрахунку тарифів, формування страхових портфелів і довгострокових прогнозів. Відкриті дані тут виконують допоміжну, але суттєву роль, забезпечуючи контекст для оцінки довгострокових ризиків і моделювання страхових подій, тоді як задачі комплаєнсу та фінансового моніторингу є спільними для всіх сегментів страхування, а не специфічними саме для особистого.

У результаті страхові компанії формують data-driven модель діяльності (модель, у якій ключові рішення приймаються на основі даних, а не припущень), у якій використовуються передусім дані з відкритих джерел – макроекономічна статистика, регуляторні показники, фінансова звітність – як інструмент для ідентифікації та контролю, а також для стратегічного планування, розвитку цифрових сервісів і персоналізованих страхових продуктів.

У банківській сфері дані з відкритих джерел, зокрема відкриті дані, стали системним чинником для ухвалення фінансових рішень, кредитування та управління ризиками. За оцінками опитаних банків, до 85% стратегічних процесів комплаєнс, перевірка структури власності, санкційний аналіз, скоринг компаній базуються на інформації, отриманій із відкритих джерел, зокрема відкритих даних (судові рішення, фінансова звітність, дані регуляторів, агрегатори ризикових індикаторів). Для оперативних фінансових процесів – андеррайтингу, оцінки кредитоспроможності, швидких перевірок клієнтів – частка таких даних становить орієнтовно 40–50%, решта доповнюється внутрішніми системами банку та документами клієнтів.

Набори відкритих даних використовуються для автоматизованого скорингу, перевірки контрагентів, оцінки платоспроможності клієнтів і дотримання вимог фінансового моніторингу. Дані з наборів відкритих даних, а також інформація з публічних реєстрів,

доступних через комерційні API (зокрема дані ЄДР), судових рішень, кредитних бюро та санкційних списків інтегруються у скорингові моделі та системи перевірки. Це забезпечує оперативне ухвалення кредитних рішень і підтримує дистанційний онбординг клієнтів (ідентифікацію та відкриття рахунків без фізичної присутності). Такий підхід підвищує ефективність банківських процесів, скорочує час перевірок і пришвидшує фінансову взаємодію між клієнтами, бізнесом і державою.

У сфері юридичних та безпекових послуг (комплаєнс, due diligence, корпоративна безпека, аналітичний моніторинг) набори відкритих даних виконують допоміжну, але важливу роль. За оцінками опитаних сервісів, близько 20–25% аналітичних операцій ґрунтуються саме на відкритих даних, передусім судових рішеннях, інформації про публічні кошти та окремих відкритих реєстрах ліцензій і дозволів. Натомість завдання, пов'язані зі змінами в корпоративних структурах, верифікацією компаній чи аналізом бенефіціарів, спираються на державні реєстри, доступні через комерційні API. У цьому сегменті відкриті дані забезпечують контекст для виявлення ризиків і моніторингу судових процесів, доповнюючи основні інструменти перевірки.

Доступ до наборів відкритих даних дає змогу юридичним і аналітичним сервісам автоматизувати частину моніторингових процесів: відстежувати судові події, зміни в дозволах чи ліцензіях, формувати інформаційні профілі контрагентів та оперативно реагувати на ризикові сигнали у межах юридичного супроводу. Водночас, ключові компоненти фінансового моніторингу та комплаєнсу спираються передусім на державні реєстри, доступні через комерційні API, які не є відкритими даними. Тому в правовій практиці відкриті дані виконують допоміжну функцію, підвищуючи прозорість окремих процесів і доповнюючи основні інструменти перевірки.

Таким чином, результати інтерв'ю свідчать, що, наприклад, у фінансовому та юридичному секторах відкриті дані відіграють, насамперед, підтримувальну, але важливу роль, підсилюючи аналітичні й моніторингові процеси, доповнюючи державні реєстри й внутрішні системи. Вони не формують основу бізнес-моделей цих галузей, але підвищують ефективність окремих операцій, сприяють розвитку цифрових сервісів і підсилюють прозорість взаємодії між учасниками ринку.

За результатами онлайн-опитування та Нового Щомісячного опитування підприємств ІЕД, було визначено, яку роль відіграють відкриті дані в діяльності українських компаній. Більшість підприємств (36,8%) використовують відкриті дані переважно для внутрішніх потреб – аналітики, перевірки контрагентів, оцінки ризиків і планування. Це свідчить, що дані стали важливим інструментом підтримки управлінських рішень, але не основою бізнес-моделі. Ще 12,2% компаній інтегрують відкриті дані як додаткову функціональність продуктів або послуг, тоді як лише 4,6% зазначили, що вони є ключовою частиною бізнес-моделі (див. підрозділ «Вплив відкритих даних на ІТ проекти»). Для 10,4% респондентів дані мають суттєве, але не визначальне значення, а 19,1% використовують їх мінімально або епізодично (див. Графік 3).

Графік 3. «Оцініть важливість відкритих даних для організації/компанії, де Ви працюєте», 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні» Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: графік включає організації/компанії, які формують як ядро ринку відкритих даних, так і організації/компанії, які знаходяться поза його межами

Сегментація за розмірами підприємств

При аналізі важливості відкритих даних для економіки поза ядром ринку відкритих даних треба розуміти, що інтерпретація респондентами оцінки «основа бізнесу» не означає, що компанія виробляє продукти на основі відкритих даних. Це скоріше визнання ролі, яку ця інформація відіграє у прийнятті рішень, які є ключовими для бізнесу.

Базуючись на результатах Нового Щомісячного опитування ІЕД, можна побачити, що рівень використання відкритих даних суттєво відрізняється залежно від розміру підприємства. Загальна тенденція полягає у тому, що зі зростанням масштабів бізнесу відкриті дані стають не просто допоміжним інструментом, а ключовим елементом бізнес-моделі. Якщо серед мікропідприємств такі дані переважно застосовуються для внутрішніх потреб — аналітики, перевірки контрагентів чи оцінки ринку (23%), то серед великих компаній вони вже формують основу бізнес-процесів (моніторинг закупівель, управління ланцюгами постачання, інтеграція у BI-системи тощо), що підтверджують 83% респондентів цієї групи. Це вказує на більш зрілий підхід великих гравців до використання даних як стратегічного ресурсу.

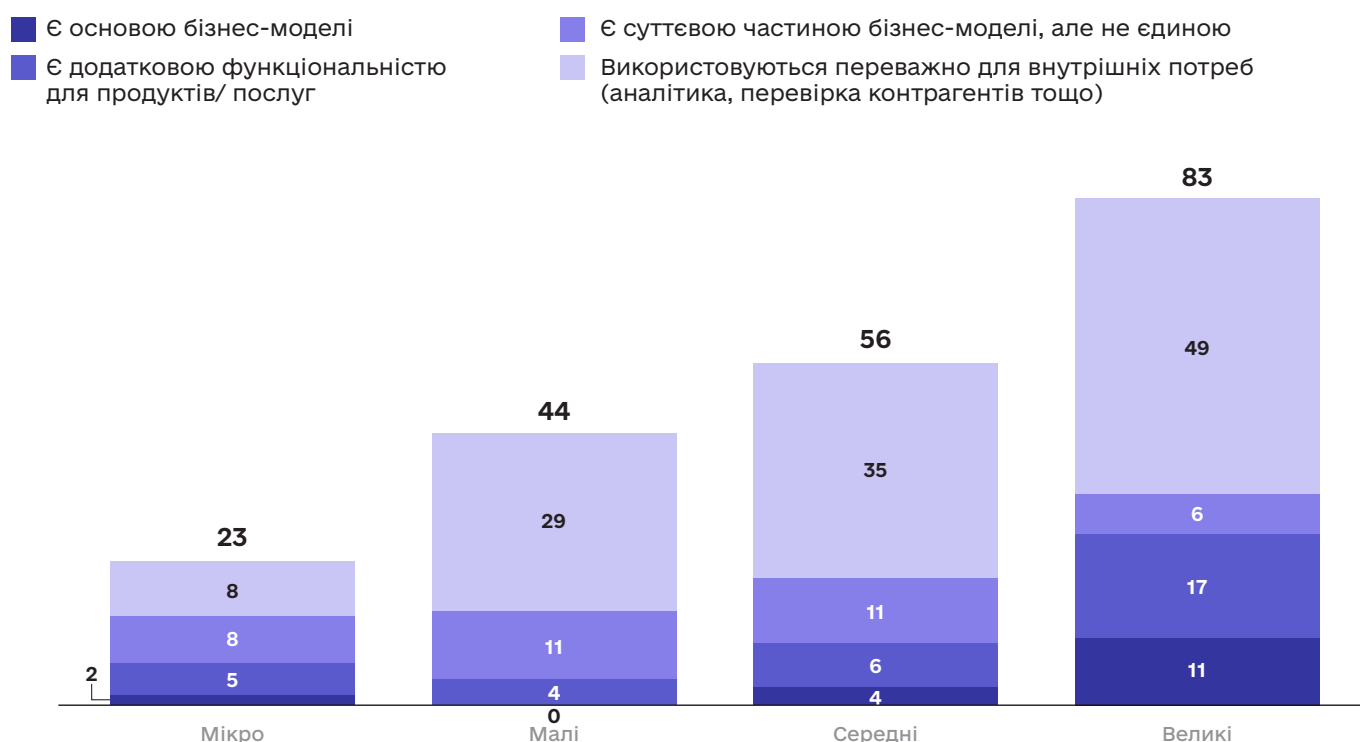
Для мікробізнесу відкриті дані поки що мають обмежене значення: лише 2–8% підприємств використовують їх як частину або основу бізнес-моделі. Основна частина таких компаній користується даними епізодично, переважно для перевірки партнерів чи внутрішнього аналізу. Натомість серед малих компаній частка тих, хто інтегрує відкриті дані у свою діяльність, поступово зростає: 11% респондентів зазначили, що вони є важливою складовою бізнесу, а ще 29% використовують дані для підвищення функціональності продуктів і послуг. Це свідчить про зародження більш глибокого розуміння цінності даних у секторі малого бізнесу.

Середні компанії демонструють перехід до більш системного використання відкритих даних: 35% респондентів зазначили, що дані є суттєвою частиною їхньої бізнес-моделі, а ще 11% — що вони становлять її основу. При цьому понад половини таких підприємств використовують дані для внутрішніх потреб, зокрема для аналітики, управління ризиками або моніторингу ринку. Таким чином, середній бізнес виступає певним містком між ситуативним і стратегічним використанням даних, поступово інтегруючи їх у щоденні процеси управління.

Найвищий рівень інтеграції відкритих даних спостерігається серед великих підприємств. Для них дані стали невід'ємною частиною корпоративної стратегії: 83% респондентів повідомили, що вони активно використовуються в бізнес-моделі, причому 17% вважають їх суттєвою складовою, а 11% — основою всієї діяльності. Ще ряд великих компаній (49%) обмежується внутрішнім застосуванням даних. Така структура демонструє, що великі підприємства не лише мають технологічні можливості для роботи з даними, але й використовують їх як основу для інновацій, аналітики та підвищення ефективності (див. Графік 4).

У цілому результати опитування ІЕД підтверджують наявність прямої залежності між масштабом підприємства та рівнем інтеграції відкритих даних у бізнес-процеси. Чим більша компанія, тим глибше вона використовує дані, що свідчить про поступове формування культури data-driven управління та усвідомлення економічної цінності відкритих даних в українському бізнесі.

Графік 4. Важливість відкритих даних для підприємств відповідно до їхніх розмірів, у % від загальних відповідей

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Сума за стовпчиком показує загальний відсоток відповідей респондентів відповідного розміру, для яких відкриті дані мають певний рівень важливості. Для решти респондентів відповідної категорії відкриті дані не є важливими або вони не змогли відповісти на питання

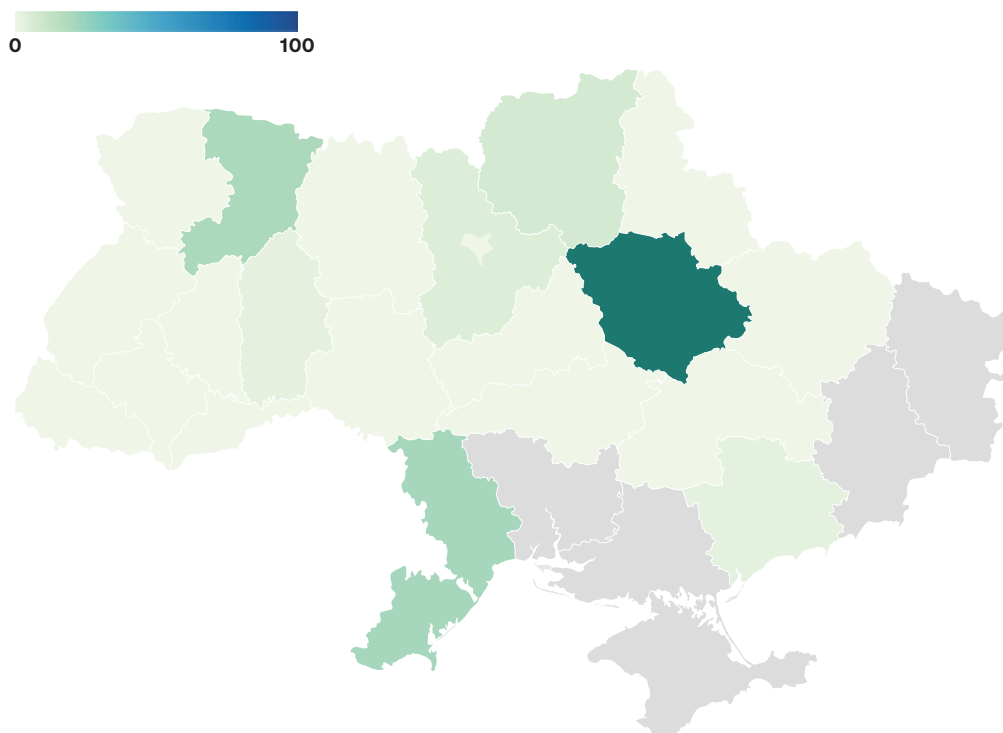
Сегментація за регіонами

Згідно з результатами опитування підприємств відкриті дані є основою бізнес-моделі переважно для компаній з окремих регіонів України. Найвищий показник зафіксовано в Полтавській області – 33,3%, що свідчить про значну інтеграцію відкритих даних у діяльність місцевих підприємств. Високі значення також спостерігаються в Одеській області (21,4%) та Рівненській області (20%). Дещо нижчі, але помітні результати мають Київська та Чернігівська області. В інших регіонах частка підприємств, для яких відкриті дані є основою бізнес-моделі, незначна або відсутня.

Показники використання відкритих даних як основи бізнес-моделі характерні, насамперед, для підприємств харчової промисловості, які активно використовують відкриті дані (дані про публічні закупівлі, законодавства, статистики тощо) у виробничих і логістичних процесах, контролі якості та аналітиці ринків збуту. Крім того, більшість таких компаній належать до великих підприємств за класифікацією, що мають розвинену цифрову інфраструктуру та власні аналітичні підрозділи.

Загалом це свідчить, що використання відкритих даних як ключового елемента бізнес-моделі має локальний характер і поки що поширене лише в окремих областях України (Мапа 1).

Мапа 1. Підприємства, для яких відкриті дані є основою бізнес-моделі, за регіонами, у %

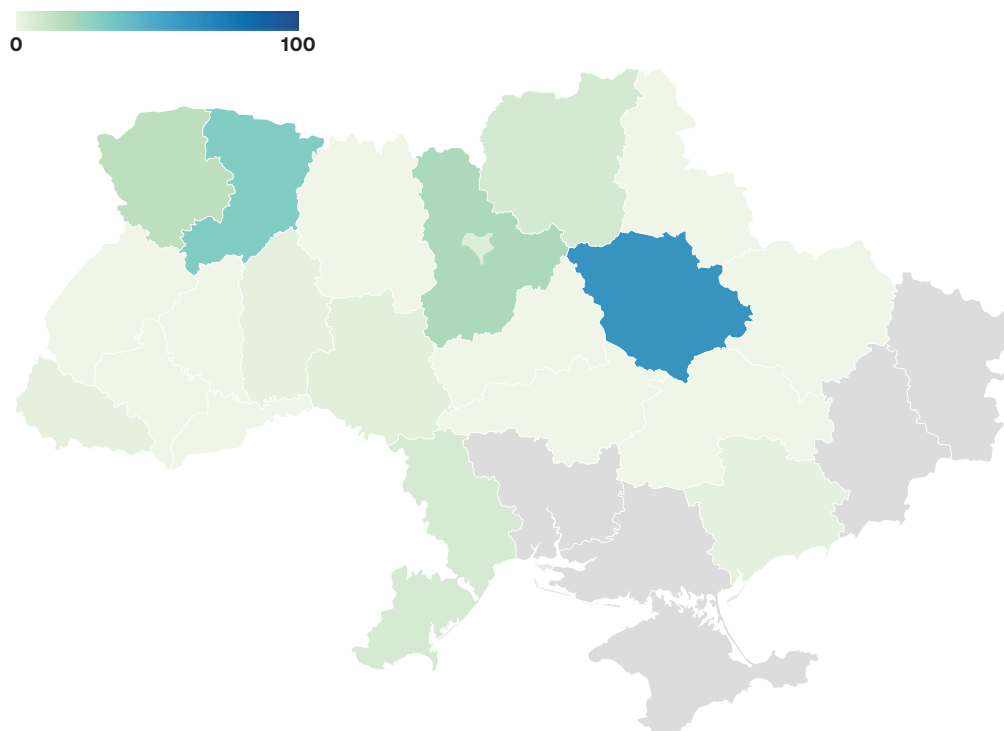

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

За результатами опитування підприємств, відкриті дані становлять суттєву, але не єдину частину бізнес-моделі компаній у низці регіонів України. Найвищий показник спостерігається в Полтавській області — 60%, що свідчить про активне використання відкритих даних поряд з іншими елементами бізнес-діяльності. Високі частки також зафіксовано у Рівненській та Київській областях. Помітне значення відкритих даних у структурі бізнес-моделей мають підприємства Волинської області (Мапа 2).

Мапа 2. Підприємства, для яких відкриті дані є суттєвою, але не єдиною частиною бізнес-моделі, за регіонами, у %

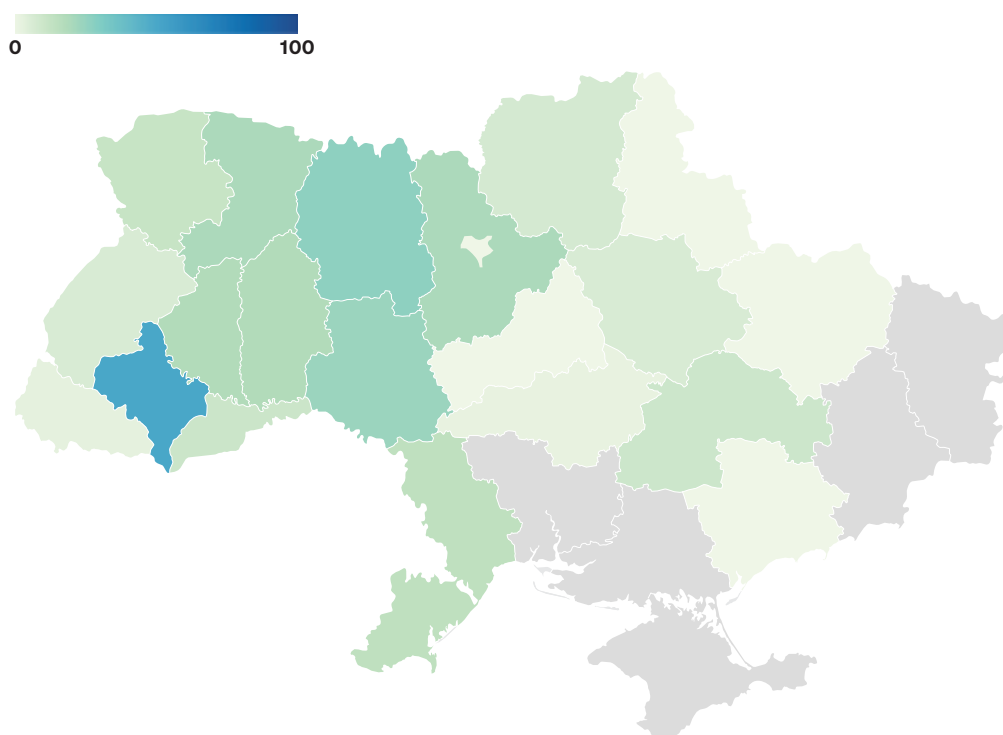

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

Опитування підприємств показало, що в багатьох регіонах України відкриті дані виконують допоміжну роль у бізнес-моделі, забезпечуючи додаткову функціональність для продуктів чи послуг. Найвищий показник спостерігається в Івано-Франківській області – 50%, де відкриті дані активно інтегруються в діяльність компаній для вдосконалення їхніх рішень. Значна частка також зафіксована в Рівненській та Вінницькій областях. Отже, у цих регіонах відкриті дані здебільшого застосовуються для підсилення існуючих продуктів і послуг, сприяючи підвищенню ефективності та конкурентоспроможності підприємств (Мапа 3).

Мапа 3. Підприємства, для яких відкриті дані є додатковою функціональністю для продуктів/послуг, за регіонами, у %

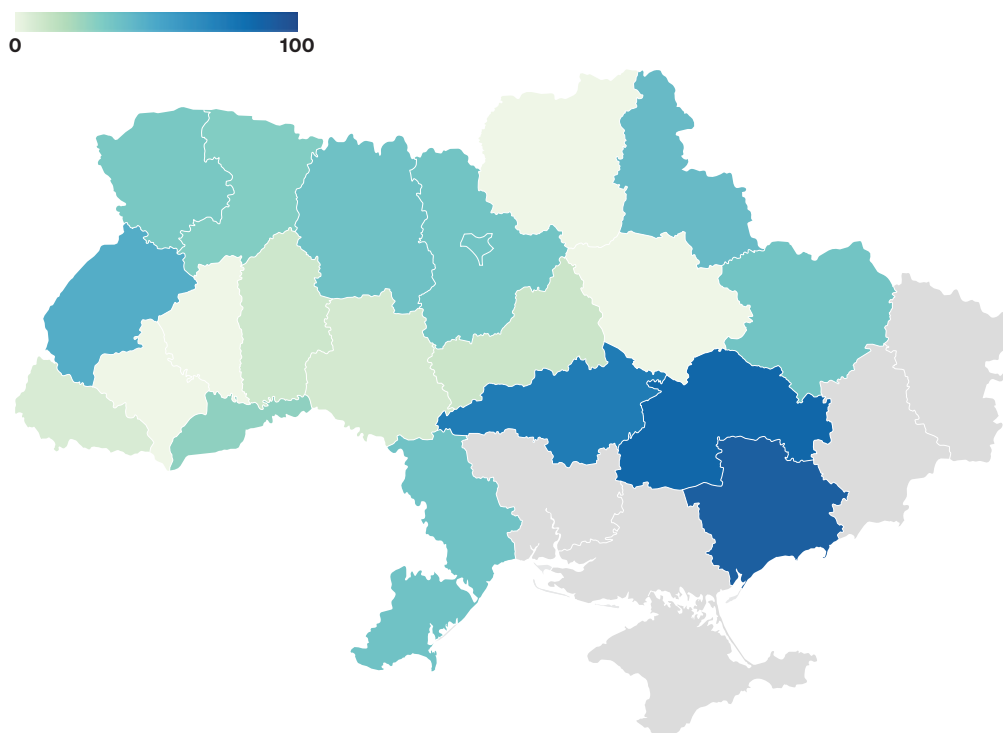

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

Крім того, значна частина підприємств використовує відкриті дані переважно для внутрішніх потреб: аналітики, перевірки контрагентів чи оптимізації внутрішніх процесів. Найвищі показники зафіксовано в Запорізькій області — 89,7% та Дніпропетровській області — 85%, що свідчить про активне використання відкритих даних для підвищення ефективності управління та зниження ризиків у господарській діяльності. Високі частки спостерігаються також у Кіровоградській області. В інших регіонах рівень використання відкритих даних для внутрішніх цілей є нижчим, хоча загальна тенденція свідчить про поширення практики застосування таких даних, насамперед, для внутрішньої аналітики, моніторингу та оцінки контрагентів, а не безпосереднього створення або просування продуктів (Мапа 4).

Мапа 4. Підприємства, які використовують відкриті дані переважно для внутрішніх потреб, за регіонами, у %

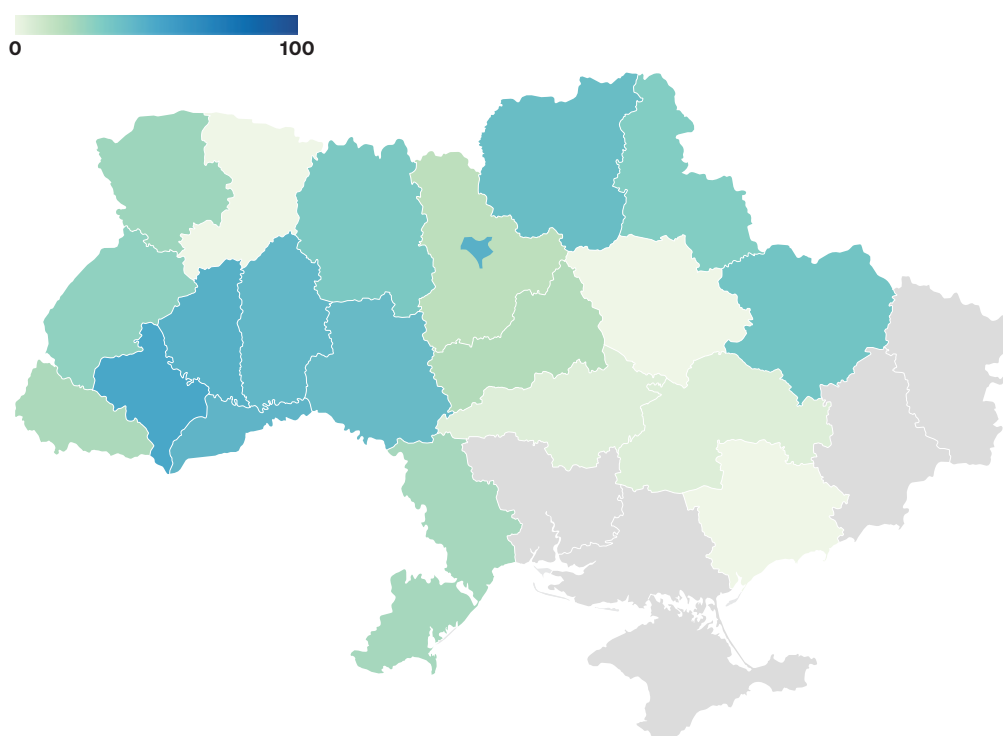

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

Водночас результати опитування показують, що в частині підприємств відкриті дані майже не використовуються в діяльності та не є суттєвою частиною бізнес-моделі. Найвищі показники невикористання зафіксовано в Івано-Франківській та Тернопільській областях. Помітна частка таких підприємств також спостерігається в Хмельницькій, Вінницькій та Харківській областях. Водночас, у низці регіонів цей показник є низьким або відсутнім, що може свідчити про більш активну інтеграцію відкритих даних у бізнес-процеси. Загалом ці результати підкреслюють наявність значного регіонального розриву: тоді як у частині областей відкриті дані активно використовуються для внутрішніх чи функціональних потреб, у інших вони залишаються малозадіяним ресурсом, що свідчить про потребу в більш широкому поширенні практик відкритих даних серед підприємств (Мапа 5).

Мапа 5. Підприємства, які майже не використовують відкриті дані у своїй діяльності, за регіонами, у %

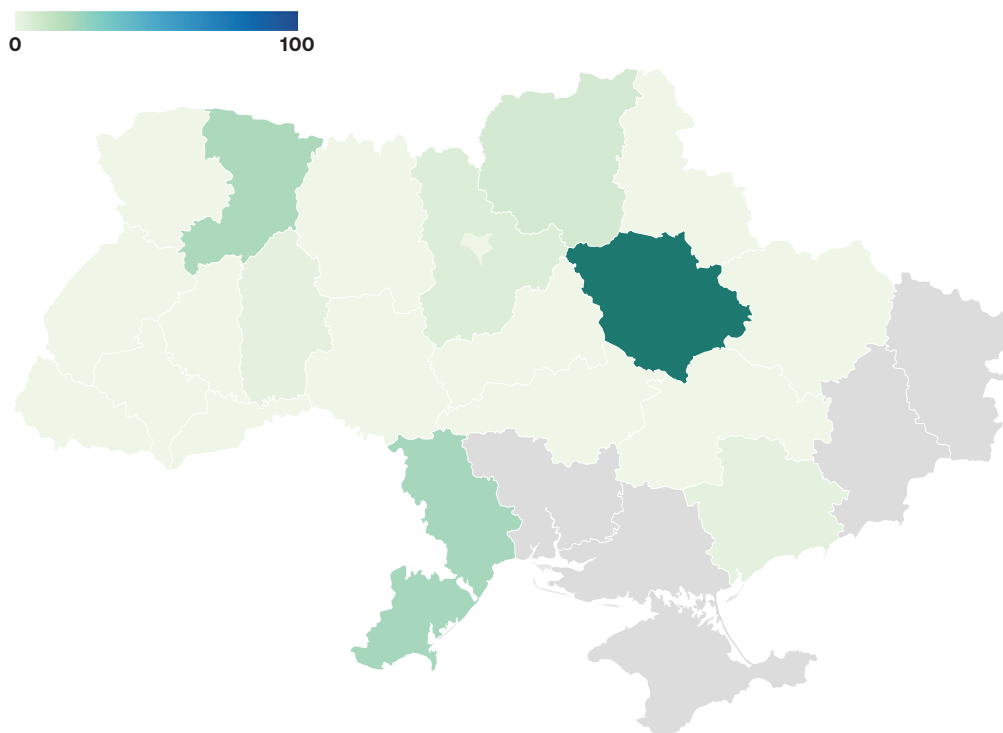

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

Поряд із цим, у низці регіонів підприємства зазначили, що відкриті дані взагалі не використовуються в їхній діяльності та не мають значення для бізнес-моделі. Найвищі показники зафіксовано в Чернігівській, Сумській та Вінницькій областях. Помітні частки також спостерігаються в Кіровоградській та Черкаській областях. У більшості інших регіонів цей показник залишається на рівні до 10% або взагалі відсутній. Такі результати свідчать, що, попри загальне зростання інтересу до відкритих даних, частина підприємств усе ще не сприймає їх як корисний чи релевантний інструмент для своєї діяльності. Це може бути пов'язано з низьким рівнем поінформованості, браком навичок роботи з даними або обмеженою доступністю якісних наборів відкритих даних у певних регіонах (Мапа 6).

Мапа 6. Підприємства, які не використовують відкриті дані у своїй діяльності, за регіонами, у %

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Примітка: Шкала на карті показує частку відповідей у відсотках, тобто, який відсоток від загальної кількості відповідей на конкретне питання припадає на кожен регіон. Для кожного питання сума за всіма регіонами дорівнює 100%.

Отже, регіональний розподіл використання відкритих даних підприємствами показав, що використання відкритих даних як основи бізнес-моделі є поодинокими та зосереджені в невеликій кількості регіонів (Полтавська, Одеська, Рівненські області), що свідчить про локалізованість глибокої інтеграції відкритих даних у бізнес-процеси. У низці областей (Рівненська, Київська, Волинська) відкриті дані відіграють помітну роль у бізнес-моделях, проте, зазвичай, поєднуються з іншими інструментами та ресурсами, формуючи змішані цифрові підходи. У багатьох регіонах (Івано-Франківська, Вінницька, Рівненська) відкриті дані застосовуються переважно як елемент, що підсилює функціональність продуктів або сервісів, забезпечуючи додаткову аналітичну цінність без впливу на стратегічну модель бізнесу. Для значної частини підприємств (Запорізька, Дніпропетровська області) характерно застосування відкритих даних, насамперед, для внутрішньої аналітики, моніторингу та ризик-менеджменту, що свідчить про прагнення оптимізувати операційну діяльність. У низці регіонів (Івано-Франківська, Тернопільська, Хмельницька, Харківська області) відкриті дані залишаються малозадіяним ресурсом, що може бути пов'язано з обмеженими компетенціями підприємств, низькою поінформованістю або відсутністю доступу до релевантних наборів даних.

Секторальний аналіз використання відкритих даних

Розуміння того, як саме різні галузі використовують відкриті дані, має ключове значення для оцінки їхнього реального впливу на економіку. Кожен сектор – від фінансів і логістики до харчової промисловості та юридичних послуг – інтегрує дані по-своєму, спираючись на різні набори, інструменти та бізнес-процеси. Саме тому секторальний аналіз дає змогу побачити, де відкриті дані створюють найбільшу цінність, у яких галузях існують бар'єри доступу та які напрями мають потенціал для подальшого розвитку.

Під час інтерв'ю респонденти зазначили, що використання відкритих даних в Україні має виражену секторальну структуру, яка існувала навіть після 2022 року. До повномасштабної війни провідними користувачами були IT-компанії, фінансовий сектор, транспорт і медіа, що застосовували дані для аналітики, перевірки контрагентів, моніторингу закупівель і контролю публічних коштів.

Наразі IT- та фінансові компанії продовжують зберігати провідні позиції серед користувачів відкритих даних. Після 2022 року до них додалися медіа, громадські організації та аналітичні центри, які активно користуються відкритими даними у сферах антикорупції, екології та відбудови. Роль державних органів і волонтерських ініціатив також важлива, адже вони застосовують відкриті дані для перевірки партнерів, аналізу ефективності витрат, моніторингу закупівель, відстеження дозволів і планування проєктів. Така структура пояснюється кількома факторами: підвищенням запитом на прозорість, потребою в швидкій перевірці контрагентів, переходом державних сервісів на цифрові моделі роботи та розширенням суспільного контролю за використанням публічних ресурсів.

Респонденти інтерв'ю та учасники фокус-груп зазначили, що після 2022 року структура попиту на відкриті дані змінилася: поряд із комерційним використанням суттєво зросла частка суспільно важливих застосувань. Нині попит зосереджений, насамперед, на якісних, структурованих і регулярно оновлюваних наборах відкритих даних – фінансових, транспортних, екологічних. Їхню популярність зумовлюють вища якість даних, усталені формати та доступні технічні специфікації (для API), що забезпечують зручну інтеграцію та стабільну роботу аналітичних інструментів.

У результаті проведеного онлайн-опитування респонденти визначили низку секторів, де відкриті дані мають найбільші переваги для розвитку бізнесу та суспільних процесів. Варто зазначити, що учасники опитування могли обрати кілька варіантів одночасно, тому наведені показники відображають частку відповідей, а не відсотковий розподіл.

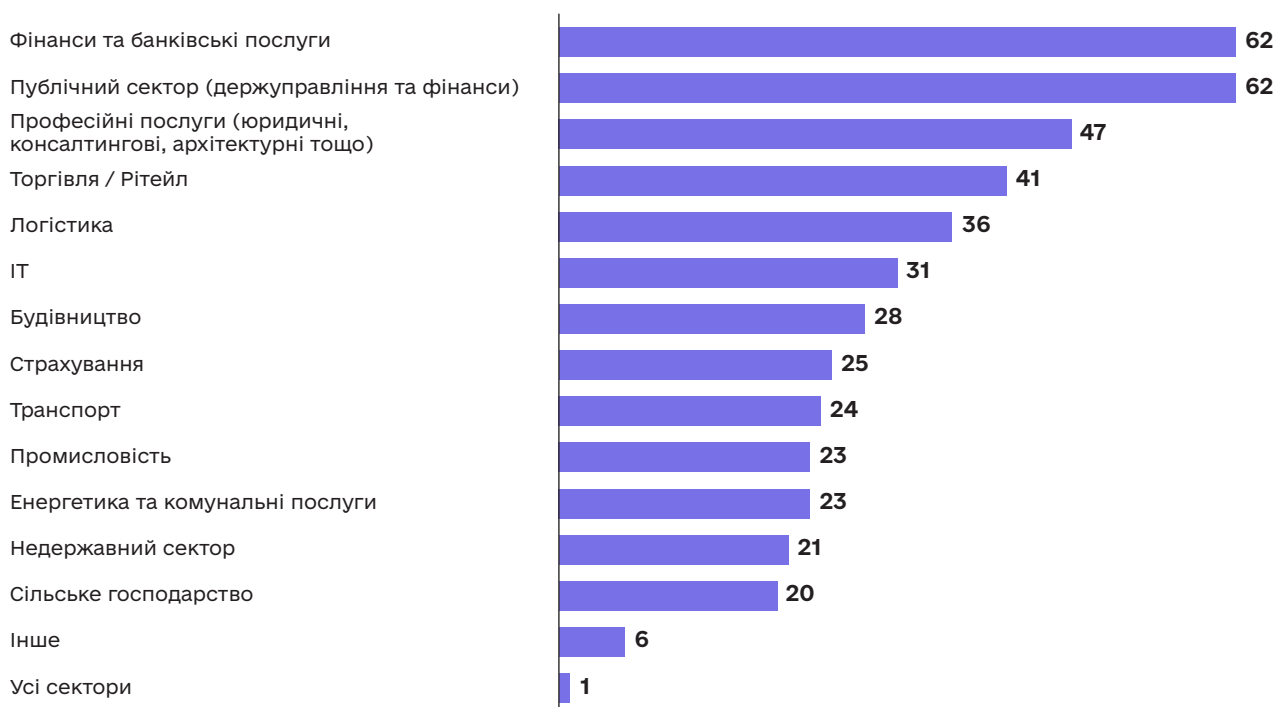
Найвищий рівень значущості відкритих даних спостерігається у фінансовій та банківській сфері (62%), а також у публічному секторі (державне управління та фінанси) – 62%. Це свідчить про критичну роль прозорості та доступності даних у фінансовій сфері та державному управлінні. Досить високі показники також демонструють професійні послуги (юридичні, консалтингові, архітектурні тощо) – 47%, а також торгівля/ритейл – 41%, у яких відкриті дані сприяють ефективності ринкових відносин. Інтерв'ю з представниками банківського та страхового секторів підтвердили, що саме ці галузі є серед найбільших користувачів відкритих даних в Україні.

Середню значущість респонденти зазначили в логістиці (36%), IT-секторі (31%) та будівництві (28%). Такі показники свідчать, що саме в цих галузях відкриті дані використовуються для підтримки щоденних операцій – оптимізації ланцюгів постачання, автоматизованої перевірки контрагентів, управління ризиками та цифрової взаємодії з клієнтами. Залежність від даних тут не є критичною, як у фінансовому чи публічному секторі, проте їхня доступність помітно впливає на швидкість процесів і якість послуг. Водночас, у таких сферах, як транспорт (24%), промисловість (23%), енергетика та комунальні послуги (23%), недержавний сектор (21%) рівень значущості відкритих даних також є суттєвим, але меншим порівняно з фінансами чи публічним сектором.

Найменше значення відкритих даних респонденти зазначили в сільському господарстві (20%), інших сферах, до яких віднесли культуру, освіту (6%) та узагальнені категорії «усі сектори» (1%). Це показує, що хоча відкриті дані важливі для різних галузей, їхній вплив є нерівномірним і залежить від специфіки кожного сектору (див. Графік 5).

У підсумку, для секторів економіки відкриті дані створюють економічну цінність, насамперед, через зниження транзакційних витрат, скорочення часу перевірок та зменшення інформаційної асиметрії між учасниками ринку. У секторах із високою часткою ризиків і складними ланцюгами постачання це безпосередньо впливає на швидкість операцій, конкурентоспроможність і довіру. Там, де цифровізація нижча або доступних наборів мало, ефект відкритих даних відчутний слабше, але все одно посилює прозорість і підтримує ухвалення рішень.

Графік 5. Сектори, у яких відкриті дані мають найбільше значення, на думку респондентів, 2025 рік, у %

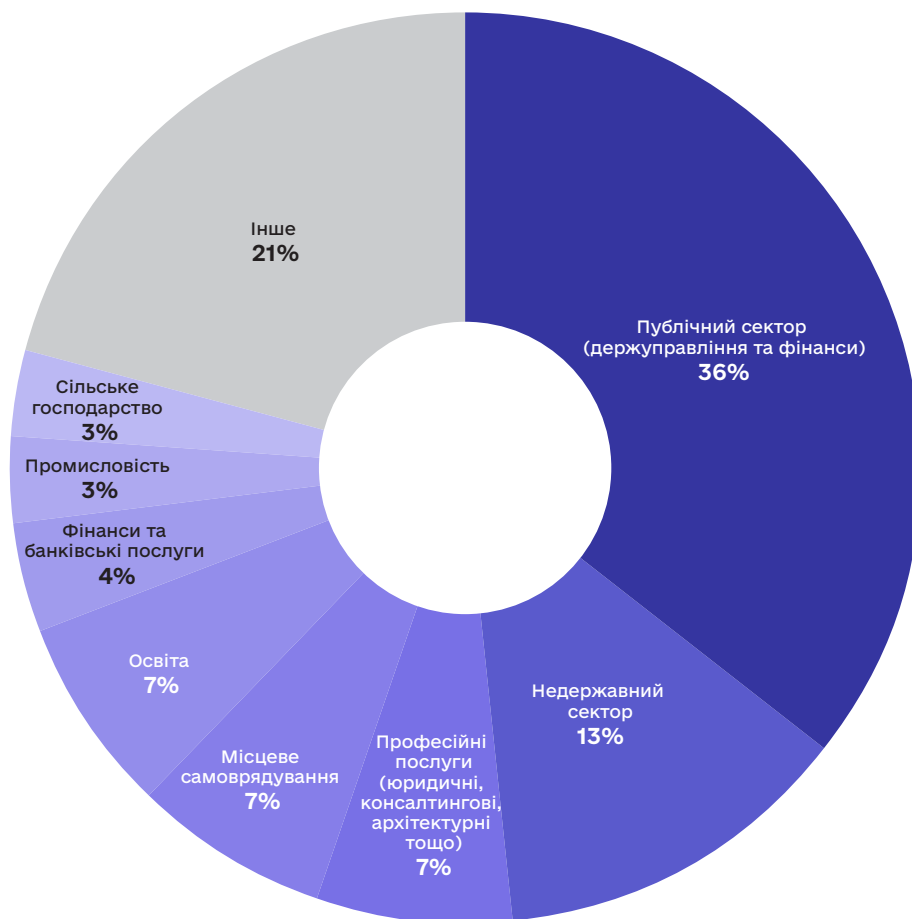
Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні»

Відповіді учасників онлайн-опитування також відображають структуру секторів, які вони представляли. Найбільша частка респондентів працює в публічному секторі (державне управління та фінанси) – 36%, що пояснює високий рівень уваги до прозорості даних і регулярності їхнього оновлення. Помітну групу становлять представники недержавного сектору – 13% (бізнес, громадські організації, аналітичні сервіси), які активно використовують дані у своїй діяльності. Таким чином, структура вибірки підтверджує значущість саме цих секторів у загальному ландшафті користувачів відкритих даних.

Також суттєвим є внесок респондентів з освіти (7%), професійних послуг (7%) та місцевого самоврядування (7%), у яких дані застосовуються для досліджень, консалтингу, управління громадами та прийняття рішень. Окремі представники з фінансів і банківських послуг (4%), промисловості (3%) та сільського господарства (3%) підтверджують, що дані необхідні для фінансового аналізу, планування виробництва та управління ресурсами.

Крім того, суттєва частка респондентів належить до категорії «інші» (21%), що охоплює менш численні, але різноманітні сфери – охорону здоров'я, будівництво, ІТ, культуру, транспорт тощо (див. Графік 6).

Графік 6. Респонденти онлайн-опитування за секторами, 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні»

Для компаній, що працюють із ШІ, машинним навчанням та автоматизованою аналітикою ризиків відкриті дані є системоутворюючим ресурсом. Саме доступ до державних реєстрів – реєстру судових рішень, транспорту, санкційних списків РНБО, макроекономічних показників НБУ та статистичних даних Держстату – формує інформаційну базу для моделювання поведінкових патернів, оцінки кредитних і юридичних ризиків, андеррайтингу, скорингу та виявлення шахрайства. У фінансовому секторі, страхуванні, корпоративній безпеці та юридичній аналітиці саме ці дані визначають точність моделей і надійність алгоритмів прийняття рішень.

Відсутність або обмеження доступу до цих даних прямо впливає на якість і стійкість ШІ-рішень. Коли ключові державні реєстри недоступні або оновлюються нерегулярно, моделі втрачають точність, зростає частка ручних перевірок, уповільнюються операції та підвищуються витрати на комплаєнс і аналіз ризиків. Те, що в автоматизованому режимі займало секунди, перетворюється на тривалі процеси із залученням значно більшої кількості фахівців. Таким чином, відкрита інфраструктура даних безпосередньо впливає на операційну ефективність і здатність ринку масштабувати цифрові сервіси.

Цінність відкритих даних для сегмента ШІ виходить за межі інструментального використання: вони визначають можливість побудови сталих моделей прийняття рішень, розвитку продуктів та інтеграції автоматизованих процесів у бізнес-логіку компаній. У цьому контексті стабільний доступ, регулярність оновлення та стандартизованість форматів даних стають не лише технологічним, але й економічним фактором, що впливає на рівень інноваційності та конкурентоспроможності галузі загалом.

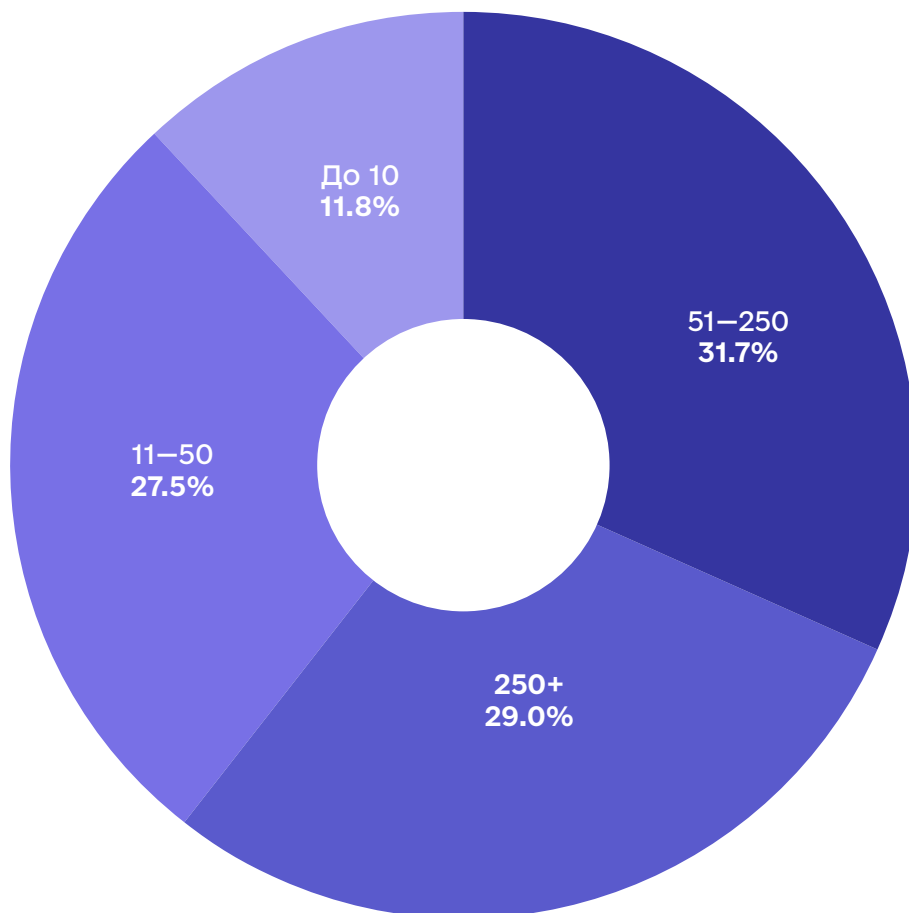
Секторальний аналіз за розмірами підприємств

Базуючись на результатах опитування, можна побачити, що відкриті дані використовуються компаніями різних розмірів, що створює додатковий секторальний зріз їх застосування. Найбільшу частку становлять середні компанії від 51-го до 250-ти працівників – 31,7%, які активно застосовують відкриті дані у своїх сервісах та бізнес-моделях.

Водночас, великі компанії з чисельністю понад 250 працівників складають 29% респондентів, що свідчить про те, що особливо масштабні бізнес-структури інтегрують відкриті дані у свою діяльність. Значна частка припадає і на малі компанії (11–50 працівників) – 27,5%, а також на мікрокомпанії до 10 осіб – 11,8%.

Отже, незалежно від розміру, компанії різних розмірів підтверджують, що відкриті дані стали необхідним ресурсом у сучасному бізнес-середовищі (див. Графік 7).

Графік 7. Розміри компаній/організацій, які використовують відкриті дані, 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні» та Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Результати Нового Щомісячного опитування підприємств, яке проводить ІЕД, демонструють чітку тенденцію до зростання ролі відкритих даних у більшості секторів української економіки. Для аналізу використано відносні показники: у межах кожної галузі 100% становлять усі опитані підприємства. Це дозволяє оцінити частку бізнесів в окремих сферах господарювання, які системно інтегрують відкриті дані у власні процеси управління, аналітики чи розробки продуктів.

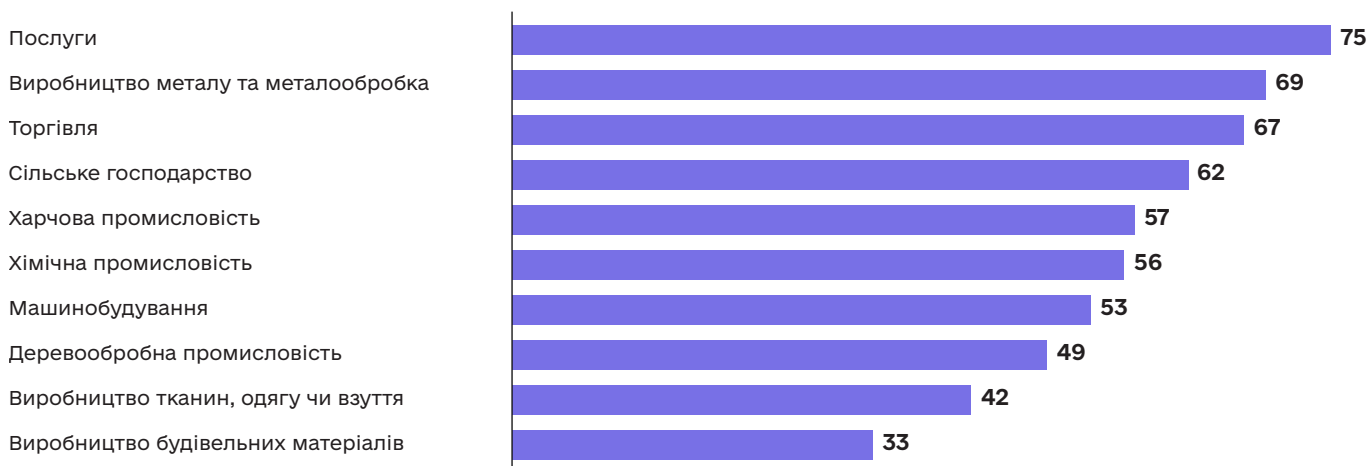
Найвищі показники використання відкритих даних у бізнес-процесах зафіксовано в секторі послуг (75%), що відображає його найбільшу гнучкість і швидке реагування на цифрові інновації. Саме тут відкриті дані часто застосовуються для аналітики клієнтських ринків, моніторингу державних закупівель через відкриті дані Prozorro, перевірки контрагентів і формування конкурентних переваг. Виробництво металу та металообробка (69%) також демонструють високу інтенсивність використання відкритих даних, передусім у моніторингу зовнішніх ринків, цінової кон'юнктури та імпоротно-експортних потоків, що є критично важливим для підприємств цього сектору в умовах глобальної конкуренції.

Досить високі значення спостерігаються в торгівлі (67%) та сільському господарстві (62%), у яких відкриті дані стають основою для прийняття управлінських рішень – від оцінки попиту й пропозиції до аналізу логістичних витрат чи земельних ресурсів. Для харчової (57%) і хімічної промисловості (56%) використання відкритих даних має більш прикладний характер, зокрема у сфері контролю якості, простежуваності походження продукції та дотримання регуляторних вимог.

Водночас, машинобудування (53%) та деревообробна промисловість (49%) демонструють помірні рівні застосування відкритих даних, що може бути пов'язано з домінуванням традиційних виробничих підходів і нижчим рівнем цифровізації процесів. Найменша частка спостерігається у виробництві тканин, одягу чи взуття (42%) та виробництві будівельних матеріалів (33%), де відкриті дані поки що використовуються переважно для маркетингових і постачальних завдань, але не стали елементом стратегічного планування.

Загалом результати свідчать, що рівень інтеграції відкритих даних прямо корелює з технологічною зрілістю секторів: чим більше підприємства залучені в цифрову економіку, тим активніше вони використовують відкриті дані як інструмент підвищення ефективності, прозорості й конкурентоспроможності (див. Графік 8).

Графік 8. Секторальне використання відкритих даних підприємствами, у %

Джерело: Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Категорії відкритих даних

За результатами поєднання Нового Щомісячного опитування підприємств ІЕД та онлайн-опитування, з'ясувалося, що респонденти найчастіше використовують інформацію про публічні закупівлі (62,9%), маючи на увазі роботу з такими сервісами, як Prozorro, BI-Prozorro, Моніторинг витрат на будівництво та ремонт доріг, у яких частина даних подається у форматі відкритих наборів, а частина — як публічна інформація, доступна через інтерфейси платформ. Популярними також є дані законодавства України (58%), адже респонденти зазвичай отримують їх не з порталу відкритих даних, а через базу ВРУ чи комерційні правові системи — фактично йдеться про доступ до нормативних актів, але респонденти зазвичай отримують їх не з порталу відкритих даних, а через базу ВРУ чи комерційні правові системи, тобто йдеться про доступ до нормативних актів, проте користувачі не завжди розрізняють такі джерела та набори відкритих даних.

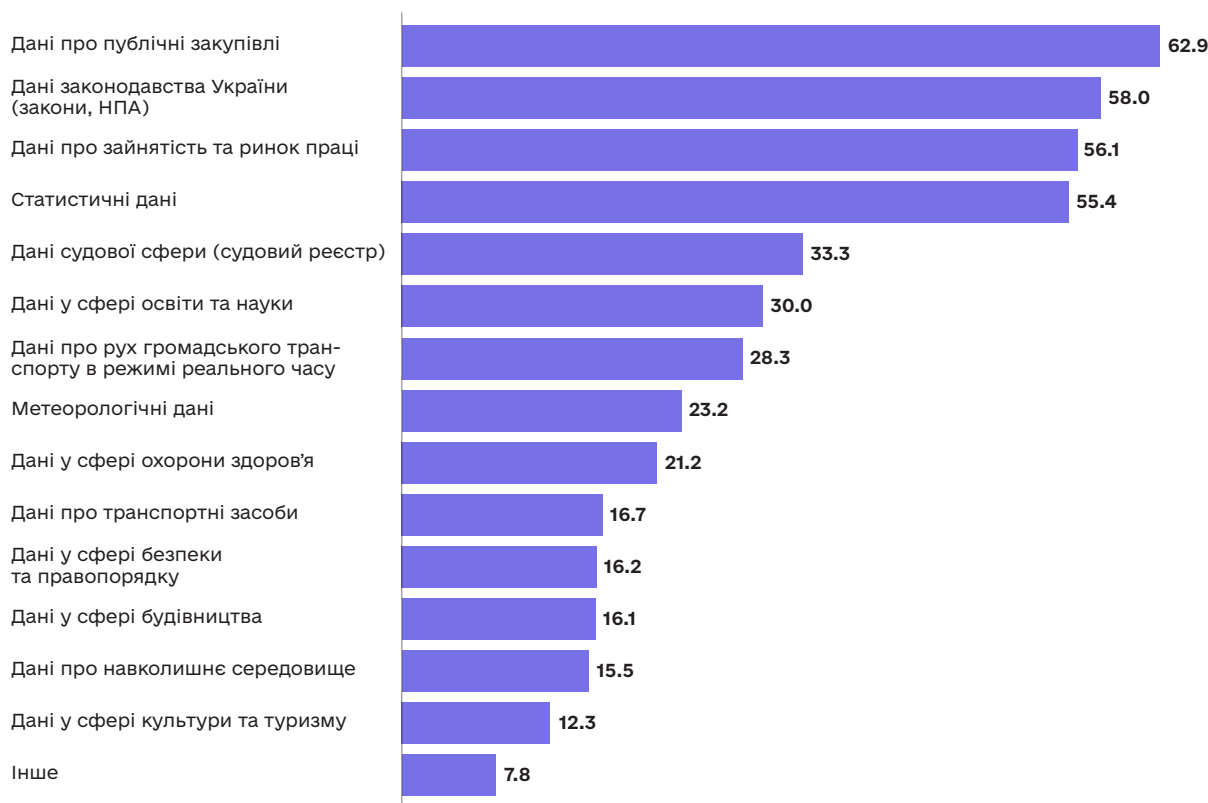
Дані про зайнятість та ринок праці (56,1%) охоплюють передусім агреговану аналітику сервісів, що працюють із ринком праці. Усі зазначені категорії даних використовуються не лише для підвищення прозорості, а й для аналізу ринкової ситуації, оцінки попиту, моделювання економічної активності та ухвалення бізнес-рішень.

Важливу роль відіграють також статистичні дані (55,4%) й судові дані (33,3%), що застосовуються для аналізу економічних тенденцій і правової безпеки. Дані у сфері освіти та науки (30%) та дані про рух громадського транспорту (28,3%) свідчать про розширення практичного використання відкритих даних поза бізнесом — у соціальних і міських сервісах.

Менш поширеними, але все ще важливими залишаються метеорологічні (23,2%), медичні дані (21,2%), дані про транспортні засоби (16,7%), безпеку (16,2%), будівництво (16,1%), навколишнє середовище (15,5%) та культуру й туризм (12,3%). Категорія «Інше» (7,8%) охоплює нішеві або спеціалізовані типи даних.

Загалом результати показують, що відкриті дані в Україні активно використовуються у тих сферах, де прозорість фінансових процесів, правова визначеність та регулярна аналітика є критично важливими. Найбільшу активність демонструють фінансовий та банківський сектори, а також галузі, пов'язані з контролем публічних фінансів, правовими послугами, аналітикою ринку праці та міським управлінням (див. Графік 9).

Графік 9. Категорії відкритих даних, які використовують респонденти, 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні», «Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Джерела використання державних даних

За результатами онлайн-опитування та Щомісячного опитування підприємств ІЕД було визначено, які саме джерела відкритих даних українські компанії використовують і з якою регулярністю. Отримані дані демонструють чітку ієрархію популярності джерел, залежно від зручності доступу, актуальності наборів і можливості інтеграції даних у бізнес-процеси.

Найчастіше респонденти звертаються до порталів відкритих даних місцевого самоврядування (54%), Єдиного державного вебпорталу відкритих даних (47%), а також вебсайту Державної служби статистики України (44%). Ці ресурси виступають основними точками доступу до публічної інформації та наборів відкритих даних (у тих випадках, коли вона доступна у відповідному форматі) й використовуються для моніторингу економічної активності, бюджетних показників і регуляторних змін.

Значну роль відіграють і ресурси, які респонденти використовують для доступу до публічної інформації: вебпортал відкритих даних Верховної Ради України (38%) — для роботи з законодавчими актами та проектами законів, а також E-Data, Prozorro та Prozorro.Продажі та до широкого масиву публічної інформації через інтерфейси своїх платформ. Ці сервіси активно застосовуються бізнесом для моніторингу публічних фінансів, аналізу витрат, участі в закупівлях та аукціонах і відстеження економічної активності.

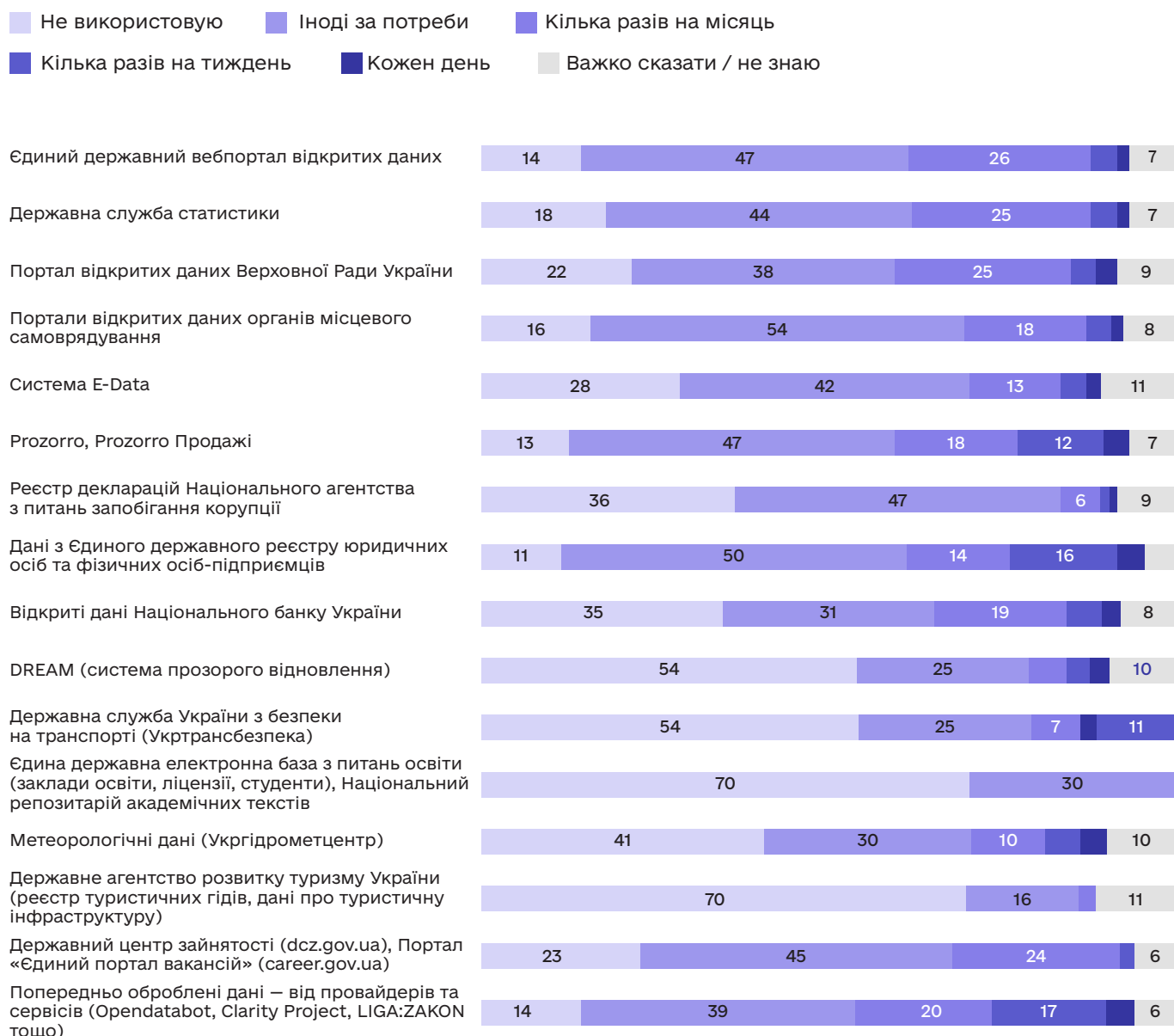
Найвищу частоту регулярного використання — щотижня або щодня — мають сервіси з попередньо обробленими даними (YouControl, Opendatabot, Clarity Project, LIGA-ZAKON тощо).

Такі платформи агрегують інформацію з державних реєстрів і надають її в готовій для роботи формі, що істотно скорочує час на аналітику. Сукупно 39% компаній використовують ці сервіси щонайменше кілька разів на місяць, що демонструє тенденцію переходу бізнесу від «сирих» державних даних до комерційних рішень, заснованих на відкритих даних.

Меншою популярністю користуються реєстри освіти, туризму, метеорологічні дані або DREAM. Їхніми даними користується не більше третини підприємств, причому більшість — епізодично, лише за потреби. У першу чергу це зумовлено вузьким колом сфер, у яких такі дані мають практичне значення.

Загалом результати підтверджують, що відкриті дані вже стали важливим елементом економічної діяльності українських підприємств, проте їхнє використання зосереджене переважно на універсальних та найзручніших державних порталах. Подальший розвиток екосистеми відкритих даних потребує посилення уваги до галузевих реєстрів, стандартизації даних та підвищення рівня їхньої інтегрованості в бізнес-процеси (див. Графік 10).

Графік 10. Джерела та частота використання відкритих даних, 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні», Нове Щомісячне опитування підприємств, вересень 2025 року

Таким чином, порівняння результатів онлайн-опитування та Нового Щомісячного опитування ІЕД засвідчує стабільний попит на фінансові дані, статистичні дані та інформацію про публічні закупівлі, які мають найвищу практичну цінність для бізнесу, держави та суспільства. Онлайн-опитування демонструє ширше, суспільно орієнтоване використання даних — у сферах антикорупції, екології, освіти та відбудови. Натомість результати ІЕД відображають вищий рівень інтеграції відкритих даних у комерційні процеси, передусім, у секторах послуг, торгівлі, аграрному та виробничому бізнесі. В обох випадках ключовими чинниками попиту залишаються якість даних, регулярність оновлення та зручність форматів, які визначають їхню економічну цінність і практичний вплив.

Кількість користувачів

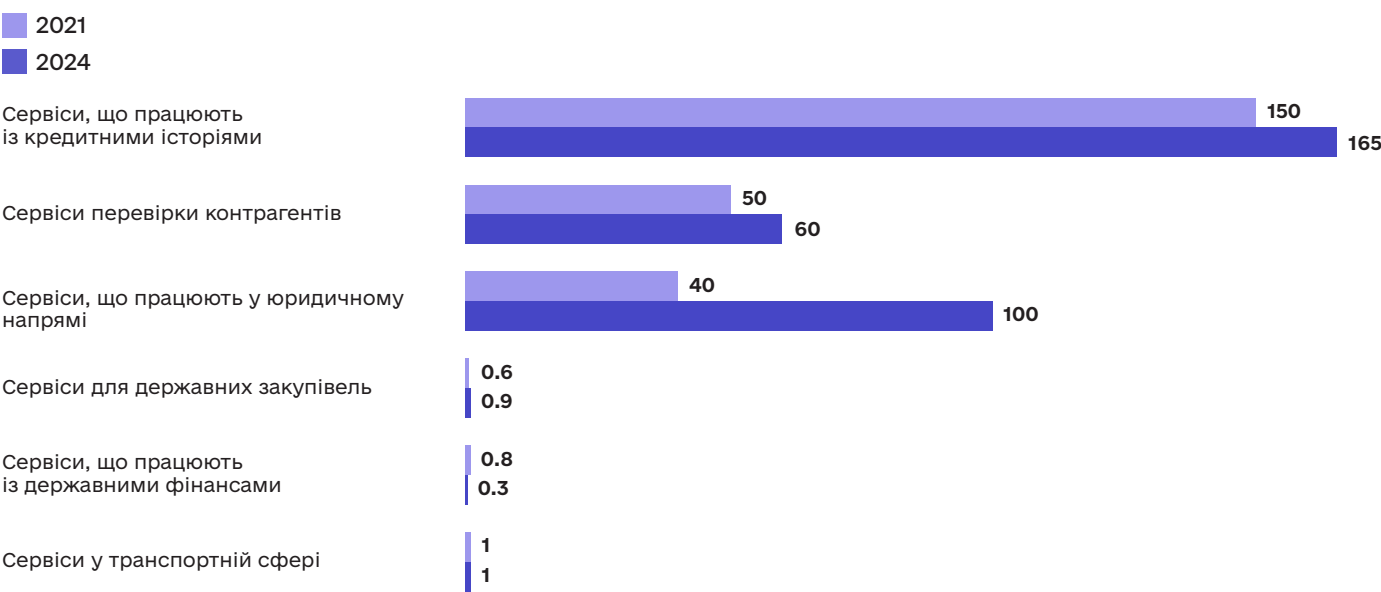
За даними інтерв'ю, проведених з учасниками ринку, більшість українських сервісів на основі відкритих даних демонструють зростання кількості користувачів або запитів, хоча окремі напрями мають спад чи стабільну динаміку.

Зростання кількості користувачів спостерігається в масштабних сервісах, орієнтованих на бізнес та аналітику. Компанії, що працюють із кредитними історіями та ризик-аналізом (наприклад, Українське бюро кредитних історій), зафіксували збільшення кількості запитів більш ніж на 10% (з 150 млн запитів у 2021 році до понад 165 млн у 2024 році). Схожі тенденції демонструє сфера бізнес-аналітики, у якій сервіси, орієнтовані на перевірку контрагентів і моніторинг компаній (YouContol), продовжують набирати популярності. Зростання кількості запитів у цій галузі сягає понад 20% (із 50 млн у 2021 році до понад 60 млн у 2024 році). Високу динаміку також має юридично-аналітичний напрям, який забезпечує доступ до державних реєстрів і дозволяє автоматизувати пошук правової інформації (Opendatabot). У таких системах кількість користувацьких запитів подекуди зросла вдвічі (з 40 млн до 100 млн за той же період). Збільшується інтерес і до платформ, що працюють із прозорістю державних закупівель (наприклад, Clarity Project). Кількість їхніх користувачів зросла приблизно на 50% (із 600 тис. до 900 тис. у 2021–2024 роках).

Серед аналітичних систем, що працюють із державними фінансами та бюджетними даними, спостерігається скорочення активності користувачів більш ніж удвічі (з 80 тис. у 2021 році до 30 тис. у 2024 році). Така тенденція спостерігається ймовірно через часткове закриття окремих фінансових наборів, зниження бюджетної прозорості в умовах воєнного часу, а також перерозподіл уваги користувачів на інші типи даних, пов'язані із закупівлями та ризик-аналізом тощо.

У транспортній та медичній сферах динаміка залишається стабільною: сервіси, що надають дані про маршрути, логістику чи контроль лікарських засобів, зберігають постійний рівень користувацької активності. Кількість користувачів оцінюється на основі кількості переглядів, обчислюється в мільйонах на рік. Для деяких нових проєктів відсутні точні дані, що ускладнює оцінку їхнього розвитку (див. Графік 11).

Графік 11. Кількість запитів, за даними до продуктів/сервісів компанії у 2021 і 2024 роках, 2025 рік, у млн

Джерело: інтерв'ю з компаніями, що працюють з відкритими даними

Вплив відкритих даних на ІТ-проєкти

На основі проведених інтерв'ю з учасниками ринку можна зробити висновок, що відкриті дані відіграють важливу роль у значній частині ІТ-проєктів, хоча не всі з них працюють саме на наборах відкритих даних у технічному розумінні. До групи сервісів, для яких відкриті дані становлять основу бізнес-моделі, належать продукти, що повністю залежать від даних про юридичних осіб, публічні кошти, закупівлі, фінансову звітність та санкції, наприклад, сервіси перевірки контрагентів, аналітики ризиків, моніторингу державних витрат або аналізу закупівель. У таких випадках частка використання відкритих даних фактично сягає 100%, і без доступу до них продукт втрачає практичний сенс. В інших ІТ-проєктах відкриті дані виконують допоміжну роль — як додаткове джерело аналітики, перевірки інформації чи підсилення основної функціональності — але залишаються важливими для надійності та масштабованості сервісів.

На основі проведених інтерв'ю з банками, страховими компаніями та компаніями з корпоративної безпеки можна зробити висновок, що відкриті дані мають системоутворювальний вплив на ІТ-проєкти у фінансовому та правовому секторах, оскільки саме вони забезпечують автоматизацію, масштабованість і довіру до цифрових сервісів.

Респонденти зазначили, що відкриті дані стали критичним елементом не лише для комплаєнсу чи верифікації клієнтів, а й для створення технологічних рішень на базі API-інтеграцій, алгоритмів скорингу, ризик-моделювання й фінмоніторингу. У банківському сегменті такі дані формують до 80–85% стратегічної цінності цифрових сервісів, дозволяючи розбудовувати власні екосистеми на основі безперервного доступу до державних і агрегованих джерел. У страхових компаніях відкриті дані забезпечують до 20–25% операцій, стаючи основою для андеррайтингу, тарифікації, оцінки ризиків і швидкого продажу полісів онлайн.

За результатами інтерв'ю, юридичні та безпекові сервіси інтегрують у свої системи державні електронні реєстри, проте не всі з них є відкритими даними. Ідеться, насамперед, про Єдиний державний реєстр судових рішень, ЄДР (доступ через комерційний API), Реєстр транспортних засобів МВС (технічні характеристики без персональних даних), а також санкційні списки РНБО та Держфінмоніторингу. Ці реєстри використовуються для відстеження судових процесів, змін у структурі власності, виявлення ризиків рейдерських дій та оцінки доброчесності контрагентів. Частка таких даних у щоденних операціях юридичних і безпекових сервісів, за оцінками респондентів, становить орієнтовно 20–25%, при цьому набори відкритих даних (наприклад, дані про публічні кошти чи ліцензії) виконують допоміжну функцію і доповнюють основні джерела інформації.

Респонденти наголошують, що основою для ML-рішень (модулі машинного навчання для скорингу, комплаєнсу, виявлення ризиків та автоматизованої перевірки контрагентів) є державні реєстри та великі масиви транзакційної і довідкової інформації: реєстр судових рішень для оцінки судових ризиків, реєстри МВС щодо транспортних засобів, санкційні списки РНБО та Держфінмоніторингу, статистичні й макроекономічні дані НБУ та Держстату, а також дані про публічні закупівлі та казначейські транзакції. На основі цих наборів компанії формують внутрішні API-модулі з машинним навчанням, які визначають поведінкові патерни клієнтів, прогнозують імовірність ризикових подій та моделюють кредитні, юридичні й комплаєнс-сценарії. Завдяки цьому зменшується частка ручних перевірок, скорочується час обробки операцій, а ІТ-продукти стають більш стійкими до регуляторних вимог і масштабування.

Загалом респонденти погоджуються, що відкриті дані формують базу для цифрової трансформації фінансово-правових послуг — від банківського скорингу до страхових і комплаєнс-систем. Їхня інтеграція забезпечує прозорість, оперативність і конкурентоспроможність ІТ-продуктів, а будь-яке обмеження доступу одразу знижує ефективність та інноваційний потенціал сервісів. Прикладом є недоступність ЄДР у формі відкритих даних з 2022 року, що ускладнило автоматизовані перевірки та змусило компанії переходити на менш зручні комерційні канали отримання інформації.

Відкриті дані забезпечують розширення можливостей IT-продуктів:

- дозволяють проводити автоматичну перевірку контрагентів і транзакцій, що підвищує довіру користувачів;
- забезпечують аналітику ринку та конкурентне середовище, що неможливо без доступу до машиночитних масивів;
- створюють можливість інтеграції з іншими системами через API, що підвищує швидкість обробки інформації;
- дають основу для застосування ШІ та машинного навчання для пошуку патернів у великих масивах даних.

Економічний ефект відкритих даних подвійний: вони водночас створюють значні можливості для розвитку сервісів, але у той же час несуть ризики в разі обмеження доступу. Так, сервіси, що працюють на їхній основі, демонструють високу масштабованість, здатність швидко запускати нові продукти та залучати інвестиції завдяки прозорості та низьким транзакційним витратам. У частини компаній відкриті дані дозволили компенсувати падіння доходів у перші місяці війни й повернутися до фінансової стабільності, оскільки вони змогли адаптувати свої продукти під новий попит, зокрема послуги перевірки контрагентів, ризик-аналізу, моніторингу санкцій тощо. Але у той же час, обмеження доступу до даних призводить до зупинки або скорочення функціональності сервісів, ускладнює монетизацію й зменшує їхню конкурентоспроможність. Як було показано вище, втрата доступу до ключових реєстрів, наприклад, ЄДР, реєстрів податкового боргу чи повного масиву судових рішень одразу знижує ринкову привабливість продуктів і прямо впливає на доходи.

Результати фокус-групи підтвердили, що вплив відкритих даних на IT-проекти виходить далеко за межі технічної зручності – він визначає архітектуру цифрової економіки, задає стандарти обміну інформацією та створює умови для формування цілих продуктів і ринкових ніш. Саме відкриті дані стали базою для появи нових сервісів (від аналітичних платформ до ML-рішень), забезпечили взаємодію між державними та приватними системами та сформували екосистему, у якій цифрові продукти можуть масштабуватися, конкурувати та інтегруватися на міжнародні ринки. Їхня доступність не просто спрощує розробку – вона визначає напрям інновацій, модель ринку та потенціал економічного зростання.

Учасники фокус-груп зазначили, що відкриті дані стали каталізатором технологічних інновацій, оскільки саме вони дали змогу будувати продукти нового покоління – від систем ризик-аналізу до інтеграційних платформ. Відкриті API та набори даних забезпечують технічну основу, на якій IT-компанії створюють комерційні рішення. Так, [YouControl](#) сформував модуль для комплексної оцінки ESG-ризиків компаній, [Opendatabot](#) розробив сервіси для моніторингу судових подій і бізнес-загроз, [Vkursi](#) – інструменти для корпоративного аналізу, а [Clarity Project](#) – рішення для контролю закупівель. Усі ці продукти покладаються на відкриті дані як на базовий ресурс, що дає змогу створювати глибоку аналітику, прогнозувати ризики, автоматизувати моніторинг та інтегруватися з міжнародними інформаційними системами. Завдяки цьому відкриті дані стають не просто джерелом інформації, а архітектурним принципом, який визначає логіку розвитку цифрової економіки.

Також результати фокус-груп показали, що відкриті дані сприяють зміцненню довіри до цифрових продуктів. Автоматична перевірка партнерів, моніторинг державних закупівель і бізнес-зв'язків формують репутаційну надійність сервісів і розширюють їхню клієнтську базу. Це особливо важливо для українських компаній, які прагнуть вийти на міжнародні ринки та залучити інвестиції.

Окремо респонденти підкреслили вплив відкритих даних на підвищення ефективності IT-розробок. Відкриті набори спрощують тестування алгоритмів штучного інтелекту, скорочують витрати на створення навчальних вибірок і прискорюють процес розробки. Таким чином, відкриті дані не лише забезпечують стабільність бізнес-моделей, а й слугують базою для технологічного прориву та конкурентної переваги українських IT-компаній.

Крім того, відкриті дані є важливою складовою IT-проектів, що визначає як їхню функціональність, так і фінансову життєздатність. Для частини компаній вони становлять основу продукту, забезпечуючи прозорість, довіру та конкурентоспроможність. Закриття ж навіть частини наборів одразу впливає на прибутки та зводить функціонал, тоді як системне відкриття і якісна цифровізація створюють умови для зростання ринку та залучення інвестицій.

Вплив повномасштабного вторгнення на ринок

Після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році ринок відкритих даних в Україні опинився в кризовому становищі. До повномасштабного вторгнення він розвивався динамічно, формуючи широкий спектр сервісів у сферах бізнес-аналітики, нерухомості, транспорту, екології та антикорупційного моніторингу. Однак запроваджені обмеження доступу до низки критичних державних реєстрів, зокрема даних про земельні ділянки, фінансовий стан підприємств та інформації, яка традиційно використовувалася для перевірки контрагентів, суттєво змінили можливості роботи цих сервісів. Частина проєктів була змушена тимчасово призупинити діяльність або перебудувати свої бізнес-моделі, щоб працювати без ключових джерел, які раніше забезпечували повноцінну аналітику та автоматизовану перевірку даних.

Крім обмежень доступу до окремих державних реєстрів, суттєвий вплив на ринок відкритих даних мало й піврічне припинення роботи порталу data.gov.ua, що призвело до зупинки оновлення тисяч наборів та ускладнило функціонування сервісів, які покладалися на регулярну актуалізацію даних. Хоча сам доступ до порталу не був обмежений нормативними актами, рішення про тимчасове припинення його роботи ухвалювалося в межах загальної державної політики посилення інформаційної безпеки під час воєнного стану.

Враховуючи унікальний контекст України, яка, маючи найбільшу територію серед європейських країн, продовжує розвивати сферу відкритих даних в умовах дії воєнного стану, необхідність нормативного врегулювання збалансованого підходу до оприлюднення публічної інформації, за якого враховуватимуться інтереси національної безпеки та прозорості, гостро поставала від початку повномасштабного вторгнення.

12 березня 2022 року приймається постанова Кабінету Міністрів України № 263 «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану», яка, зокрема, дала можливість державі на період дії воєнного стану обмежувати доступ до інформаційно-комунікаційних систем, реєстрів для захисту інформації, що обробляється в них.

Проте вищезгаданої постанови № 263 виявилось недостатньо для захисту інформації про юридичних осіб, які виробляють продукцію військового/оборонного призначення, виконують роботи оборонного призначення тощо, яка є доступною в реєстрах, наборах відкритих даних.

Тривалий час держава, виробники зброї, бізнеси, громадськість та активісти спільно напрацьовували оптимальне рішення для того, щоб зберегти прозорість в Україні навіть під час дії воєнного стану, але без шкоди інтересам національної безпеки.

У серпні 2025 року приймаються два закони — № 4576 та № 4577. Закон 4576 передбачає обмеження доступу до окремих відомостей публічних електронних реєстрів (зокрема ДРРП та реєстрів УкрНОІВІ про інтелектуальну власність), а також надає можливість актами Кабміну затверджувати порядок обмеження доступу до реєстрів у частині інформації (відомостей) про юридичних осіб, а також інших відомостей, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони. Та при цьому зобов'язує Мін'юст до 18 січня 2026 року відновити доступ до ЄДР у формі відкритих даних, на виконання чого Мін'юстом прийнято накази від 18.11.2025 № 3168/5 «Про відновлення оприлюднення інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань у формі відкритих даних» та від 4 грудня 2025 року № 3367/5 «Про затвердження Змін до Переліку інформації, що підлягає оприлюдненню у формі відкритих даних, розпорядником якої є Міністерство юстиції України».

Закон № 4577 утворив правовий режим Дефенс Сіті — особливі податкові та правові стимули для підприємств оборонної промисловості з метою розвитку виробництва озброєння та технологій і залучення інвестицій. Він також дає можливість деяким резидентам Дефенс Сіті не оприлюднювати фінансову звітність.

У жовтні 2025 року приймається постанова Кабінету Міністрів України № 1257 «Про затвердження Порядку тимчасового обмеження доступу до інформації щодо підприємств, установ та організацій у сфері оборонно-промислового комплексу», метою якої є захист інформації про суб'єктів оборонно-промислового комплексу в сервісах, які відображають відомості з державних реєстрів.

Попри те, що зазначені нормативні ініціативи лише частково обмежили доступ до відомостей реєстрів, суспільство все ще розколоте на два табори: тих, хто вважає, що закрито недостатньо, і тих, хто вважає закриття надмірним.

Проте факт лишається беззаперечним. Попри непрості виклики, Україна балансує на межі захисту інтересів національної безпеки та прозорості. У сукупності ці рішення спрямовувалися не на згортання політики відкритості, а на її адаптацію до умов воєнного часу шляхом диференціації доступу, перегляду обсягів оприлюднення та забезпечення балансу між прозорістю і безпекою.

Хоча з другої половини 2022 року частину даних було знову відкрито, повернення до довоєнного рівня відкритості не відбулося, і у воєнних умовах зберігається ймовірність нових хвиль тимчасового обмеження доступу. Водночас для підтримки ринку та адаптації сервісів міжнародні організації запустили грантові конкурси та освітні програми, спрямовані на розвиток продуктів на основі відкритих даних і навчання бізнесу працювати з ними в нових умовах.

Повністю зникли сервіси, які залежали виключно від даних державного земельного кадастру. Без цих даних стало неможливим відстежувати будівельні процеси та зміни в структурі власності.

Велика група проектів залишилася, але вони суттєво втратили у функціоналі:

- сервіси юридичного спрямування постраждали через обмеження доступу до ЄДР, податкового боргу тощо;
- фінансового й кредитного спрямування сервіси залишилися без більшості довідкових даних, що унеможливило перевірку контрагентів чи ведення кредитних історій;
- антикорупційні ініціативи втратили можливість у повному обсязі відстежувати зміни у власності чиновників, адже закриття реєстрів, наприклад, структури власності, транзакцій публічних коштів, реєстр декларацій позбавило їх базового інструменту прозорості;
- транспортні сервіси зіткнулися з тим, що місцеві дані або не оновлювалися, або були опубліковані в непридатних для машинної обробки форматах.

Частина даних була знову відкрита, починаючи з другої половини 2022 року, зокрема реєстр судових рішень, окремі набори МВС щодо транспортних засобів, частина даних Prozorro та оновлені статистичні набори, що дозволило сервісам частково відновити свою роботу, однак повної доступності до рівня перед лютим 2022 року поки що немає.

Попри обмеження, чимало гравців змогли пристосуватися:

- частина сервісів відійшли від використання відкритих даних і почали використовувати архівні дані або робити вибірки на основі запитів через ЦНАП;
- деякі ініціативи розробили власні джерела збору (наприклад, екологічні сенсори, що дозволили частково замінити офіційні набори);
- проекти у сфері транспорту почали працювати з тими даними, які залишалися відкритими (наприклад, інформація про ліцензії на перевезення чи тендерні закупівлі Prozorro), або обмежили функціонал лише до регіонального рівня.

Слід також враховувати, що ситуація з відкритими даними залежить не лише від потреб бізнесу, але й від можливостей та обмежень самих розпорядників. Після 2022 року державні органи опинилися в умовах різних рівнів ризиків та регуляторних зобов'язань (напри-

клад, деякі розпорядники, посилаючись на воєнний стан, почали із запізненням виконувати свої зобов'язання з публікації). Частина розпорядників зберегла публікацію наборів, які не створюють безпекових загроз, тоді як інші були змушені тимчасово звузити доступ або припинити оприлюднення окремих категорій інформації.

У низці сфер сформувався змішаний режим оприлюднення, коли дані залишаються доступними, але окремі елементи вилучаються, агрегуються або надаються з обмеженнями щодо глибини деталізації. Наприклад, під час публікації даних про публічні закупівлі окремі поля, що містили чутливу інформацію, як-от: геолокаційні дані чи персоніфіковані відомості, були тимчасово вилучені або узагальнені. Подібні практики зазначали й антикорупційні організації в роботі з деклараціями: реєстр НАЗК зберіг публічність, однак частина даних вилучається з публічного доступу, що ускладнило повний аналіз змін у доходах, майні чи корпоративній участі посадовців. Такі обмеження дозволяють підтримувати мінімальний рівень прозорості, але водночас зменшують аналітичну цінність наборів даних і створюють додаткові бар'єри для дослідників та громадського сектору. Таким чином, політика доступу до державних даних визначається балансом між вимогами прозорості, національною безпекою та ресурсними можливостями органів влади, що впливає як на розпорядників, так і на користувачів цих даних.

Крім того, можна виокремити такі підходи розпорядників до оприлюднення відкритих даних під час дії воєнного стану:

- частина органів, наприклад, у сфері фінансів та банківського регулювання продовжила публікувати дані, що не мали критичного значення для безпеки (валютні курси, макроекономічна статистика);
- інші (у сфері геопросторових даних) повністю закрили публікації, посилаючись на ризики безпеки;
- у сфері державних закупівель, казначейського обслуговування та оренди державного і комунального майна виник гібридний режим: дані публікувалися, але з вилученням чутливих полів (місце постачання, оборонні контракти). Наприклад, у Prozorro та Prozorro.Продажі тимчасово приховували інформацію про місце постачання товарів, дані щодо оборонних закупівель та деталі учасників окремих процедур; у Spending.gov.ua частина казначейських транзакцій публікувалася із затримкою або без деталізації отримувачів; у Фонді держмайна окремі поля щодо об'єктів оренди подавалися у скороченій формі.

Варто також зазначити, що до повномасштабного вторгнення Україна брала активну участь у розвитку європейської екосистеми відкритих даних, зокрема через публікацію окремих наборів на Європейському порталі відкритих даних, раніше — [European Data Portal](#)).

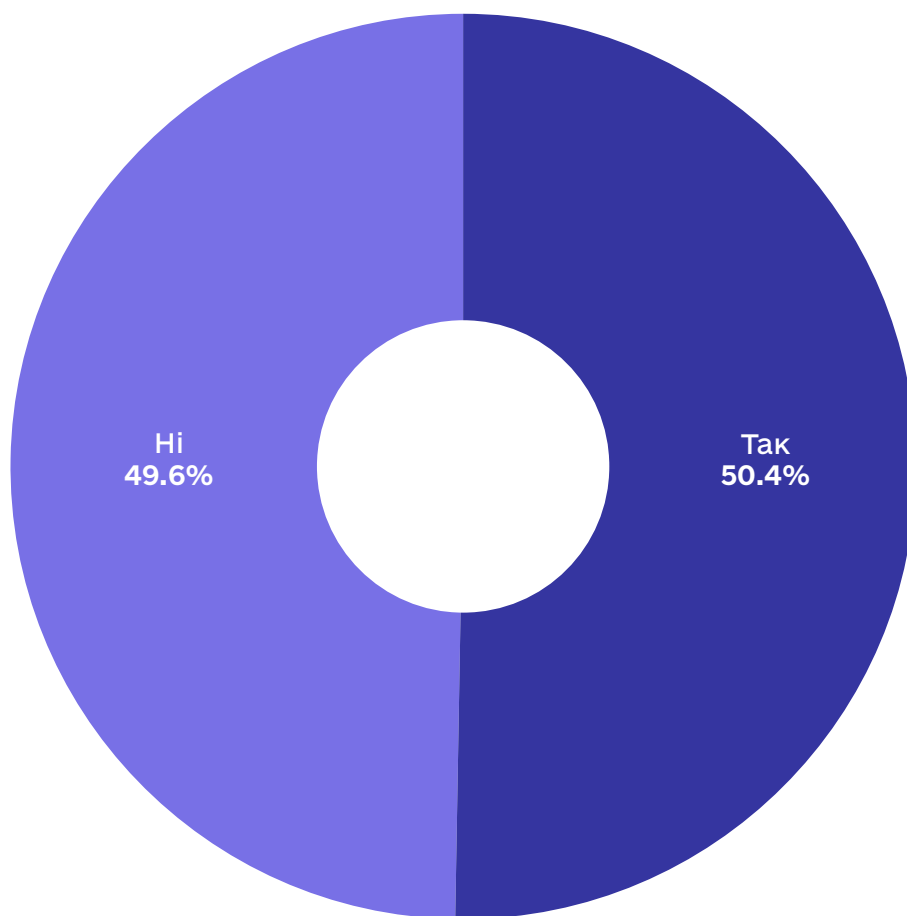
Особливе значення мала також публікація даних про структуру власності компаній. До 2022 року інформація з ЄДР була доступна як у формі, доступній на національному рівні, так і в агрегованій формі на міжнародних платформах прозорості, зокрема на порталі [Open Ownership](#). Україна на той час вважалася одним із ключових прикладів впровадження політики прозорості корпоративної та бенефіціарної структури власності в Європі та світі.

Після [запровадження](#) обмежень доступу у 2022 році до низки державних реєстрів, передусім ЄДР, який містить зокрема відомості про кінцевих бенефіціарних власників (КБВ), публікація даних про власників і структуру компаній на міжнародних та європейських платформах була призупинена. Це суттєво знизило доступність інформації про юридичні особи, їхню структуру власності та контроль для українських і іноземних користувачів, включно з аналітичними центрами, журналістами-розслідувачами, бізнесом і міжнародними партнерами.

Разом із тим, на рівні політичних зобов'язань Україна підтвердила намір відновити відкритість відповідно до [вимог ЄС](#) щодо прозорості корпоративної власності та протидії відмиванню коштів, що має важливе значення також у контексті переговорного процесу щодо вступу до ЄС.

В онлайн-опитуванні, проведеному у вересні — на початку жовтня 2025 року, респондентам було поставлено запитання: «Чи вплинуло закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення Росії на Вашу роботу?» Відповіді розподілилися майже порівну: 50,4% учасників зазначили, що обмеження суттєво вплинуло на їхню діяльність, тоді як 49,6% не відчули значних змін. Такий результат демонструє, що для половини респондентів доступ до державних даних є критичним елементом бізнес-процесів: їхнє закриття призвело до зупинки або скорочення обсягів роботи. Інша частина змогла адаптуватися, зберігаючи функціонування завдяки використанню відкритих або альтернативних джерел даних (див. Графік 12).

Графік 12. «Чи вплинуло закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення Росії на Вашу роботу?», 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні»

Респонденти онлайн-опитування найбільш болісно сприйняли закриття даних, що мають критичне значення для перевірки бізнес-середовища, аналізу економічних процесів та забезпечення прозорості. Серед них, у першу чергу, називали ЄДР та інші реєстри Міністерства юстиції, земельний кадастр і пов'язані з ним сервіси, а також демографічну та соціально-економічну статистику Держстату. Значні труднощі виникли через обмеження доступу до даних про власників і бенефіціарів, майнових прав, боржників, фінансової та бухгалтерської звітності, а також до інформації щодо енергетичного сектору (виробництво та споживання електроенергії, газу, вугілля, «зеленої» генерації). Додатково згадувалися закриття чи затримка даних митниці, податкової служби, геоінформаційних систем. Загалом респонденти підкреслювали, що саме ці блоки даних безпосередньо впливають

на можливість вести бізнес, перевіряти контрагентів, здійснювати аналітику та забезпечувати суспільну довіру до державних процесів.

Закриття доступу до публічних реєстрів та відкритих даних спричинило значні опосередковані економічні втрати для користувачів відкритих даних: бізнес, громадяни та органи влади втратили доступ до критичної інформації для прийняття рішень, що підвищило інформаційну асиметрію, збільшило витрати на перевірку контрагентів і посилило корупційні ризики. За оцінками [YouControl i KSE](#), станом на квітень 2023 року щоденні втрати через закриття ЄДР та інших ключових державних реєстрів становили понад 90 млн грн, а сукупно за 13 місяців перевищили 36 млрд грн, що еквівалентно 0,68–1,49% від ВВП. Це призвело до зниження прозорості ринку, падіння довіри інвесторів та уповільнення інноваційного розвитку.

У результаті проведених інтерв'ю з компаніями, громадськими організаціями, сервісами на основі відкритих даних, розпорядниками та експертами у цій сфері було виявлено, що закриття значної частини ключових державних реєстрів та обмеження доступу до окремих наборів відкритих даних у 2022–2023 роках і відсутність цих даних станом на грудень 2025 року призвело до відчутних опосередкованих економічних втрат для користувачів відкритих даних. Ці втрати можна умовно поділити на три групи: прямі, пов'язані з додатковими операційними витратами бізнесу (наприклад, подорожчання перевірок через відсутність автоматизованого аналізу відкритих джерел); непрямі, зумовлені зростанням інформаційної асиметрії та зниженням точності аналітики; а також довгострокові, що проявляються в зниженні інвестиційної привабливості, призупиненні розвитку інновацій та уповільненні появи нових сервісів, які базуються на відкритих даних.

Це виразилося в зростанні фінансових витрат бізнесу. Найбільше це відчули компанії, які залежать від даних ЄДР: після його закриття та збереження лише платного/авторизованого доступу через API зросла собівартість продуктів і операційні витрати на підтримку сервісів. Навіть попри те, що більші IT-компанії і до 2022 року працювали через платний API ЄДР, для малих та середніх компаній підвищення тарифів і необхідність додаткових договорів фактично закрили можливість системного використання цих даних. Це знизило їхню конкурентоспроможність, уповільнило розвиток продуктів і обмежило доступ до базових інструментів верифікації та аналітики.

Крім того, саме повномасштабна війна стала ключовим фактором обмеження доступу до окремих державних реєстрів та інформаційних ресурсів. З міркувань безпеки та захисту критичної інфраструктури частина даних була тимчасово закрита або оприлюднюється в скороченій формі. Це призвело до зростання часових і трудових витрат на аналітику: журналісти, дослідники та громадські організації тепер змушені витрачати більше зусиль на отримання, перевірку та структурування інформації, яка раніше була доступна в автоматизованому режимі. Унаслідок цього погіршилась оперативність публічних досліджень і моніторингу, а аналіз соціальних, екологічних та економічних процесів став більш фрагментарним і менш передбачуваним за якістю вихідних даних.

Також було зафіксовано зниження прозорості ринку цифрових сервісів та довіри інвесторів. Відсутність доступу до ключових наборів відкритих даних (наприклад, про власність компаній, податкові борги) ускладнює перевірку контрагентів, обмежує можливості для проведення due diligence, знижує привабливість України для інвесторів та створює ризики шахрайських схем.

На думку більшості респондентів, обмеження даних фактично не підвищило рівень безпеки: у той час як дослідники та журналісти втратили інструменти аналізу, значна частина інформації залишилася доступною через старі масиви (були опубліковані до 2022 року і не видалені), відкриті джерела або навіть «чорний ринок». У підсумку це створює асиметрію доступу: легальні користувачі несуть втрати, тоді як неформальні канали залишаються активними.

Представники банківського сектору наголосили, що закриття податкових реєстрів і реєстрів про бізнес-активність стало найбільш відчутним обмеженням. Це ускладнило

ідентифікацію клієнтів, сповільнило скорингові процеси та призвело до тимчасового зниження обсягів кредитування. Банки були змушені перебудувати внутрішні алгоритми, збираючи інформацію вручну або через API приватних платформ. Попри це, вони вважають, що роль відкритих даних у банківській системі залишилася стратегічною, оскільки саме завдяки ним можливе швидке прийняття кредитних рішень і розвиток системи open banking.

Представники страхових компаній зазначили, що обмеження доступу до ЄДР та даних Державної податкової служби після 2022 року призвело до затримок у перевірці контрагентів і бенефіціарів, що ускладнило андеррайтинг та фінансовий моніторинг. Водночас респонденти підкреслили, що саме відкриті дані, зокрема набори про транспортні засоби, судові рішення, показники НБУ, статистичні дані та інформація з Prozorro відіграли ключову роль у збереженні стабільності ринку: вони забезпечили автоматизацію ризикової оцінки, підвищили прозорість операцій та дозволили страхувальникам підтримувати якість сервісів навіть в умовах воєнних обмежень. За словами учасників ринку, українські відкриті дані вирізняються високим рівнем деталізації, наявністю уніфікованих ідентифікаторів та можливістю поєднання інформації з різних джерел, що робить їх інформативнішими ніж у багатьох країнах ЄС. Основним викликом після 2022 року стала нестабільність оновлення частини наборів та нерівномірність їх доступності, через що ринок потребує гарантій безперервності публікації та уніфікації технічних стандартів для довгострокового використання відкритих даних.

Представники сектору корпоративної безпеки зазначили, що повномасштабна війна підвищила попит на моніторинг ризиків та аналітику з відкритих джерел. Проте скорочення доступу до наборів відкритих даних змістило акценти: компанії стали більше покладатися на OSINT-інструменти, соціальні мережі та Human Intelligence. Водночас, зросла цінність відкритих даних як ресурсу для раннього попередження загроз, оцінки ділової репутації та підтримки безперервності бізнесу.

Результати фокус-групи підтвердили, що повномасштабна війна стала переломним чинником для ринку відкритих даних в Україні. Закриття реєстрів, запровадження обмежень доступу та кадрові втрати серед розпорядників спричинили різке скорочення обсягів публікацій і оновлень даних. Учасники наголосили, що повномасштабна війна не лише призвела до призупинення роботи окремих сервісів, але й змінила державні пріоритети у сфері даних: першочерговими стали завдання, пов'язані із забезпеченням національної безпеки, антикорупційним контролем та плануванням відновлення. Водночас, вона стала поштовхом до структурної трансформації ринку: компанії почали інвестувати у власні джерела збору даних та створювати внутрішні аналітичні системи для збереження доступу до критично важливої інформації. Отже, війна радикально змінила умови роботи з даними й змусила учасників ринку адаптуватися до нової реальності, тоді як довгострокові наслідки для політики відкритості ще потребують подальшого аналізу.

Таким чином, зафіксовані економічні втрати були характерними, насамперед, у перші місяці після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році, коли масове закриття реєстрів та нерегулярність оновлень різко підвищили витрати бізнесу й громадського сектору послабили аналітичну спроможність, ускладнили перевірку контрагентів і призвели до тимчасового відтоку інвесторів. Попри те, що у 2023–2024 роках ситуація частково стабілізувалася, частина наборів була відкрита знову, а оновлення відновилися: режим доступності все ще відрізняється від довоєнного рівня та формує нову парадигму відкритості, у рамках якої повне повернення до стану перед лютим 2022 року не очікується. Це продовжує впливати на конкурентоспроможність цифрової економіки України та потребує подальшого системного вирівнювання політики відкритості.

Оцінка проблем ринку

Ринок відкритих даних має значний потенціал, проте його розвиток стримується низкою системних проблем, на які під час інтерв'ю звертали увагу як експерти, так і бізнес. Однією з ключових є якість та формати оприлюднення: частина наборів публікується не в машиночитних форматах (наприклад, у формі PDF-документів, зображень, веб сторінок), що ускладнює автоматичне завантаження, обробку та інтеграцію. В окремих випадках дані містять помилки структуризації (різні назви одних і тих самих полів, відсутність ідентифікаторів об'єктів, дублювання записів) або не супроводжуються повними метаданими, що унеможлиблює точне інтерпретування їхнього змісту.

Несвоечасність та нерегулярність оновлень суттєво впливають на можливість використання даних: набори можуть виходити з різною періодичністю, тимчасово зупинятися або оновлюватися із значним запізненням, що призводить до втрати історичної цілісності. Це особливо проблемно для побудови аналітичних моделей, оцінки ризиків і довгострокового планування. Додатковим викликом є те, що підходи до оновлення наборів на порталі часто є некоректними або непослідовними, а сам портал стикається з технічними обмеженнями та низьким рівнем автоматизації: велика частина процесів з боку розпорядників залишається ручною, що збільшує імовірність помилок і затримок.

Ситуацію ускладнює відсутність повноцінних метаданих і схем наборів даних, що унеможлиблює їх якісну інтеграцію, перевірку та повторне використання. Окремі розпорядники також можуть не оприлюднювати дані через необізнаність щодо вимог законодавства, що створює додаткові прогалини в екосистемі.

Не менш важливою проблемою залишається оцифрування та збереження історичних даних: значна частина таких масивів або недоступна, або існує у фрагментованому вигляді, що обмежує можливість проводити порівняльний аналіз і будувати довгострокові серії.

Більшість опитаних розпорядників наголошують на проблемі з кадрами. Робота спеціаліста з відкритих даних розпорядника інформації — це, як правило, додаткова робота, а не основна складова посадових обов'язків. Бракує фахівців із належним рівнем цифрової грамотності, спостерігається плінність кадрів і відтік спеціалістів у приватний сектор. Експерти та компанії вказують на комунікаційні бар'єри з розпорядниками. Зі сторони останніх зазначено байдужість у роботі та відсутність системи зворотного зв'язку. У результаті інституційна спроможність залишається низькою. Чинні інструменти державної політики у сфері відкритих даних працюють недостатньо ефективно: стратегічні документи часто не переходять у практичну реалізацію, норми законодавства виконуються переважно формально. Це створює ситуацію, за якої розпорядники не мають стимулів забезпечувати стабільність, якість та повноту відкритих наборів. До цього додається проблема обмеження доступу до ключових реєстрів та наборів відкритих даних, що обмежує можливості користувачів і створює правову невизначеність.

Не менш серйозною проблемою є нестача сталого фінансування. Значна частина сервісів на основі відкритих даних працює без стабільної бізнес-моделі та фактично існує завдяки короткостроковим грантам або донорським ініціативам, строк яких обмежений. Додатковим ударом стало скорочення програм підтримки відкритих даних, зокрема закриття низки ініціатив USAID на початку 2025 року, що раніше забезпечували ключове фінансування дата-фасилітаторів, конкурсів, хакатонів і проєктів розвитку екосистеми. Усе це звужує можливості для підтримки інноваційних сервісів, уповільнює розвиток ринку та створює ризики його нестабільності в середньостроковій перспективі.

Респонденти з банківського, страхового та сектору корпоративної безпеки одноставно відзначили, що головними бар'єрами розвитку ринку відкритих даних залишаються нестабільність доступу, низька якість наборів та відсутність єдиних стандартів обміну інформацією між розпорядниками, бізнесом і розробниками сервісів. Закриття або обмеження частини державних реєстрів та наборів відкритих даних після 2022 року (ЄДР, податкові дані) суттєво ускладнило роботу фінансових установ і страхових компаній, які базують свої моделі ризик-менеджменту на відкритих даних.

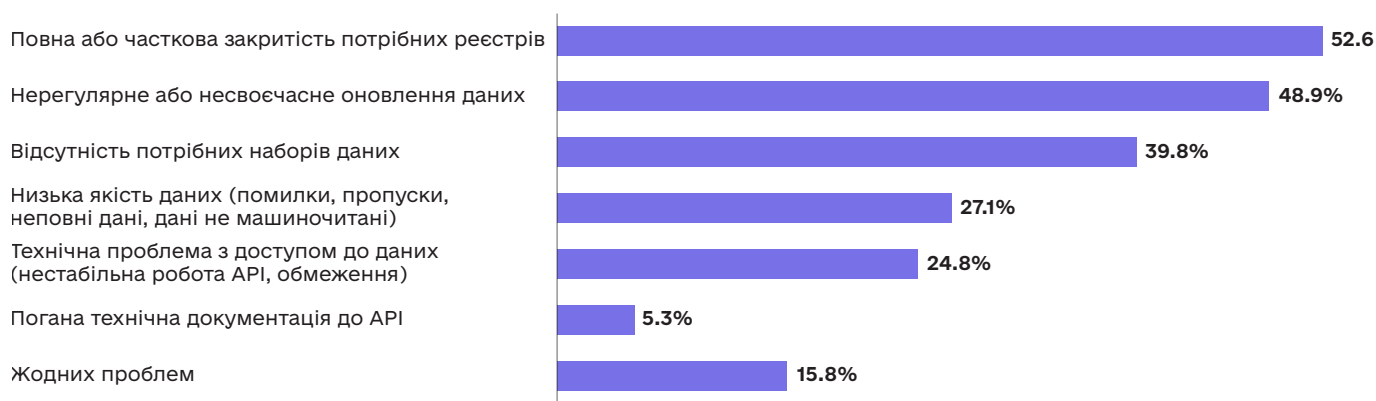
За відсутності повноцінних відкритих даних банки зазначають, що зростає вартість перевірок клієнтів: через обмежений доступ до державних реєстрів та необхідність використовувати комерційні канали даних кожне рішення про кредитування потребує значно більше перевірок, і кількість відмов у рази перевищує кількість успішних заявок, що підвищує

собівартість скорингу. Страхові компанії наголошують на дефіциті фахівців із даних та недостатній автоматизації державних IT-систем, що ускладнює обробку даних і сповільнює процеси. Усі респонденти зазначають брак координації між державними розпорядниками. Один і той самий набір даних може публікуватися в різних форматах або з різними структурами як одним розпорядником, так і кількома органами паралельно. Крім того, такі набори нерідко дублюються в різних системах, але з різною періодичністю оновлення чи неповним наповненням. У результаті, дані формально доступні, але не є узгодженими, що ускладнює їх автоматичну інтеграцію, вимагає додаткової ручної обробки й збільшує технічні витрати бізнесу.

Для сектору корпоративної безпеки ключовою проблемою стало скорочення кількості державних реєстрів доступних у форматі відкритих даних і зміщення до неофіційних каналів (соцмереж, OSINT, Human Intelligence), що підвищує ризики дезінформації та зменшує точність аналітики.

Результати онлайн-опитування частково підтвердили відповіді інтерв'ю. Трьома найбільшими проблемами названо повну або часткову закритість потрібних реєстрів і наборів відкритих даних (52,6%), нерегулярне або несвоєчасне оновлення даних (48,9%) та відсутність потрібних наборів даних (39,8%). Близько третини респондентів – 27,1% – наголосили на низькій якості даних (помилки, пропуски, неповні дані, дані не машиночитні). Крім того, суттєва частина опитаних зазначила технічні проблеми з доступом до даних (24,8%) та погану технічну документацію до API (5,3%). Водночас, 15,8% респондентів зазначили, що не бачать суттєвих перешкод для розвитку ринку відкритих даних (див. Графік 13).

Графік 13. «З якими проблемами при роботі з відкритими даними в Україні Ви стикаєтесь найчастіше?», 2025 рік, у %

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні»

Результати фокус-групи підтвердили вищезазначене: ключові бар'єри розвитку ринку відкритих даних залишаються подібними як для користувачів, так і для розпорядників: низька якість наборів, нестача фахівців із роботи з даними та слабка фактична координація між державними установами. Дані часто оприлюднюються у форматах, непридатних для машинної обробки (PDF, незаповнені або відсутні метадані, різні структури та формати для одного і того самого набору даних), без єдиних ідентифікаторів, що ускладнює інтеграцію через API та створює дублювання інформації між різними розпорядниками. Учасники також зазначили, що частина наборів оновлюється нерегулярно або роками не оновлюється, через що вони втрачають аналітичну цінність, що може бути наслідком кадрового дефіциту серед державних розпорядників. Це формує замкнене коло формального виконання вимог – дані публікуються, але не в такій формі, яка дозволяє їх повноцінно використовувати.

Водночас, у бізнесі та громадському секторі нестача стабільного фінансування та відсутність сталих бізнес-моделей змушують більшість сервісів на основі відкритих даних покладатися на грантову підтримку. Це не забезпечує довгострокової стійкості та робить ринок вразливим до зовнішніх змін. Закриття великих донорських програм додатково послабило інституційний розвиток екосистеми.

Перспективи розвитку ринку

Перспективи розвитку ринку пов'язані з бізнесом, інноваціями та відбудовою. Зазначено можливості розвитку open banking, аграрного й космічного секторів, створення нових аналітичних інструментів для бізнесу та інтеграцію в сервіси для громадян. Компанії вже виходять із такими продуктами на європейські ринки, а розпорядники, наприклад, НБУ та Prozorro планують публікацію більш деталізованих наборів і узгоджують розвиток систем із державними та євроінтеграційними стратегіями.

Використання технологій штучного інтелекту респонденти розглядають як перспективний напрям інтеграції у сфері відкритих даних. За їхніми оцінками, ШІ може автоматизувати ключові етапи роботи з даними: перевірку якості, виявлення аномалій, модерацію, очищення, попередню верифікацію та формування структурованих масивів для подальшого аналізу. Водночас, підкреслюється, що застосування таких технологій потребує чітких етичних стандартів, контролю якості моделей та обов'язкового нагляду фахівців із даних, аби уникнути помилкових рішень і некоректної інтерпретації інформації.

Ринок відкритих даних в Україні перебуває у фазі поступового відновлення після шоку 2022 року. Уже доведено користь для прозорості, журналістських розслідувань і бізнесу, але для подальшого розвитку потрібні систематизація, державне фінансування, посилення законодавства та інтеграція з новими технологіями.

Учасники фокус-групи визначили низку перспективних напрямів розвитку ринку відкритих даних: open banking, аграрні та екологічні дані, а також сервіси, що ґрунтуються на космічному моніторингу й даних відбудови. На їхню думку, поєднання відкритих даних із технологіями штучного інтелекту, машинного навчання та геоаналітики створює потенціал для появи нових продуктів і зниження витрат на обробку інформації. Серед стратегічних тенденцій респонденти також зазначили поступове наближення України до європейських стандартів публікації та управління даними. За умови сталого фінансування, впровадження технічних стандартів і підготовки фахівців ринок відкритих даних може перейти у фазу інституційного зміцнення та стати одним із драйверів цифрової економіки.

Попри воєнні виклики, ринок відкритих даних демонструє високу адаптивність і потенціал до подальшого розвитку. Представники банківських, страхових та безпекових компаній підкреслили, що Україна зберігає лідерські позиції в регіоні за рівнем цифровізації державних реєстрів та доступності API. Відкриті дані поступово перетворюються на структурну складову цифрової економіки. Процес наближення до європейської екосистеми відкритих даних уже триває: гармонізуються стандарти, оновлюється законодавство та відбувається технічна модернізація державних реєстрів. У перспективі саме ці напрями можуть визначати подальший розвиток ринку, незалежно від перебігу воєнних подій.

На думку респондентів, основними перспективними напрямками розвитку ринку є:

- стандартизація API та уніфікація форматів даних між усіма державними розпорядниками, що зменшить витрати бізнесу на інтеграції;
- повне відновлення доступу до ключових реєстрів та наборів відкритих даних, зокрема податкової інформації та ЄДР у формі відкритих даних;
- інтеграція штучного інтелекту для обробки великих масивів відкритих даних, скорингу, аналітики ризиків і виявлення шахрайства — цей напрям активно розвивають банки й страхові компанії;
- навчання фахівців і підвищення цифрової грамотності для забезпечення сталого попиту на відкриті дані як з боку бізнесу, так і громадян;
- розвиток партнерських моделей «держава—бізнес», які дозволяють створювати нові сервіси (наприклад, спільні API-рішення, автоматизований фінмоніторинг, аналітичні панелі).

Загалом респонденти прогнозують, що у середньостроковій перспективі ринок відкритих даних може стати одним із чинників економічного відновлення та антикорупційних реформ, оскільки відкритість даних підсилює прозорість фінансових потоків, довіру між державою й бізнесом та розвиток цифрових сервісів. Водночас учасники фокус-груп наголосили, що подальший прогрес на пряму залежить від дій держави. Мінцифри як центральний орган, відповідальний за формування та реалізацію політики у сфері відкритих даних, уже працює над низкою рішень: відновленням доступу до реєстрів через законодавчі ініціативи, адаптацією українського законодавства до вимог семи актів ЄС у сфері даних (які мають бути імplementовані по 2027 рік), розробкою стандартів публікації, оптимізацією управління порталом data.gov.ua, а також підтримкою роботи комунікаційної платформи «Data+» для системного діалогу між розпорядниками та спільнотою, ініціюванням грантових акселераційних програм для сервісів на основі відкритих даних за фінансування проєктів МТД тощо.

Вплив на суспільство

Використання відкритих державних даних в Україні має системний суспільний ефект, що охоплює соціальний, антикорупційний та екологічний виміри. Результати інтерв'ю та фокус-груп підтверджують, що дані стали інфраструктурою довіри між державою, бізнесом і громадянами, забезпечуючи не лише доступ до інформації, а й інструменти для аналізу, контролю та ухвалення управлінських рішень.

У соціальному вимірі відкриті дані розширили можливості громадян щодо участі в контролі за діяльністю органів влади та використанням публічних ресурсів. Сервіс [Spending.gov.ua](https://spending.gov.ua) забезпечив доступ до бюджетних транзакцій, що дозволило громадам і громадським організаціям виявляти завищені витрати та моніторити ефективність фінансових рішень.

Сервіси Opendatabot, «Суд на долоні», ВПО «Назар» забезпечують доступ до судових рішень, корпоративних даних, історії підприємств і статусу документів, що стало особливо важливим для внутрішньо переміщених осіб і ветеранів, які використовують ці інструменти для працевлаштування та контролю соціальних виплат.

Додатковий соціальний ефект забезпечує розвиток екологічних і транспортних сервісів, які дозволяють відстежувати забруднення, якість інфраструктури та безпеку перевізників на місцевому рівні.

Освітня складова сформувалася завдяки регулярній та великій кількості навчальних програм Мінцифри та онлайн курсам на платформі [«Дія.Освіта»](#), які популяризують роботу з даними й сприяють підвищенню цифрової грамотності населення. Для органів місцевого самоврядування та розпорядників даних важливу роль відіграють тренінги ініціативи [Open Data Academy](#), що сприяють кращому розумінню принципів публікації та стандартів якості відкритих даних.

Участь держслужбовців у таких навчальних програмах підвищує рівень їхньої кваліфікації, що, у свою чергу, покращує якість та повноту оприлюднення даних. Це позитивно впливає на суспільство загалом: зростає доступність достовірної інформації, забезпечується стабільність роботи сервісів, посилюється прозорість та можливості громадського контролю.

Для користувачів відкритих даних також доступні навчальні можливості, спрямовані на розвиток навичок роботи з даними, їх аналізу та візуалізації. Зокрема, освітні серіали та онлайн-курси на платформі [«Дія.Освіта»](#) охоплюють практичні аспекти використання відкритих даних для бізнесу, громадської діяльності та адвокації. Додатково важливу роль відіграють навчальні програми, реалізовані за участі Міністерства цифрової трансформації України та міжнародних донорів, а також міжнародні ресурси – [School of Data](#), [Open Data Institute](#), [Data.europa Academy](#) та [The GovLab](#). Сукупно такі ініціативи сприяють формуванню базової й прикладної грамотності у сфері відкритих даних та розширюють суспільну спроможність їх ефективного використання.

Антикорупційний ефект відкритих даних проявляється в зниженні інформаційної асиметрії та запобіганні зловживанням у сферах закупівель, фінансового моніторингу, корпоративного сектору, а також у контролі за деклараціями державних службовців. Система [Prozorro](#) забезпечила публічність закупівель і дозволила аналізувати учасників торгів за історією контрактів, податковими боргами чи санкційними ризиками, що сприяє виявленню недобросовісних постачальників та формуванню конкурентного ринку.

Сервіси YouControl, Clarity Project та Opendatabot поєднують корпоративні реєстри, санкційні списки та судові дані, дозволяючи журналістам і громадським організаціям ідентифікувати зв'язки між бізнесом і посадовцями, перевіряти бенефіціарів і документувати конфлікти інтересів. Дослідження впливу відкритих даних у сферах держзакупівель, та державного нагляду демонструють, що відкриті дані стали структурним елементом підзвітності органів влади, інструментом виявлення порушень, а також ресурсом, який системно підтримує прозорість у різних секторах. Вони застосовуються не лише в доказовій журналістиці, а й у моніторингових практиках громадських організацій, антикорупційному контролі, оцінці ризиків, а також у роботі суб'єктів ринку, що потребують перевірки контрагентів та аналізу ділового середовища.

Екологічний вимір відкритих даних формується поступово, проте вже відіграє ключову роль у моніторингу забруднення, контролі дотримання природоохоронного законодавства та плануванні відбудови. Сервіси [SaveEcoBot](#), [EcoCity](#) агрегують відкриті дані про ви-

киди підприємств, результати інспекцій, рівень забруднення повітря та води, що дозволяє громадянськості й інвесторам оцінювати екологічні ризики та ухвалювати відповідальні рішення.

Окрему роль відіграє аналіз відкритих екологічних джерел і супутникових зображень, на основі яких було ідентифіковано понад 700 потенційно забруднених територій, пов'язаних із руйнуванням промислових об'єктів, хімічними викидами або бойовими діями. Ця інформація, хоча і не підпадає під категорію відкритих даних, є критичною для відбудови, оскільки допомагає визначати пріоритети очищення територій, уникати забудови небезпечних зон у житлових районах та інфраструктурі, оцінювати ризики забруднення ґрунтів і водоносних горизонтів, а також коригувати вартість землі та інвестиційних проєктів. Таким чином, дані виконують функцію не лише фіксації екологічних наслідків війни, але й підтримують інтеграцію екологічних вимог у довгострокове планування реконструкції країни.

У сукупності ці ефекти свідчать, що відкриті дані трансформувалися з інструменту цифровізації державних послуг у фундамент суспільної підзвітності, контролю публічних фінансів, підвищення економічної ефективності та екологічної безпеки. Їхній вплив виходить за межі розвитку ІТ-ринку та стає базовою умовою для формування стійкої, прозорої та відповідальної моделі управління в Україні.

Результати онлайн-опитування підтверджують ці факти та демонструють, що відкриті дані мають найбільший суспільний вплив у сфері підвищення прозорості та підзвітності влади – так вважають 81% опитаних. Високий показник також спостерігається у сфері антикорупційної діяльності (69%), що свідчить про ключову роль відкритих даних у запобіганні зловживанням і посиленні громадського контролю. Значна частка респондентів (52%) вказала на вплив відкритих даних при фінансовому скорингу та перевірці контрагентів.

Майже половина учасників опитування (45%) зазначили, що використання відкритих даних сприяє підвищенню якості життя громад та міського планування, а 42% вбачають їхній вплив у сфері прийняття важливих рішень та маркетингових досліджень. Крім того, 40% респондентів наголосили на ролі відкритих даних у перевірці фізичних осіб, а 29% – у сфері екологічного моніторингу та захисту довкілля. Лише 3% учасників зазначили інші сфери, а 1% – що дані мають комплексний вплив на всі галузі одночасно (див. Графік 14).

Графік 14. Сфери, у яких відкриті дані та продукти/сервіси на основі відкритих даних мають найбільший суспільний вплив, 2025 рік

Джерело: онлайн-опитування «Оцінка ринку відкритих даних в Україні»

Таким чином, аналіз показує, що найбільший суспільний ефект відкриті дані забезпечують у підвищенні прозорості, боротьбі з корупцією та у сфері економічної довіри між суб'єктами. Паралельно вони відіграють значну роль у розвитку місцевих громад, підтримці прийняття рішень, бізнес-аналітиці та екологічному контролю, формуючи багатовимірний вплив на суспільство.

Висновки

Україна зберігає позиції серед європейських лідерів у сфері відкритих даних. Попри повномасштабну війну, країна демонструє стабільний розвиток екосистеми відкритих даних. За результатами оцінки Open Data Maturity 2025 року, Україна — четверта країна в Європі за розвитком сфери відкритих даних. Це підтверджує сталість політики відкритих даних і її стратегічну інтегрованість у державне управління навіть в умовах воєнних викликів.

Законодавча база є розвиненою, але потребує оновлення, зокрема відповідно до норм ЄС. Основою нормативного регулювання є Закон «Про доступ до публічної інформації» та Постанова № 835, які встановлюють обов'язок розпорядників публікувати дані у машиночитному форматі. Водночас імплементація Директиви (ЄС) 2019/1024, Регламенту (ЄС) 2016/679 (GDPR) (про захист персональних даних) тощо залишається частковою. Імплементація цих нормативно-правових актів ЄС є важливою, хоча вони і прямо не впливають на законодавство про відкриті дані, але є важливим доповненням до нього. Необхідне оновлення положень щодо спільної обробки даних, субпідряду та захисту приватності в інтернеті.

Інституційна структура ринку відкритих даних в Україні є відносно усталеною та базується на взаємодії трьох основних груп. Виявлений аналіз підтверджує, що відкриті дані пройшли шлях від суто інструменту прозорості до ключового елемента цифрової економіки.

- Розпорядники відкритих даних — органи центральної влади, місцевого самоврядування та державні підприємства, які формують та оприлюднюють набори даних.
- Розробники та сервіси на основі відкритих даних — приватні компанії, стартапи й проекти, що створюють цифрові продукти, аналітичні рішення та сервіси з доданою вартістю.
- Користувачі — бізнес, медіа, громадські організації, дослідники та громадяни, які використовують відкриті дані безпосередньо або через сервіси, побудовані на їхній основі.

Взаємодія цих груп формує екосистему відкритих даних України та визначає її стійкість і потенціал подальшого розвитку.

Економічний потенціал ринку відкритих даних є вагомим і зростає: ядро ринку становить 2,0 млрд грн (50,1 млн дол. США), а загальний обсяг — 26,8 млрд грн (668 млн дол. США). Сектор поступово переходить від експериментальної до зрілої фази розвитку, стаючи невід'ємною частиною цифрової економіки. Сервісні компанії, які працюють з відкритими даними, створюють близько 0,02–0,05% ВВП України, а весь ринок — близько 0,2% ВВП, формуючи додану вартість у суміжних галузях. Найбільшу активність демонструють фінансова, енергетична, екологічна, транспортна та містобудівна сфери, у яких відкриті дані є базою для аналітичних систем, моніторингу, планування й контролю прозорості операцій. Це свідчить, що ринок перетворюється на стійкий економічний сегмент із високим потенціалом подальшого розвитку.

Після 2022 року ринок відкритих даних в Україні зазнав суттєвої трансформації структури попиту. Обмеження доступу до частини ключових державних реєстрів тимчасово скоротили обсяги доступних даних та звузили функціональність низки сервісів. Водночас, аналіз інтерв'ю та фокус-груп свідчить, що не відбулося перерозподілу на користь одного сегмента, а натомість розширився спектр користувачів і виріс інтерес до суспільно важливих застосувань відкритих даних. Поруч із традиційним комерційним використанням, значно збільшилася кількість запитів від державних органів, волонтерських спільнот, міжнародних партнерів та структур, залучених до питань безпеки, гуманітарної логістики та відбудови. Зростання цих сегментів пояснюється потребою в оперативних, структурованих і технічно сумісних даних для аналізу ризиків, перевірки контрагентів, моніторингу дотримання законодавства та планування інфраструктурних рішень. Саме набори з високим рівнем структурованості, якісними метаданими та доступними API (фінансові, транспортні, екологічні) стали найбільш затребуваними в умовах швидкої зміни операційних потреб. Крім того, респонденти відзначали, що обмеження доступу до даних мали і помітні економічні наслідки для ринку та окремих сервісів, оскільки унеможливлювали виконання базових операцій на кшталт перевірки контрагентів, моніторингу ризиків чи фінансової

аналітики. У цьому контексті такі приклади, як адаптація продуктів YouControl або інструментів Укртрансбезпеки до завдань гуманітарної логістики, ілюструють не зміщення акценту, а інтенсивне зростання додаткових сегментів попиту, які раніше мали другорядний характер. Структура попиту стала більш багатовимірною: комерційне використання зберігається, але його доповнюють масштабні та критично важливі кейси на перетині безпеки, управління ризиками та відбудови.

Сектор демонструє поступову інституційну зрілість: відкриті дані активно інтегрують 36,8% компаній для аналітики, 12,2% – у продукти, а 4,6% покладаються на них, як на основу бізнес-моделі. Увага учасників ринку зміщується від кількості оприлюднених наборів до підвищення якості та придатності даних для машинної обробки. У фокусі структурованість, наявність метаданих, історичність оновлень та можливість інтеграції через API. Державні органи поступово покращують підходи до публікації, упорядковуючи формати, уточнюючи ідентифікатори та розширюючи набори відкритих даних, зокрема через методичні матеріали, стандартизацію та консультації, що здійснюються Міністерством цифрової трансформації. Ці зрушення формують передумови для більш передбачуваного, узгодженого та технічно сумісного ринку відкритих даних, що, зі свого боку, підсилює довіру між державою, бізнесом і громадянськістю.

Секторальна зрілість у використанні відкритих даних суттєво відрізняється між галузями. Банківський сектор приймає до 85% стратегічних рішень на основі відкритих даних; у ризикових видах страхування їх частка становить 70–80%, а в страхуванні життя – 40–50%. У юридичних та безпекових послугах частка інтегрованих відкритих даних – 20–25%. Використання відкритих даних зростає разом із масштабом підприємств: активно інтегрують дані 83% великих компаній, 56% середніх, 44% малих і 23% мікробізнесу. За секторами найбільше значення відкритих даних фіксується у фінансах і банківській сфері (62%), публічному секторі (52%), професійних послугах (47%) та торгівлі (41%). Середні показники спостерігаються в логістиці (36%), IT (34%) та будівництві (30%). Менший, але помітний вплив даних у транспорті (27%), промисловості та енергетиці (23%), недержавному секторі (21%). Найнижчі показники в агросекторі (20%) та освіті й культурі (6%).

Відкриті дані формують відчутний суспільний ефект. Прозорість ухвалення рішень, підзвітність влади та розвиток громадського контролю. Платформи на кшталт Prozorro, В Prozorro, OpenBudget, YouControl і SaveEcoBot демонструють, що доступність структурованої інформації створює умови для рівного доступу до публічних ресурсів, доказової журналістики та формування довіри між громадянами, бізнесом і державою. Після початку повномасштабного вторгнення роль відкритих даних зросла: вони застосовуються для моніторингу відбудови, логістики, екологічних ризиків, перевірки контрагентів та виявлення пов'язаних структур у високоризикових секторах. Водночас, в Україні сформувалася гібридна модель використання даних, за якої відкриті дані поєднуються з внутрішніми корпоративними масивами, комерційними даними, архівними наборами та інформацією, отриманою через спеціальні запити. Такий підхід дозволяє компенсувати тимчасові обмеження доступу до окремих реєстрів і підтримувати сталість сервісів. Новим етапом розвитку стало застосування інструментів штучного інтелекту – від автоматичного аналізу ризиків і виявлення аномалій у транзакціях до інтеграції даних у системи оперативного моніторингу. За умови стабільного доступу та технічної стандартизації відкриті дані можуть стати фундаментом для прозорої відбудови та довгострокової інституційної стійкості.

Штучний інтелект посилює цінність відкритих даних і формує нові напрями їхнього використання. Поеднання відкритих даних із технологіями ШІ, машинного навчання та геоаналітики дозволяє створювати нові сервіси, підвищувати якість обробки інформації та знижувати операційні витрати. Найбільший потенціал мають сфери ризик-аналізу, перевірки контрагентів, моніторингу дотримання законодавства, екологічного аналізу та відбудови. Подальший розвиток таких рішень залежить від доступності структурованих, регулярно оновлюваних наборів даних та технічної модернізації реєстрів.

Міжнародні партнери відіграють важливу роль у стабільності та розвитку екосистеми відкритих даних. Міжнародні організації та донорські програми забезпечують сталість ринку відкритих даних завдяки грантовій підтримці, технічній допомозі та впровадженню європейських стандартів, що дозволяє системі функціонувати та розвиватися навіть в умовах воєнного часу.

Рекомендації

Законодавчі та інституційні дії

- Інституційно та законодавчо підсилити Мінцифру в контексті виконання покладених на неї повноважень.
- Посилити відповідальність розпорядників інформації за своєчасність оновлення та достовірність опублікованих даних.
- Запровадити заохочувальні та дисциплінарні заходи, які б спонукали до проактивної позиції розпорядників інформації в контексті публікації відкритих даних.
- Зобов'язати кожного розпорядника інформації визначати відповідальну особу (осіб), які є відповідальними за реалізацію розпорядником політики відкритих даних, зокрема за своєчасне оновлення публікацію наборів даних.
- Оновити законодавство у сфері відкритих даних для врахування нових кращих практик розвитку сфери.
- Прийняти Стратегію розвитку сфери відкритих даних.

Якість і доступність даних

- Запровадити єдину систему оцінки якості наборів із публічними рейтингами розпорядників.
- Відновити регулярне оновлення наборів відкритих даних, які були тимчасово зупинені, зокрема податкових, кадастрових і митних, з урахуванням безпекових обмежень.
- Забезпечити передбачувані та прозорі умови доступу до API ключових реєстрів (ЄДР, Prozorro, фінзвітність).
- Посилити стандартизацію метаданих через чіткі технічні вимоги до форматів, наборів і структур даних, включно з обов'язковими ідентифікаторами, схемами та частотою оновлення.
- Сприяти інтероперабельності наборів відкритих даних від різних розпорядників.
- Модернізувати функціональність порталу data.gov.ua, зосередившись на індексації, якості метаданих, валідації форматів, історичності публікацій та зручному пошуку.
- Проводити регулярні аудити якості даних силами розпорядників (інформаційні аудити), із публікацією звітів щодо повноти, актуальності та форматів.
- Запровадити автоматизовані інструменти модерації та валідації наборів даних (у т. ч. із використанням алгоритмів ШІ для перевірки якості, структури, дублювань та аномалій), із подальшою перевіркою спеціалістами.

Економічний розвиток ринку

- Стимулювати створення стартапів і сервісів на основі відкритих даних через гранти та конкурси.
- Розвивати системну співпрацю між державними органами, бізнесом, медіа та аналітичними центрами для спільного використання та вдосконалення відкритих даних.

Комунікація та культура відкритості

- Проводити інформаційні кампанії для популяризації відкритих даних на національному та місцевому рівнях.
- Підтримувати дослідження економічного, антикорупційного впливу відкритих даних у співпраці з аналітичними установами та експертами.

Суспільна безпека та відбудова

- Використовувати відкриті дані для моніторингу прозорості відбудови, державних закупівель та розподілу допомоги.
- Розвивати механізми анонімізації та пропорційного обмеження доступу, щоб забезпечити баланс між відкритістю і захистом інформації в умовах війни.
- Сформувані сталі механізми використання відкритих даних для антикорупційного моніторингу та громадського контролю.

Додаток 1: Гайд для проведення інтерв'ю з експертами у сфері відкритих даних

Мета дослідження: Здійснити системну оцінку стану та перспектив ринку відкритих даних в Україні після початку повномасштабної російської агресії, визначити його обсяг, структуру, проблеми та вплив на економіку та суспільство.

Тривалість інтерв'ю: до 60 хв.

Формат: онлайн інтерв'ю на платформі Zoom або аналог (як виняток, персональні зустрічі або телефонне інтерв'ю)

Цільові респонденти: експерти або організації, які спеціалізуються на дослідженнях відкритих даних

Орієнтовний перелік питань

Примітка: Завдання інтерв'юера – розкриття кожної з тем інтерв'ю. Якщо у рамках відповіді на питання респондент вже надав відповідь на інше питання, ще раз його повторювати не треба. Послідовність обговорення тем є довільною, але важливо отримати інформацію по кожній темі

Перед початком інтерв'ю потрібно запитати респондента, чи він не проти запису інтерв'ю.

Перед початком інтерв'ю треба узгодити з респондентом термінологію. Рекомендовано прочитати респонденту визначення або назвати ключові ознаки відкритих даних (у тексті жирним виділені ці ознаки). Пропонований текст:

«У рамках цього дослідження ми послуговуємось визначенням відкритих даних відповідно до [Закону України «Про доступ до публічної інформації»](#). Отже, під відкритими даними ми розуміємо **публічну інформацію** у форматі, що дозволяє її **автоматизоване оброблення електронними засобами**, вільний та **безоплатний доступ** до неї, а також її **подальше використання**. Це означає, що ми говоримо про інформацію, що отримується, створюється або зберігається органами державної влади, місцевого самоврядування, державними та комунальними підприємствами, та яка доступна для завантаження у файловій формі, а також через API у машиночитаному або табличному форматі.»

Загальна інформація про експертизу респондента / організації, яку він представляє

Розкажіть, будь ласка, про роль Вашої організації / Вашу роль та досвід у сфері відкритих даних в Україні. Як довго Ви працюєте з цією темою і в якій якості (дослідник, активіст, представник донорської організації, журналіст тощо)?

На чому сфокусована Ваша основна діяльність, пов'язана з відкритими даними?

Оцінка стану та динаміки ринку відкритих даних

Як би Ви охарактеризували поточний стан екосистеми відкритих даних в Україні?

Як, на Вашу думку, змінився ринок сервісів на основі відкритих даних після початку повномасштабного вторгнення?

Хто є ключовими гравцями на цьому ринку сьогодні? Оцініть роль державних органів, бізнесу, громадського сектору. Як змінився їхній вплив та роль за останні роки?

Які сектори економіки та суспільного життя, на Вашу думку, отримують найбільші переваги від використання відкритих даних? Чи змінилася ця ситуація після 2022 року?

Вплив обмеження доступу до даних після 2022 року

Як Ви оцінюєте рішення про закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення? Наскільки, на Вашу думку, ці кроки були виправданими?

Які, на Вашу думку, головні негативні наслідки цього закриття для економіки, прозорості врядування та суспільства загалом?

Як Ви оцінюєте поточний процес поступового відновлення доступу до частини даних? Чи є він достатньо прозорим та системним?

Які набори даних, на Вашу думку, є пріоритетними для відкриття найближчим часом і чому?

Проблеми, виклики та перспективи розвитку

З якими системними проблемами стикається сфера відкритих даних в Україні, окрім обмеженого доступу? (наприклад, якість даних, взаємодія з розпорядниками, брак кадрів, технічні проблеми, не виконання вимог закону щодо оприлюднення наборів даних).

Наскільки ефективною є державна політика у сфері відкритих даних? Які є сильні та слабкі сторони в діяльності Міністерства цифрової трансформації та інших органів влади?

Яких даних або типів даних критично не вистачає в Україні для стимулювання інновацій та розвитку нових сервісів?

Як Україна виглядає на фоні країн ЄС у питанні роботи з відкритими даними? Що нам варто було б запозичити з європейського досвіду?

Які перспективи використання нових технологій, зокрема штучного інтелекту, для обробки та аналізу відкритих даних в Україні?

Соціальний, антикорупційний та економічний вплив

У яких сферах, на Вашу думку, відкриті дані мали найбільший позитивний вплив (наприклад, боротьба з корупцією, підвищення прозорості, покращення державних послуг, екологічний моніторинг)?

Які ризики можуть бути пов'язані з використанням відкритих даних?

Чи можете навести конкретні приклади чи історії успіху, які яскраво демонструють користь від відкритих даних в Україні?

Наскільки повно, на Вашу думку, реалізований економічний потенціал відкритих даних в Україні? Що заважає його розкриттю?

Яку роль можуть і повинні відігравати відкриті дані у процесах відбудови та відновлення України?

Інше

Які важливі питання, пов'язані з ринком відкритих даних, ми не обговорили під час інтерв'ю?

На Вашу думку, які три ключові кроки з боку держави, бізнесу чи громадськості могли б суттєво пришвидшити розвиток ринку відкритих даних в Україні?

Додаток 2: Гайд для проведення інтерв'ю з розпорядниками відкритих даних

Мета дослідження: Здійснити системну оцінку стану та перспектив ринку відкритих даних в Україні після початку повномасштабної російської агресії, визначити його обсяг, структуру, проблеми та вплив на економіку та суспільство.

Тривалість інтерв'ю: до 60 хв.

Формат: онлайн інтерв'ю на платформі Zoom або аналог (як виключення, персональні зустрічі або телефонне інтерв'ю)

Цільові респонденти: органи державної влади, які є розпорядниками публічної інформації у формі відкритих даних

Орієнтовний перелік питань

Примітка: Завдання інтерв'юера – розкриття кожної з тем інтерв'ю. Якщо у рамках відповіді на питання респондент вже надав відповідь на інше питання, ще раз його повторювати не треба. Послідовність обговорення тем є довільною, але важливо отримати інформацію по кожній темі

Перед початком інтерв'ю потрібно запитати респондента, чи він не проти запису інтерв'ю.

Перед початком інтерв'ю треба узгодити з респондентом термінологію. Рекомендовано прочитати респонденту визначення або назвати ключові ознаки відкритих даних (у тексті жирним виділені ці ознаки). Пропонований текст:

«У рамках цього дослідження ми послуговуємось визначенням відкритих даних відповідно до [Закону України «Про доступ до публічної інформації»](#). Отже, під відкритими даними ми розуміємо **публічну інформацію** у форматі, що дозволяє її **автоматизоване оброблення електронними засобами**, вільний та **безоплатний доступ** до неї, а також її **подальше використання**. Це означає, що ми говоримо про інформацію, що отримується, створюється або зберігається органами державної влади, місцевого самоврядування, державними та комунальними підприємствами, та яка доступна для завантаження у файловій формі, а також через API у машиночитаному або табличному форматі.»

Загальна інформація про установу та її роль

- Розкажіть, будь ласка, про роль Вашого органу/установи в системі відкритих даних України. За які ключові набори даних Ви відповідаєте?

Процеси та інфраструктура роботи з відкритими даними

- Чи є у Вашій організації відомчі акти, які регламентують роботу з наборами даних, як розпорядника таких даних?
- Опишіть, будь ласка, типовий процес публікації набору даних у Вашій установі
- Чи завжди оприлюднення наборів даних відбувається із заявленою частотою? Якщо ні, які причини затримок?

- Які технічні засоби, програмне забезпечення та платформи Ви використовуєте для управління та публікації даних?
- Чи є у Вас стратегія розвитку відкритих даних у Вашому органі? Як Ви визначаєте пріоритети, які набори даних відкривати в першу чергу?
- З якими технічними, юридичними чи організаційними труднощами Ви стикаєтесь під час публікації та регулярного оновлення відкритих даних?
- З якими іншими організаціями (підрядниками, комунальними установами) відбувається взаємодія/співпраця під час збору, підготовки та публікації даних? Як би Ви оцінили якість та ефективність цієї взаємодії? Що варто було б змінити/покращити?

Ринок відкритих даних

- Чи збираються кількісні показники, які стосуються поширення наборів відкритих даних? Які набори є найбільш популярними? Яка частота завантаження? Яка географія?
- Будь ласка, розкажіть про основних користувачів наборів відкритих даних, розпорядником яких є Ваша організація. На Вашу думку, хто — державні органи, бізнес, громадяни — найчастіше користуються відкритими даними? Будь ласка, оцініть частки кожного з типів користувачів. Чи мінялись вони після повномасштабного вторгнення?
- Які компанії/сервіси, які спеціалізуються на створенні продуктів/послуг на основі відкритих даних, користуються наборами даних, які Ви виробляєте? Як змінився цей ринок за роки після початку повномасштабного вторгнення? Наприклад, чи змінилась кількість компаній?

Вплив обмеження доступу до даних після 2022 року

- Які ключові набори даних, за які Ви відповідаєте, були закриті або обмежені в доступі після 24 лютого 2022 року?
- Якщо так, якими були основні причини та критерії для прийняття рішення про закриття доступу?
- Як закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення вплинуло на роботу Вашої установи?
- Чи і як Ви комунікували зі користувачами даних (державними органами, бізнесом, громадськістю) щодо закриття реєстрів та обмежень?
- Чи існує план відновлення доступу до цих даних? Які умови мають бути виконані для їх повторного відкриття?
- Як користувачі отримують доступ до наборів даних, які зараз закриті? Чи має Ваша організація договірні відносини, які передбачають надання доступу до наборів даних компаніям, які спеціалізуються на створенні продуктів/послуг на основі відкритих даних?

Проблеми, виклики та перспективи розвитку

- Як би Ви оцінили якість даних, які Ви публікуєте? Які процеси існують для забезпечення їхньої точності, повноти актуальності та машиночитаності?
- Як Ви взаємодієте зі споживачами Ваших даних? Чи отримуєте Ви зворотний зв'язок (наприклад, повідомлення про помилки, пропозиції) і як його використовуєте?
- Чи відчуваєте Ви дефіцит кадрів або компетенцій для роботи з даними у Вашій установі? Яких фахівців не вистачає?

- Які дані, на Вашу думку, варто було б відкрити на рівні всієї держави в першу чергу для стимулювання економіки та підвищення прозорості?
- Чи використовуєте Ви технології штучного інтелекту для обробки, аналізу чи підготовки даних до публікації?
- Чи знаєте Ви, як працюють розпорядники аналогічних наборів відкритих даних у Європейському Союзі? Чим відрізняється підхід ЄС від українського у роботі з відкритими даними, та що потрібно змінити в Україні, щоб наблизитися до стандартів ЄС?

Соціальний, антикорупційний та екологічний вплив

- Які на Вашу думку набори даних, розпорядником яких Ви є мають найбільший економічний (комерційний) потенціал? Які набори даних, на вашу думку (безвідносно до розпорядника) мають найбільший економічний (комерційний) потенціал?
- Чи відкриття наборів даних, з якими Ви працюєте, мало позитивний вплив на суспільство? Наприклад, покращувало прийняття рішень, зменшувало витрати, допомагало бізнесу створювати нові сервіси, збільшувало прозорість діяльності влади та сприяло боротьбі з корупцією чи дозволяло вирішувати проблеми у сфері екології?
- Якщо так, чи відомі Вам конкретні приклади (кейси)? Будь ласка, розкажіть
- Які ризики можуть бути пов'язані з використанням відкритих даних?

Інше

- Які інші питання, на Вашу думку, яких ми не торкнулися під час інтерв'ю, є важливими під час дослідження ринку відкритих даних?
- На Вашу думку, які три ключові кроки держави чи бізнесу суттєво пришвидшили б розвиток ринку відкритих даних в Україні

Додаток 3: Гайд для проведення інтерв'ю з компаніями, що працюють з відкритими даними

Мета дослідження: Здійснити системну оцінку стану та перспектив ринку відкритих даних в Україні після початку повномасштабної російської агресії, визначити його обсяг, структуру, проблеми та вплив на економіку та суспільство.

Тривалість інтерв'ю: до 60 хв.

Формат: онлайн інтерв'ю на платформі Zoom або аналог (як виключення, персональні зустрічі або телефонне інтерв'ю)

Цільові респонденти: компанії, що використовують відкриті дані

Орієнтовний перелік питань

Примітка: Завдання інтерв'юера — розкриття кожної з тем інтерв'ю. Якщо у рамках відповіді на питання респондент вже надав відповідь на інше питання, ще раз його повторювати не треба. Послідовність обговорення тем є довільною. У блоці «Загальна інформація» є кілька кількісних питань. Важливо отримати на них відповіді під час інтерв'ю, якщо ця інформація не була отримана раніше (короткий опитувальник надсилається разом з листом-запитом на інтерв'ю)

Перед початком інтерв'ю потрібно запитати респондента, чи він не проти запису інтерв'ю.

Перед початком інтерв'ю треба узгодити з респондентом термінологію. Рекомендовано прочитати респонденту визначення або назвати ключові ознаки відкритих даних (у тексті жирним виділені ці ознаки). Пропонований текст:

«У рамках цього дослідження ми послуговуємось визначенням відкритих даних відповідно до [Закону України «Про доступ до публічної інформації»](#). Отже, під відкритими даними ми розуміємо **публічну інформацію** у форматі, що дозволяє її **автоматизоване оброблення електронними засобами**, вільний та **безоплатний доступ** до неї, а також її **подальше використання**. Це означає, що ми говоримо про інформацію, що отримується, створюється або зберігається органами державної влади, місцевого самоврядування, державними та комунальними підприємствами, та яка доступна для завантаження у файловій формі, а також через API у машиночитаному або табличному форматі.»

Інформація для інтерв'юєрів. Може бути використана під час інтерв'ю. Приклади джерел відкритих даних (перелік не вичерпний):

1. Єдиний державний вебпортал відкритих даних (data.gov.ua)
2. Портал відкритих даних Верховної Ради України
3. Портали відкритих даних органів місцевого самоврядування (Портал відкритих даних Львова, Вінниці тощо)
4. Національна інфраструктура геопросторових даних (доступ обмежено на час дії воєнного стану)

5. Публічні API:

- Реєстр Декларацій НАЗК
- Prozorro
- Prozorro.Продажі
- API сервіси Національного банку України
- Система Е-Дата (Spending, Open Budget)
- ЄДР
- Dream

6. Набори відкритих даних, визначені у [Постанові КМУ №835](#), навіть, якщо доступ до них отримується на окремих умовах, не у форматі відкритих даних.

Відповіді на кілька питань, які стосуються кількісних показників, треба попросити респондента надати до інтерв'ю. Коротка анкета надсилається респонденту разом із запитом на інтерв'ю. Якщо до початку інтерв'ю відповіді не отримані, ця інформація запитується під час або наприкінці інтерв'ю.

Питання:

	2024	2021
Дохід компанії (приблизна сума, у млн грн)		
Середньорічна кількість працівників компанії		
Кількість запитів за даними до продуктів/сервісів компанії		
Частка використання відкритих даних компанією	1) Кожен день / постійно 2) Кожен тиждень / регулярно 3) Кілька разів на місяць / регулярно 4) Кілька разів на рік / регулярно 5) Іноді за потреби 6) Відкритими даними не користуюсь	1) Кожен день / постійно 2) Кожен тиждень / регулярно 3) Кілька разів на місяць / регулярно 4) Кілька разів на рік / регулярно 5) Іноді за потреби 6) Відкритими даними не користуюсь

Вступ: Загальна інформація про компанію та динаміка ринку

- Розкажіть, будь ласка, про Вашу компанію (коли була заснована, сфера діяльності, ключові продукти/послуги, цільова аудиторія)
- Перерахуйте, будь ласка, сервіси на основі даних (не тільки відкритих даних), які пропонує Ваша компанія.
- Як би Ви оцінили загальну динаміку вашого сегмента ринку за останні роки — він зростає чи скорочувався? Чи з'явилися у Вас нові напрями бізнесу? З чим це було пов'язано?

Тема 1: Роль відкритих даних у бізнес-моделі компанії

- Як би Ви охарактеризували роль відкритих даних для вашого бізнесу?
 - Вони є основою Вашої бізнес-моделі.
 - Вони є суттєвою частиною бізнес-моделі, але не єдиною.
 - Вони є додатковою функціональністю для Ваших продуктів/послуг.
 - Вони використовуються для внутрішнього використання
- Оцініть у відсотках, наскільки діяльність Вашої компанії залежить від доступу до відкритих даних.
- Що станеться з компанією, якщо доступ до ключових — для Вашої діяльності — наборів відкритих даних повністю припиниться?

Примітка для інтерв'юера: можливі наслідки, на які можна вказати респонденту за потреби — зростуть витрати, частина напрямів закрийється, компанія закрийється.

- Як впливає (може вплинути) тимчасова втрата доступу до відкритих даних, наприклад, через кібератаку?

[КЛЮЧОВЕ ПИТАННЯ, НА ЯКЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ТРЕБА ОТРИМАТИ РОЗГОРНУТУ ВІДПОВІДЬ]

- Які категорії відкритих даних Ви використовуєте? Для кожної категорії, будь ласка, розкажіть детальніше про:
 - Основні джерела,
 - Частоту
 - Мету використання ,
 - (Потенційних) користувачів.

Примітка: якщо треба, можна вказати основні категорія, як-то: дані про компанії та їх власників, статистичні, мобільність, публічні закупівлі, дані державних публічних реєстрів, геопросторові, спостереження за Землею та навколишнім середовищем, метеорологічні. (Джерело: Open Data Directive)

Примітка: якщо треба, можна вказати основні джерела, як-то data.gov.ua, stat.gov.ua, Укр-трансбезпека, Prozorro, сервісні компанії, як-то YouControl. Детальніший перелік джерел вказаний на початку гайду

- Якими державними даними (окрім відкритих) Ви користуєтеся? Чи є для Вас різниця між машиночитними даними (через API) та даними в інших форматах?
- Які дані, інформація або документи компанія регулярно запитує в органів державної влади?
- Як компанія отримує дані, крім як у машиночитному форматі?
- Чи отримує компанія дані, інформацію або документи від державних органів влади дані на договірних засадах? Якщо так, то які? (Примітка для інтерв'юера: прикладами даних, які надаються державними органами на договірній основі, є сервіси зі сплати штрафів, платформа публічних закупівель, ЄДР тощо)
- Які дані, інформацію або документи, які Ви отримуєте від органів державної влади, у тому числі через запити або договірних засадах (можливо платно), Ви б хотіли отримувати у формі відкритих даних?

Тема 1А: Оцінка ринку сервісів на основі відкритих даних [лише для компаній, де відкриті дані є основою бізнесу або складають суттєву частку бізнесу – на основі відповідей на питання Теми 1]

- Як Ви оцінюєте сучасний стан ринку сервісів, що базуються на відкритих даних? Якою є його динаміка та кількість ключових гравців?
- Яким, за Вашою оцінкою, є загальний обсяг цього ринку сьогодні? Як він змінився порівняно з ситуацією до 2022 року, тобто до повномасштабного вторгнення?
- Якою, на Вашу думку, є частка ринку відкритих даних у структурі національної економіки?
- Які сектори, на Вашу думку, отримують найбільші переваги від існування та розвитку відкритих даних?

Тема 2: Вплив обмеження доступу до даних після 2022 року

- Чи закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до відкритих даних після повномасштабного вторгнення вплинуло на роботу Вашої компанії?
- Якщо так, яким був вплив?
- Чи були у Вашій компанії проекти або напрями діяльності, які довелося закрити через обмеження доступу до даних?
- Закриття яких саме даних було найболючішим?
- Чи можете Ви оцінити орієнтовні економічні втрати (наприклад, у відсотках від доходу) через закриття даних?
- Чи відомо Вам про партнерів або конкурентів, які припинили діяльність через обмежений доступ до відкритих даних? Якщо так, перерахуйте їх, будь ласка.
- Які зміни у доступності відкритих даних Ви бачите зараз, порівняно з ситуацією на початку вторгнення: що відкрилось, що ще може закритись і як Ви оцінюєте ці зміни?
- Які з закритих після лютого 2022 року наборів даних, з Вашої точки зору, треба відкрити першу чергу?

Тема 3: Проблеми, виклики та перспективи розвитку ринку

- З якими ключовими проблемами Ви стикаєтесь при роботі з відкритими даними в Україні? **Примітка:** якщо треба, можна дати приклади проблем: нерегулярне оновлення даних, якість даних, закриття реєстрів
- Як би Ви оцінили зручність доступу до даних та взаємодію з державними органами як розпорядниками інформації? Які є претензії чи побажання?
- Яких даних (наборів даних) Вам не вистачає для розвитку наявних або створення нових продуктів та сервісів?
- Чи використовували Ви дані Європейського Союзу в роботі? Якщо так, де простіше/краще працювати з наборами даних?
- Чи використовуєте Ви технології штучного інтелекту для обробки даних?
- Які основні вимоги до кваліфікації працівників? Чи відчуваєте Ви дефіцит кваліфікованих кадрів для роботи з даними? Якщо так, які Ваші дії?
- Які плани розвитку Вашої компанії, пов'язані з використанням відкритих даних?

Тема 4. Соціальний, антикорупційний та екологічний вплив

- Для вирішення яких завдань клієнти найчастіше використовують Ваші продукти/послуги, створені на основі відкритих даних?
- Чи допомагають Ваші продукти/послуги підвищувати прозорість та підзвітність органів влади чи бізнесу? Якщо так, розкажіть, як саме
- Чи можете Ви навести приклади, як Ваші сервіси сприяють покращенню життя громад або допомагають громадянам приймати кращі рішення?
- Чи використовуються Ваші продукти для моніторингу, аналізу або вирішення проблем у сфері довкілля?
- Чи вважаєте Ви, що використання відкритих даних сприяє економічному розвитку країни, наприклад, підвищує продуктивність, економить кошти, створює нові продукти? Чи можете Ви навести такі приклади з досвіду Вашої компанії?

Інше

- Які інші питання, на Вашу думку, яких ми не торкнулися під час інтерв'ю, є важливими під час дослідження ринку відкритих даних?
- На Вашу думку, які три ключові кроки держави чи бізнесу суттєво пришвидшили б розвиток ринку відкритих даних в Україні

Додаток 4: Питання для Нового Щомісячного опитування підприємств ІЕД, вересень 2025 року

Оцініть важливість відкритих даних для організації/компанії, де Ви працюєте? (оберіть один варіант) (обов'язкове питання)

- Є основою бізнес-моделі
- Є суттєвою частиною бізнес-моделі, але не єдиною
- Є додатковою функціональністю для продуктів/послуг
- Використовуються переважно для внутрішніх потреб (аналітика, перевірка контрагентів тощо)
- Майже не використовуються у діяльності компанії і не є суттєвою частиною бізнес-моделі
- Не використовуються і не мають значення для бізнес-моделі
- Важко сказати / Не знаю
- Використовуються переважно для внутрішніх потреб (аналітика, перевірка контрагентів тощо)

Які категорії відкритих даних використовують працівники Вашого підприємства у своїй професійній діяльності? (оберіть всі джерела, якими користувались хоча б раз) (ДЛЯ РЕСПОНДЕНТІВ, ЯКІ ОБРАЛИ ВАРІАНТИ 1-4 У ЗАПИТАННІ 1)

МОЖЛИВІ ДЕКІЛЬКА ВІДПОВІДЕЙ

- Дані про компанії та їх власників (YouControl, Opendatabot, Clarity Project)
- Дані про публічні закупівлі (Prozorro, Моніторинг витрат на будівництво та ремонт доріг, Пошуково-аналітична система .007)
- Дані про рух громадського транспорту в режимі реального часу (EasyWay, Мережа автобусних маршрутів)
- Дані про транспортні засоби (RIA.com, scanbe.io)
- Дані у сфері будівництва (CoST «Прозора інфраструктура», ЛУН Місто, SOFTPRO, Мапа Реновації)
- Дані судової сфери (судовий реєстр) (CrimeDataLab, Бабуся, Суд Контроль)
- Дані законодавства України (закони, НПА) (PravoSud, Судові засідання та реєстр, Нові Кодекси України)
- Дані у сфері безпеки та правопорядку (i2 Analyst's Notebook, МВС – статистика правопорушень)
- Дані у сфері охорони здоров'я (Медбот «Марта», MedKontrol, Є ліки)
- Дані у сфері освіти та науки (Vstup.info)
- Дані у сфері культури та туризму (Туристичний барометр України)
- Дані про зайнятість та ринок праці
- Статистичні дані (Мінфін, Державна служба статистики, статистика НБУ)
- Метеорологічні дані (Український гідрометеорологічний центр, AccuWeather)
- Дані про навколишнє середовище (SaveEcoBot, Екомапа)
- Важко сказати / Не знаю
- Інше (напишіть): _____

Які джерела відкритих даних та як часто використовують працівники Вашого підприємства у своїй професійній діяльності? (оберіть всі джерела, якими вони користувались хоча б раз) (обов'язкове питання)

		Не вико- ристо- вують	Іноді за потреби	Кілька разів на місяць	Кілька разів на тиждень	Кожен день	Важко сказати / Не знаю
1	Єдиний державний вебпортал відкритих даних (data.gov.ua)						
2	Державна служба статистики (stat.gov.ua)						
3	Портал відкритих даних Верховної Ради України						
4	Портали відкритих даних органів місцевого самоврядування						
5	Система E-Data (Spending.gov.ua, Openbudget.gov.ua)						
6	Prozorro, Prozorro Продажі						
7	Реєстр декларацій Національного агентства з питань запобігання корупції						
8	Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців						
9	Відкриті дані Національного банку України						
10	DREAM (система прозорого відновлення)						
11	Державна служба України з безпеки на транспорті (Укр-трансбезпека)						

		Не вико- ристо- вують	Іноді за потреби	Кілька разів на місяць	Кілька разів на тиждень	Кожен день	Важко сказати / Не знаю
12	Єдина державна електронна база з питань освіти (заклади освіти, ліцензії, студенти), Національний репозитарій академічних текстів						
13	Метеорологічні дані (Укргідро-мет-центр)						
14	Державне агентство розвитку туризму України (реєстр туристичних гідів, дані про туристичну інфраструктуру)						
15	Державний центр зайнятості (dcs.gov.ua), Портал «Єдиний портал вакансій» (career.gov.ua)						
16	Попередньо оброблені дані – від провайдерів та сервісів (Opendatabot, Clarity Project, LIGA:ZAKON тощо)						

Якщо Ви використовуєте якісь інші джерела відкритих даних (окрім уже згаданих), будь ласка, перелічіть їх та вкажіть частоту їх використання:

4.1.1 Джерело 1: _____

4.1.2 Частота:

- Не використовують
- Іноді за потреби
- Кілька разів на місяць
- Кілька разів на тиждень
- Кожен день

4.2.1 Джерело 2: _____

4.2.2 Частота:

- Не використовують
- Іноді за потреби

- Кілька разів на місяць
- Кілька разів на тиждень
- Кожен день

4.3.1 Джерело 3: _____

4.3.2 Частота:

- Не використовують
- Іноді за потреби
- Кілька разів на місяць
- Кілька разів на тиждень
- Кожен день

Додаток 5: Питання анкети для онлайн-опитування: Оцінка ринку відкритих даних в Україні

Які категорії відкритих даних Ви використовуєте? (оберіть усі релевантні варіанти) (обов'язкове питання)

- Дані про компанії та їх власників
- Дані про публічні закупівлі
- Дані про рух громадського транспорту в режимі реального часу
- Дані про транспортні засоби
- Дані у сфері будівництва
- Дані судової сфери (судовий реєстр)
- Дані законодавства України (закони, НПА)
- Дані у сфері безпеки та правопорядку
- Дані у сфері охорони здоров'я
- Дані у сфері освіти та науки
- Дані у сфері культури та туризму
- Дані про зайнятість та ринок праці
- Статистичні дані
- Метеорологічні дані
- Дані про навколишнє середовище
- Інше (напишіть): _____

Які джерела відкритих даних та як часто Ви використовуєте (оберіть всі джерела, якими користувались хоча б раз) (обов'язкове питання)

		Не вико- ристо- вують	Іноді за потреби	Кілька разів на місяць	Кілька разів на тиждень	Кожен день	Важко сказати / Не знаю
1	Єдиний державний вебпортал відкритих даних (data.gov.ua)						
2	Державна служба статистики (stat.gov.ua)						
3	Портал відкритих даних Верховної Ради України						

		Не вико- ристо- вують	Іноді за потреби	Кілька разів на місяць	Кілька разів на тиждень	Кожен день	Важко сказати / Не знаю
4	Портали відкритих даних органів місцевого самоврядування						
5	Система E-Data (Spending.gov.ua, Openbudget.gov.ua)						
6	Prozorro, Prozorro Продажі						
7	Реєстр декларацій Національного агентства з питань запобігання корупції						
8	Дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців						
9	Відкриті дані Національного банку України						
10	DREAM (система прозорого відновлення)						
11	Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека)						
12	Єдина державна електронна база з питань освіти (заклади освіти, ліцензії, студенти), Національний репозитарій академічних текстів						
13	Метеорологічні дані (Укргідро-метцентр)						

		Не вико- ристо- вують	Іноді за потреби	Кілька разів на місяць	Кілька разів на тиждень	Кожен день	Важко сказати / Не знаю
14	Державне агентство розвитку туризму України (реєстр туристичних гідів, дані про туристичну інфраструктуру)						
15	Державний центр зайнятості (dcs.gov.ua), Портал «Єдиний портал вакансій» (career.gov.ua)						
16	Попередньо оброблені дані — від провайдерів та сервісів (Opendatabot, Clarity Project, LIGA:ZAKON тощо)						

Якщо Ви використовуєте якісь інші джерела відкритих даних (окрім уже згаданих), будь ласка, перелічіть їх та вкажіть частоту їх використання:

З якими проблемами при роботі з відкритими даними в Україні Ви стикаєтесь найчастіше? (оберіть до 3-х найважливіших) (необов'язкове питання)

- Нерегулярне або несвоєчасне оновлення даних
- Низька якість даних (помилки, пропуски, неповні дані, дані не машиночитані)
- Повна або часткова закритість потрібних реєстрів
- Погана технічна документація до API
- Технічні проблеми з доступом до даних (нестабільна робота API, обмеження)
- Відсутність потрібних наборів даних
- Жодних проблем
- Інше (напишіть): _____

Оцініть важливість відкритих даних для організації/компанії, де Ви працюєте? (оберіть один варіант) (обов'язкове питання)

- Є основою бізнес-моделі
- Є суттєвою частиною бізнес-моделі, але не єдиною
- Є додатковою функціональністю для продуктів/послуг
- Використовуються переважно для внутрішніх потреб (аналітика, перевірка контрагентів тощо)
- Інше (вкажіть)

Що станеться з компанією/організацією, де Ви працюєте, якщо доступ до ключових для компанії/організації наборів відкритих даних повністю припиниться? (оберіть один варіант) (необов'язкове питання)

- Нічого не зміниться
- Зміни будуть незначними
- Значно зростуть витрати (наприклад, на купівлю даних)
- Частина проєктів або напрямів діяльності закриється
- Компанія/організація буде змушена закритися
- Інше (напишіть): _____

Чи вплинуло закриття частини державних реєстрів та обмеження доступу до даних після повномасштабного вторгнення росії на Вашу роботу? (обов'язкове питання)

- Так
- Ні

Якщо ви відповіли «Так» на попереднє питання, закриття яких наборів даних було найбільш болючим (: (необов'язкове питання)

Які сектори економіки, на Вашу думку, отримують найбільші переваги від існування та розвитку відкритих даних? Оберіть до 5 секторів (необов'язкове питання)

- Сільське господарство
- Промисловість
- Енергетика та комунальні послуги
- Будівництво
- Торгівля / Рітейл
- Транспорт
- Логістика
- Фінанси та банківські послуги
- Страхування
- Професійні послуги (юридичні, консалтингові, архітектурні тощо)
- ІТ
- Публічний сектор (держуправління та фінанси)
- Недержавний сектор
- Інше (напишіть): _____

Якщо маєте додаткові думки або конкретні приклади кейсів/компаній, що ілюструють Ваші відповіді — будь ласка, опишіть нижче. (необов'язкове питання)

У яких сферах відкриті дані та продукти/сервіси на основі відкритих даних мають найбільший суспільний вплив? (оберіть усі релевантні варіанти)

- Підвищення прозорості та підзвітності влади
- Антикорупційна діяльність
- Покращення життя громад та міського планування
- Допомога громадянам у прийнятті важливих рішень
- Фінансовий скоринг, перевірка контрагентів
- Перевірка фізичних осіб
- Маркетинг, дослідження ринку
- Екологічний моніторинг та захист довкілля
- Відкриті дані не мають прямого суспільного впливу
- Інше (напишіть) _____

Будь ласка, поділіться своїми коментарями чи пропозиціями, які не були враховані в анкеті: (необов'язкове питання) _____

Виберіть сектор у якому Ви працюєте

- Сільське господарство
- Промисловість
- Енергетика та комунальні послуги
- Будівництво
- Торгівля / Рітейл
- Транспорт
- Логістика
- Фінанси та банківські послуги
- Страхування
- Професійні послуги (юридичні, консалтингові, архітектурні тощо)
- ІТ
- Публічний сектор (держуправління та фінанси)
- Недержавний сектор
- Інше (напишіть) _____

Яка середньорічна кількість працівників Вашої компанії/організації?

- До 10
- 10–49
- 50–249
- 250+

Додаток 6: Перелік досліджених нормативно-правових актів, які у т. ч. регулюють сферу відкритих даних в Україні

№	Назва, номер та дата
1	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони
2	Конституція України
3	Закон України від 13 січня 2011 року № 2939 «Про доступ до публічної інформації»
4	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»
5	Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657 «Про інформацію»
6	Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI «Про захист персональних даних»
7	Закон України від 1 грудня 2022 року № 2807-IX «Про Національну програму інформатизації»
8	Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг»
9	Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»
10	Закон України від 23 грудня 1997 року № 776/97 «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»
11	Закон України від 13 квітня 2020 року № 554 «Про національну інфраструктуру геопросторових даних»
12	Указ Президента України від 7 вересня 2021 року № 487 «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки»
13	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 № 867 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного веб-порталу відкритих даних»
14	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»
15	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2021 року № 220 «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки»
16	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366 «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»
17	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2023 року № 1049 «Про затвердження плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2023–2025 роках»

Додаток 7: Перелік актів ЄС у сфері відкритих даних

№	Назва, номер та дата
1	Директива (ЄС) 2019/1024 «Про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору» (Open Data Directive)
2	Директива ЄС 2002/58/ЄС (ePrivacy Directive)
3	Директива ЄС 2016/680
4	Регламент ЄС 2016/679 (GDPR)
5	Регламент ЄС 2022/868 (Data Governance Act (DGA))
6	Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2023/138
7	Регламент ЄС 2018/1725
8	Регламент ЄС 2018/1807
9	Регламент ЄС 2023/2854
10	Регламент ЄС 2024/903 щодо забезпечення високого рівня інтероперабельності
11	Регламент ЄС 2022/1925 про конкурентні та чесні ринки в цифровому секторі
12	Регламент (ЄС) 2022/2065 про єдиний ринок цифрових послуг

Додаток 8: Перелік розпорядників центрального рівня (Постанова №835)

№	Розпорядник	Кількість наборів	Тип розпорядника
1	Верховна Рада України	9	Парламент і парламентський контроль
2	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	2	Парламент і парламентський контроль
3	Конституційний Суд України	5	Судова система
4	Дорадча група експертів	4	Судова система
5	Апарат Ради національної безпеки і оборони України	1	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
6	ДСА	10	Судова система
7	Етична рада	5	Судова система
8	Вища рада правосуддя	13	Судова система
9	Вища кваліфікаційна комісія суддів України	12	Судова система
10	Рада суддів України	6	Судова система
11	Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів	3	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
12	Рахункова палата	6	Економічна політика, фінанси та держмайно
13	Центральна виборча комісія	11	Вибори
14	Національний банк	83	Економічна політика, фінанси та держмайно
15	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	2	Економічна політика, фінанси та держмайно
16	Офіс Генерального прокурора	6	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
17	Мін'юст	16	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
18	МВС	3	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
19	Мінекономіки	100	Економічна політика, фінанси та держмайно
20	Мінфін	13	Економічна політика, фінанси та держмайно
21	МОЗ	22	Соціальна політика
22	Міненерго	17	Енергетика
23	Міноборони	2	Оборона, безпека, зовнішня політика
24	МОН	15	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації
25	Мінрозвитку	49	Економічна політика, фінанси та держмайно
26	Мінсоцполітики	9	Соціальна політика

№	Розпорядник	Кількість наборів	Тип розпорядника
27	МКСК	22	Культура
28	Державне агентство розвитку туризму	1	Культура
29	Мінмолодьспорт	33	Культура
30	МЗС	2	Оборона, безпека, зовнішня політика
31	Мінцифри	5	Цифрова трансформація, дані та зв'язок
32	Адміністрація Держспецзв'язку	6	Цифрова трансформація, дані та зв'язок
33	Національне агентство з питань запобігання корупції	11	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
34	АРМА	1	Економічна політика, фінанси та держмайно
35	Національна поліція України	7	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
36	Головний сервісний центр МВС	8	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
37	Адміністрація Держприкордонслужби	2	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
38	ДСНС	10	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
39	Державна міграційна служба (ДМС)	3	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
40	Держстат	7	Цифрова трансформація, дані та зв'язок
41	Антимонопольний комітет	4	Економічна політика, фінанси та держмайно
42	Фонд державного майна	6	Економічна політика, фінанси та держмайно
43	Пенсійний фонд України	9	Соціальна політика
44	Державна служба зайнятості	2	Соціальна політика
45	Національне агентство України з питань державної служби (НАДС)	1	Інше
46	НКРЕКП	13	Енергетика
47	НКЦПФР	9	Економічна політика, фінанси та держмайно
48	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку	10	Цифрова трансформація, дані та зв'язок
49	Державне агентство ПлейСіті	11	Інше
50	Казначейство	3	Економічна політика, фінанси та держмайно

№	Розпорядник	Кількість наборів	Тип розпорядника
51	Державна регуляторна служба	2	Інше
52	БЕБ	1	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
53	ДПС	37	Економічна політика, фінанси та держмайно
54	Держмитслужба	19	Економічна політика, фінанси та держмайно
55	Держлікслужба	8	Соціальна політика
56	НСЗУ	17	Соціальна політика
57	Державіаслужба	10	Транспорт, пошта та інфраструктура
58	Укртрансбезпека	8	Транспорт, пошта та інфраструктура
59	Адміністрація судноплавства	9	Транспорт, пошта та інфраструктура
60	Держпраці	9	Соціальна політика
61	Держгеонадра	12	Довкілля, природні ресурси
62	Держпродспоживслужба	22	Довкілля, природні ресурси
63	Держгеокадастр	11	Довкілля, природні ресурси
64	Держаудитслужба	6	Економічна політика, фінанси та держмайно
65	Держфінмоніторинг	3	Економічна політика, фінанси та держмайно
66	Держенергоефективності	1	Енергетика
67	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти	3	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації
68	Агентство відновлення	12	Транспорт, пошта та інфраструктура
69	Держкіно	5	Культура
70	Держводагентство	5	Довкілля, природні ресурси
71	Держлісагентство	14	Довкілля, природні ресурси
72	Держрибагентство	6	Довкілля, природні ресурси
73	Державне агентство України з управління зоною відчуження	2	Довкілля, природні ресурси
74	Держекоінспекція	4	Довкілля, природні ресурси
75	ДІАМ	1	Транспорт, пошта та інфраструктура
76	Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю	2	Економічна політика, фінанси та держмайно
77	Аудиторська палата	1	Економічна політика, фінанси та держмайно
78	Національна академія наук	1	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації
79	Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук	5	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації

№	Розпорядник	Кількість наборів	Тип розпорядника
80	Національний фонд досліджень	1	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновації
81	Український гідрометеорологічний центр ДСНС	5	Довкілля, природні ресурси
82	Національна асоціація адвокатів	3	Правоохоронні, безпекові органи, юстиція
83	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	7	Державні компанії
84	Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»	6	Державні компанії
85	Державне підприємство «Державний автотранспортний науково-дослідний і проектний інститут»	1	Державні компанії
86	Державне підприємство «Адміністрація морських портів України»	5	Державні компанії
87	АТ «НАК «Нафтогаз України»	2	Державні компанії
88	АТ «НАЕК Енергоатом»	8	Державні компанії
89	АТ «Укртрансгаз»	1	Державні компанії
90	ПАТ «НЕК «Укренерго»	6	Державні компанії
91	Національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами	1	Цифрова трансформація, дані та зв'язок
92	АТ «Українська залізниця»	18	Державні компанії
93	АТ «Укрпошта»	2	Державні компанії
94	ПРАТ «Київ-Дніпровське МП-ПЗТ»	2	Державні компанії
95	Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій	13	Освіта, наука, інтелектуальна власність та інновацій

Додаток 9: Перелік сервісів та проєктів на основі відкритих даних

№	Сервіси та проєкти на основі відкритих даних	Статус
1	Abitly	Активний
2	anyvin	Активний
3	Artelligence	Активний
4	avtopro	Активний
5	baza gai	Активний
6	Bild.ua	Активний
7	cardetect	Активний
8	CarHistory	Активний
9	CarHistoryUA	Активний
10	carvertical	Активний
11	CityBus	Активний
12	CityScale	Активний
13	Clarity App	Активний
14	Clarity Dovidka	Активний
15	Clarity Explorer	Активний
16	Clarity Hromada	Активний
17	Clarity Project	Активний
18	CONTR AGENT	Активний
19	Contractors	Активний
20	CPV-tool	Активний
21	CrimeDataLab	Активний
22	Demarka	Активний
23	Dixi Group	Активний
24	DoZorro	Активний
25	DREAM	Активний
26	EasyWay	Активний
27	Energy Map	Активний
28	Energy online	Активний
29	InvestMonitor	Активний
30	ipLex	Активний
31	JuliesData	Активний
32	Lexcovery	Активний
33	Liga NET	Активний
34	Liga Zakon	Активний
35	liga360	Активний
36	lowcarbonukraine	Активний
37	LuckyPolice	Активний

№	Сервіси та проекти на основі відкритих даних	Статус
38	Lun.ua	Активний
39	Lviv City Helper	Активний
40	MedKontrol	Не оновлюється
41	Monitor.Estate	Неактивний
42	NGL.media	Активний
43	NOMIS	Активний
44	Open Data Watchdog	Активний
45	OpenBudget	Активний
46	OpenCars	Активний
47	Opendatabot	Активний
48	OpenMarket Вугілля	Активний
49	PravoSud	Неактивний
50	Prozorro	Активний
51	Prozorro.Продажі	Активний
52	Rada4You	Активний
53	SaveEcoBot	Активний
54	scanbe.io	Активний
55	StolenPhonesUA	Активний
56	Stroom	Активний
57	Sympto.me	Активний
58	Tabula	Неактивний
59	Ua-Region	Активний
60	UKR.ZONE	Активний
61	unda	Активний
62	Urbandata	Активний
63	verdictum	Активний
64	Waste Ukraine Analytics	Активний
65	Weekly Chart	Активний
66	YC Markets	Активний
67	YC World	Активний
68	YouControl	Активний
69	YouControl People	Активний
70	YouControl.Virus	Не оновлюється
71	YouScore	Активний
72	ZakonOnline	Активний
73	Zakonoproekt	Активний
74	АвтоНомера	Активний
75	Аналіз цін у Prozorro Market від DoZorro	Не оновлюється
76	Аналітичний портал Львівщини	Активний
77	Аналітичні панелі НСЗУ на основі даних ЕСОЗ	Активний
78	Антикорупційна карта ремонтів	Не оновлюється

№	Сервіси та проекти на основі відкритих даних	Статус
79	Антикорупційний монітор	Не оновлюється
80	Антикорупційний моніторинг Львівщини	Активний
81	Бабуся	Активний
82	Банківська система України у цифрах	Активний
83	Відкрита медреформа	Активний
84	Відкрите довкілля	Активний
85	Відкритий е-квиток Житомира	Не оновлюється
86	Вкурсі Землі	Активний
87	ВПО «Назар»	Активний
88	Громадська ініціатива «Голка»	Активний
89	Дашборд щодо експорту та імпорту українських товарів	Активний
90	ЕкоЗагроза	Активний
91	Є ліки	Активний
92	Є-data	Активний
93	єЯрмарок	Активний
94	Закупівлі 2.0	Неактивний
95	Зелений Дрогобич	Не оновлюється
96	Зелений Кропивницький	Не оновлюється
97	Зима близько. Стеж за запасами вугілля	Не оновлюється
98	Індекс прозорості енергетики України	Активний
99	Калькулятор уповноважених осіб	Активний
100	Карта вакцинації	Не оновлюється
101	Карта коронавірусних закупівель	Не оновлюється
102	Київ Цифровий	Активний
103	Конструктор нецінових критеріїв	Активний
104	Контроль медичних витрат	Не оновлюється
105	Контроль над оборонними витратами від StateWatch.	Активний
106	Ліки Контроль	Активний
107	ЛУН Місто	Активний
108	Львів'яни проти транспорту	Активний
109	Медичний модуль аналітики від DoZorro	Активний
110	Мережа автобусних маршрутів	Активний
111	Мінфін	Активний
112	НадраMonitor	Активний
113	Наші Гроші	Активний
114	Наші гроші. Мережа	Активний
115	Не пали – компостуй!	Активний
116	Нерухомі	Активний
117	Нові Кодекси України	Активний
118	Опора	Активний
119	Перша реєстрація автомобілів в Україні	Не оновлюється

№	Сервіси та проекти на основі відкритих даних	Статус
120	ПолітХаб	Активний
121	Портал StateWatch	Активний
122	Портал ІПВГ	Активний
123	Портал місцевої статистики Львівщини	Активний
124	Пошуково-аналітична система .007	Активний
125	Правомен	Активний
126	Публічний модуль аналітики BI від DoZorro	Активний
127	Реєстр зрадників	Активний
128	Рух Чесно	Активний
129	Серпом по рейтингу	Активний
130	Сітібот «Назар»	Неактивний
131	Суд Контроль	Активний
132	Суд на долоні	Неактивний
133	Судовий реєстр від Єдиного центру обробки судових рішень	Активний
134	Судові засідання та реєстр	Активний
135	ТиХто	Активний
136	Транспорт Львова	Активний
137	Туристичний барометр України	Активний
138	Фінансовий скоринг банків України	Активний
139	Ціна держави	Активний
140	Чат-бот «Буду мамою»	Активний
141	Чат-бот «Календар здорових українців»	Активний
142	Чат-бот «Лікуйся»	Активний
143	чат-бот «Медсестра Іванка»	Активний
144	Чат-бот «Спитай Гриця»	Активний
145	Чиста вода	Неактивний
146	Штрафи UA	Активний
147	10 послуг Івано-Франківського ЦНАПУ, що розповідають про життя міста	Не оновлюється